

Notat

Modtager(e):

Udvalget for Videnskab og Teknologi

Kopi:

Liste over indkomne høringsvar vedrørende forslag til lov om ændring af universitetsloven (opfølgning på universitets-evalueringen m.v.)

Ved høringsfristens udløb den 15. december 2010 var der indkommet 28 høringsvar. Efter fristens udløb er der yderligere indkommet fire høringsvar. Det skal for en god ordens skyld bemærkes, at supplerende materiale på hjemmesider m.v., der henvises til, ikke anses for at være indkommet som høringsvar.

1. Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab
2. IT-Universitetet i København
3. Forbrugerrådet
4. Konkurrence- og forbrugerstyrelsen
5. Dansk Magisterforening
6. Københavns Universitets bestyrelse
7. Københavns Universitet
8. Rigsrevisionen
9. Landbrug og Fødevarer
10. ACE Denmark – Akkrediteringsinstitutionen
11. Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte
12. Danmarks Tekniske Universitet
13. Aarhus Universitet
14. Dansk Erhverv
15. HK Stat
16. Ingeniørforeningen i Danmark
17. Akademikernes Centralorganisation
18. Bachelorstudienævnet ved Det Naturvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet
19. Finanssektorens Arbejdsgiverforening
20. FTF
21. Det Frie Forskningsråd
22. Danske Studerendes Fællesråd
23. Danmarks Forskningspolitiske Råd
24. Lektor Mogens Ove Madsen
25. Akademiet for de Tekniske Videnskaber
26. Aalborg Universitet
27. Danmarks Jurist- og Økonomforbund
28. DI
29. Danske Universiteter
30. Syddansk Universitet
31. Handelshøjskolen i København
32. Roskilde Universitet

31. januar 2011

**Universitets- og
Bygningsstyrelsen**
Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3395 1200
Telefax 3395 1300
E-post ubst@ubst.dk
Netsted www.ubst.dk
CVR-nr. 2090 5808

Sagsnr. 10-088435
Dok nr. 1687081
Side 1/1

København, den 8. december 2010

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab noterer sig med stor tilfredshed de foreslåede ændringer med hensyn til forskningsfrihed (§ 2, stk. 2 og § 14, stk. 6) og medbestemmelse/medinddragelse af medarbejdere og studerende i væsentlige beslutninger (§ 10, stk. 6 og § 13, stk. 2, pkt. 5). Vi er overbeviste om at begge ændringer vil bidrage positivt til universiteternes videre faglige og organisatoriske udvikling.

I forbindelse med lovens sikring af den individuelle forskningsfrihed hilser vi præciseringen af begrebet 'forskningsstrategiske rammer' i § 14, stk. 6, velkommen, ligesom vi finder at §15, stk. 6, hvoraf det fremgår at akademisk råd vælger en formand af sin midte, vil sikre at ledelsen i højere grad vil stå til ansvar over for medarbejderne.

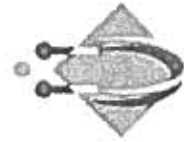
Da lovforslaget samlet er udtryk for overdragelse af ganske betydelige frihedsgrader til universiteterne med væsentlige substantielle revisioner af de lokale vedtægter til følge, bl.a. hvad angår medbestemmelse og medinddragelse, bifalder vi at der senest 3 år efter lovens ikrafttræden vil blive fulgt op på institutionernes tiltag på dette felt. Vi anbefaler i den forbindelse at man allerede ved lovens ikrafttræden præciserer nogle centrale præmisser for det eftersyn der skal ske. Herunder tænker vi især på at man ikke kun skal forstå loven som en udvidelse af ledelsens frihedsgrader (selvom dette i sig selv er en fordel sammenlignet med den tidligere grad af mikrostyring). På de punkter der handler om medarbejderinddragelse, må det forventes at ledelserne lever op til henstillingerne, bl.a. fra det internationale evalueringspanel, om at skabe konstruktive rammer for reel medarbejderinddragelse.

Vi opfatter at lovforslaget bl.a. er resultat af en frugtbar og lydhør dialog mellem de forskningspolitiske aktører, og vi er glade for at have kunnet bidrage til denne dialog.

På selskabets vegne,

Kirsten Hastrup
Præsident

PROJAKT
- 8 DEC. 2010

IT-Universitetet
i København

Helga Øregaard Dam
Ministeriet for Videnskab Teknologi
og Udvikling
Bredgade 43
1260 København K

Rektor

E-mail: rektor@itu.dk

29. november 2010

Høringssvar, sagsnummer 10-088435

Kære Helga Øregaard Dam

IT-Universitetet finder, at lovforslaget er et godt næste skridt i det reformarbejde, som blev igangsat med universitetsloven af 2003.

Specielt bifalder IT-Universitetet, at universitetet får større frihedsgrader til at tilrettelægge sin interne organisering samt de nye afsnit om forskningsfrihed, medbestemmelse, medinddragelse og forventninger til god ledelse.

Det er IT-Universitetets opfattelse, at ændringerne i lovforslaget i afsnittene om *Økonomiske forhold* og *Regnskab og revision* trækker i retning af, at universiteterne får mindre selvstændighed i økonomistyringen og mere fastsættes centralt. Som eksempel nævnes tilføjelsen af § 28, stk. 4, hvorefter ministeren som noget nyt selv, eller efter anmodning fra Rigsrevisor, kan pålægge universitetets bestyrelse at udpege en anden revisor i de tilfælde, hvor institutionsrevisor ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene til revision efter stk. 3. IT-Universitetet finder, at denne beføjelse alene bør forblive hos universiteternes bestyrelser.

Endvidere savner IT-Universitetet en undtagelse fra reglen om finansministeriel godkendelse af administrative chefer i lønramme 37, som Universitets- og Bygningsstyrelsen har lovet at arbejde for, i lovforslaget om ny universitetslov/ budgetvejledningens regler for statsfinansierede selvejende institutioner.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Mads Tofte'.

Mads Tofte
Rektor

Helga Øregaard Dam

Fra: Helga Øregaard Dam

Sendt: 10. december 2010 16:16

Til: Anne Skov; Elizabeth Lüchau; Franciska Kirsebom; Helga Øregaard Dam; Jacob Fuchs; Jakob Williams Ørberg; Jesper Schaumburg-Müller; Kirsten Mathiasen; Kristine Wiberg Plougsgaard; Marlene Scott Reinbacher; Mette Ring Rossing; Pernille Meyn Milthers; Pernille Ulrich; Susanne Ladefoged Pedersen; Søren Nedergaard; Thomas Voigt Lund; Vibeke Raaschou-Nielsen; Zacharias Balslev-Clausen

Emne: Lb.nr. 03 - Høringssvar fra Forbrugerrådet

docId: <http://vtu.fsd.csc.dk/vtukoncp/DOK1631521>

SJ: -1

Helga Øregaard Dam

Specialkonsulent

Kontoret for Personale og Institutionsjura

Direkte telefon: + 45 3392 9707 / mobil: +45 4131 9282

E-mail: heo@ubst.dk

Fra: Pia Saxild [<mailto:PS@fbr.dk>]

Sendt: 9. december 2010 12:59

Til: U-UBST - enhedspostkasse

Emne: Sagsnr. 10-088435 - att. Helga Øregaard Dam

Forbrugerrådet har af ressourcemæssige årsager ikke mulighed for at forholde os til udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven. Forbrugerrådet kan således ikke tages til indtægt for at støtte forslaget eller for at gøre det modsatte.

Med venlig hilsen

Mette Boye

Afdelingschef

Forbrugerrådet

TÆNK FORBRUGERRÅDET

Danish Consumer Council

Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K, Danmark

Fra: Helga Øregaard Dam [<mailto:heo@ubst.dk>]

Sendt: 29. november 2010 14:25

Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

Ved en fejl modtog I ikke denne i høring, da den blev udsendt den 10. november 2010. Det beklager vi. Høringen skal ses i sammenhæng med den høring, der blev udsendt den 25. november 2010, og som er tilgået jer.

Venlig hilsen

Helga Øregaard Dam

Specialkonsulent

Kontoret for Personale og Institutionsjura

Direkte telefon: + 45 3392 9707 / mobil: +45 4131 9282

E-mail: heo@ubst.dk

Fra: Helga Øregaard Dam

Sendt: 10. november 2010 17:11

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

10-12-2010

Hermed sender Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Universitets- og Bygningsstyrelsen, udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven i høring.

Vi beder om bemærkninger **senest onsdag den 15. december 2010 kl. 12.00.**

Bemærkninger bedes sendt til: ubst@ubst.dk med angivelse af "sagsnr. 10-088435 – att. Helga Øregaard Dam" i emnefeltet.

Venlig hilsen

Helga Øregaard Dam

Specialkonsulent

Kontoret for Personale og Institutionsjura

Direkte telefon: + 45 3392 9707 / mobil: +45 4131 9282

E-mail: heo@ubst.dk

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**

Universitets- og Bygningsstyrelsen

Bredgade 43

DK-1260 København K

Telefon: +45 3395 1200

Fax: +45 3395 1300

E-mail: ubst@ubst.dk

www.ubst.dk

Forbrugerrådet er en uafhængig interesseorganisation, der varetager alle forbrugeres interesser over for erhvervslivet og myndighederne. Forbrugerrådet udgiver TÆNK, Danmarks uafhængige forbrugermagasin. Se mere på www.fbr.dk og www.taenk.dk.

Denne mail er blevet scannet for virus af TDC Mailfilter.

Helga Øregaard Dam

Fra: Helga Øregaard Dam**Sendt:** 10. december 2010 16:18**Til:** Anne Skov; Elizabeth Lüchau; Franciska Kirsebom; Helga Øregaard Dam; Jacob Fuchs; Jakob Williams Ørberg; Jesper Schaumburg-Müller; Kirsten Mathiasen; Kristine Wiberg Plougsgaard; Marlene Scott Reinbacher; Mette Ring Rossing; Pernille Meyn Milthers; Pernille Ulrich; Susanne Ladefoged Pedersen; Søren Nedergaard; Thomas Voigt Lund; Vibeke Raaschou-Nielsen; Zacharias Balslev-Clausen**Emne:** Lb.nr. 04 - Høringssvar fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen**docId:** <http://vtu.fsd.csc.dk/vtukoncp/DOK1631526>**SJ:** -1**Helga Øregaard Dam**

Specialkonsulent

Kontoret for Personale og Institutionsjura

Direkte telefon: + 45 3392 9707 / mobil: +45 4131 9282

E-mail: heo@ubst.dk

Fra: Michala Ehlers Rasmussen (KFST) [<mailto:mer@kfst.dk>]**Sendt:** 10. december 2010 10:23**Til:** Helga Øregaard Dam**Cc:** 1 - FS FPTHoering (FS)**Emne:** SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

Kære Helga Øregaard Dam,

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har ingen kommentarer til nedenstående høring om ændring af universitetsloven.

Med venlig hilsen

Michala Ehlers Rasmussen

Fuldmægtig/Head of Section

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

/ Danish Competition and Consumer Authority

Nyropsgade 30

1780 København V

Tlf. +45 7226 8000

Fax +45 3332 6144

Dir. tlf. +45 7226 8073

E-mail: mer@kfst.dk

Forbrugerstyrelsen og Konkurrencestyrelsen er pr. 19. august 2010 fusioneret. Styrelsen hedder nu Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Alle medarbejdere har fået ny mailadresse, som slutter med @kfst.dk.

Fra: Helga Øregaard Dam[SMTP:HEO@UBST.DK]**Sendt:** 10. november 2010 16:56:05**Til:** U-UBST - enhedspostkasse

10-12-2010

Cc: Zacharias Balslev-Clausen

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven
Videresendt automatisk vha. en regel

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

Hermed sender Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Universitets- og Bygningsstyrelsen, udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven i høring.

Vi beder om bemærkninger **senest onsdag den 15. december 2010 kl. 12.00.**

Bemærkninger bedes sendt til: ubst@ubst.dk med angivelse af "sagsnr. 10-088435 – att. Helga Øregaard Dam" i emnefeltet.

Venlig hilsen

Helga Øregaard Dam

Specialkonsulent

Kontoret for Personale og Institutionsjura

Direkte telefon: + 45 3392 9707 / mobil: +45 4131 9282

E-mail: heo@ubst.dk

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**

Universitets- og Bygningsstyrelsen

Bredgade 43

DK-1260 København K

Telefon: +45 3395 1200

Fax: +45 3395 1300

E-mail: ubst@ubst.dk

www.ubst.dk

Denne mail er blevet scannet for virus af TDC Mailfilter.

Universitets- og Bygningsstyrelsen

DM sagsnr. 10-8769

Videnskabsministeriet

9. december 2010

att. Helga Øregaard Dam

heo@ubst.dk / ubst@ubst.dk

Vedr. høring om ændring af Universitetsloven – sagsnr. 10-088435

DM (Dansk Magisterforening) fremsender hermed sine bemærkninger og kommentarer til høringen om det den 10. november 2010 udsendte forslag om ændring af universitetsloven. Afslutningsvis kommenteres også kort høringsudkastet af 25. november 2010.

Generelt set er der efter DM's opfattelse tale om ændringsforslag, som peger i den rigtige retning, og som medfører:

- præcisering af kravet om medarbejders og studerendes medbestemmelse og medindflydelse på "væsentlige beslutninger"
- en mere positiv formulering og præcisering af individuel forskningsfrihed
- større organisatorisk frihed på det enkelte universitet.

Men hvorvidt der så også er tale om en grundlæggende forandring til den "højtillidsstrategi", som evalueringspanelet anbefalede i sin rapport fra december 2009, kan der stadig sættes spørgsmålstegn ved.

Der er stadig mange områder, hvor det fortsat vil være ministeren, der fastsætter regler, i stedet for at overlade mere af styringen til institutionerne selv. Dette gælder i særlig grad hvad angår de overordnede regler om bestyrelsens sammensætning (bevarelse af krav om eksternt flertal), aftagerpaneler m.v., som tyder på, at højtillidsstrategien ikke er slået helt igennem som grundlæggende princip. Men også hvad angår uddannelserne, optaget m.v., synes der at være plads til en mindre grad af ministeriel fastsættelse af regler, når blot kravene om kvalitetssikring er overholdt.

Det er som nævnt DM's opfattelse, at der er mange positive elementer i udkastet, men der er alligevel områder, som DM mener, kan ændres til det bedre, eller som kræver en mere indgående belysning af konsekvenserne.

Til nr.1: Det fremgår af bemærkningerne, at den fremtidige betegnelse som "statsfinansierede, selvejende institutioner" er en konsekvens af anbefalinger fra et tværministerielt udvalgsarbejde om selvejende institutioner, som ikke i sig selv er tiltænkt nogen konkret ændring i universiteternes status eller drift. Men tilføjjelsen åbner (måske først på længere sigt) for nogle positive såvel som negative perspektiver, hvor en nærmere redegørelse vil være tiltrængt.

En logisk konsekvens må vel være, at den primære indtægtskilde må være tilskud fra staten, og det derfor ikke vil kunne lade sig gøre at indføre studenterbetaling i større omfang end i dag. I det lys er der tale om en meget positiv ændring.

Ligeledes vil den foreslåede tilføjelse også kunne anvendes positivt i forhold til, om de omfattede universiteters status primært er "det offentliges servicering af borgerne" og dermed ikke vil være underlagt reglerne i EU's Servicedirektiv. Direktivet – såvel som lovimplementeringen i Danmark – efterlader risiko for stor tvivl om universiteternes formelle status i forhold til direktivets regler om ligebehandling af nationale og udefrakommende service-udbydere. Særligt når den eksterne finansiering og de kommercielle aktiviteter vokser, kan universiteternes status som offentlige – og dermed undtaget fra direktivets bestemmelser – drages i tvivl af udenlandske udbydere, som ønsker at etablere "for-profit universitetsvirksomhed" i Danmark. Tilsvarende gælder på det globale plan i forhold til handelsreglerne i WTO's GATS-aftale, hvor en relativt faldende offentlig finansiering og tilsvarende relativt stigende privat/kommerciel finansiering – set i sammenhæng med den formelle status som selvejende – ville kunne risikere at blive vendt mod det danske universitetssystem's status som en del af det offentliges forpligtelser til varetagelse af uddannelse indtil højeste videnskabelige og internationale niveau.

Hvad angår forskningsområdet, er der på mange områder allerede i dag større indtægter fra eksterne bevillinger end fra statslige. I den sammenhæng vil der også være behov for en afklarende fortolkning af rækkevidden af den foreslåede tilføjelse. Meningen kan næppe være at afskære universiteterne fra ekstern forskningsfinansiering, som måtte overstige den statslige finansiering?

Til nr. 2: Det må præciseres hvilken instans på universitetet, der har det endelige ansvar for at værne om forskningsfriheden – både den individuelle og den institutionelle. Man må gå ud fra, at det i første omgang vil være det akademiske råd på det pågældende niveau, som vil kunne behandle og afgøre en sag om brud på forpligtelsen til at værne om forskningsfriheden, men det bør entydigt fremgå af loven. Man må endvidere forvente, at bestyrelsen kan blive inddraget i sagen, hvis en ansat leder ikke respekterer lovens bestemmelser om forskningsfrihed, og sagen ikke kan løses på det niveau, hvor den er opstået. I sidste ende vil det naturligvis være ministeriet som administrativ rekursmyndighed, som må tage stilling til en tvistighed om et påstået brud på lovens bestemmelser.

Til nr. 4: Ingen bemærkninger til selve ændringsforslaget, men § 8a om at ministeren kan fastsætte regler for offentliggørelse af de studerendes evalueringer på universiteternes web-steder må ophæves. Det må overlades til de enkelte institutioner, idet sådanne evalueringer ikke meningsfuldt kan frigøres fra den kontekst de er udfærdiget i, og derfor ikke nødvendigvis giver et reelt billede af de studerendes opfattelse af undervisningen. Endvidere bør § 9, stk. 3 også udgå.

Til nr. 5: Hvad er "væsentlige beslutninger"? Der må – selv om hovedprincippet er større institutionel valgfrihed – være nogle lovbestemte områder, som medarbejderne skal inddrages i beslutninger om. Det

handler f.eks. om strategisk planlægning, budgetforhold, ansættelser/afskedigelser, studierne, akademiske grader osv. Endvidere må bevarelse af den enstrengede ledelsesstruktur kræve, at medarbejderne og de studerende også kan få medbestemmelse om afskedigelse af en ansat leder, som misrøgter sit hverv. Denne kompetence må også lovfæstes. Den mest naturlige måde må være gennem et (kvalificeret) flertal i det akademiske råd, som er nedsat på det pågældende område. Desuden må det også præciseres i loven, at universitetet skal sørge for, at også deltidsansatte VIP medinddrages.

Til nr. 7: Den øgede institutionelle kompetence på det organisatoriske plan må også omfatte mulighed for ikke at have eksternt flertal i bestyrelsen og at vælge en formand blandt interne medlemmer. Desuden vil det være naturligt at stille krav om, at de eksterne medlemmer også bør have kendskab til videregående uddannelse og/eller forskning. Hvad angår udpegningsperioden for de eksterne medlemmer, anbefaler DM, at de 8 år deles op i 2 perioder på hver 4 år uden at intentionen med revision derved mistes. Man kunne f.eks. formulere bestemmelsen som følger: "Et udefra kommende medlem af bestyrelsen kan højst beklæde posten i en periode på 2 gange 4 år."

Til nr. 8: Det må sikres, at medarbejdere og studerende deltager i både indstilling og udpegnings – selvfølgelig under iagttagelse af krav om fortrolighed om potentielle medlemmers identitet.

Til nr. 11: Der skal lovsikres en medbestemmelse om afskedigelse af ansatte ledere, evt. som ét blandt de opremsede krav til vedtægtens indhold. Hvad angår nr. 4 i den foreslåede § 13, stk. 2 vil DM foreslå, at henvisningen til § 14, stk. 7 slettes, således at det alene bliver bestyrelsens ansvar i vedtægten at fastsætte universitetets organisering – herunder, at loven bestemmer, at der skal nedsættes akademiske råd på alle de niveauer og forskningsudførende enheder, hvor der ansættes ledere (dekaner, institutledere, centerledere m.v.). I den forbindelse må bestyrelsen også i vedtægten fastlægge selvstændige kompetenceområder, uafhængig af Rektors delegation, for de ledere, der skal ansættes på de besluttede organisatoriske niveauer – jf. nedenfor.

Til nr. 14: Bør udgå – jf. nedenfor.

Til nr. 15: Det fremgår af forslaget, at ledere af videnskabelige enheder skal være anerkendte forskere og hvor det er relevant også skal have undervisningserfaring. Det samme fremgår ikke om lederen af en phd-skole. Er den forskel tilsigtet og i givet fald, hvad er så forklaringen på forskellen? Endvidere kan en rektor vel ikke "nedsætte" en phd-skole. En sådan må forventes at blive oprettet (udkastets stk. 5).

Generelt til dette forslag om ændring af rektors kompetencer, skal DM meget kraftigt advare imod, at det gennemføres i udkastets udformning. Der er allerede under den gældende lov et utal af eksempler på, at de ansatte ledes ledelsesmæssige fokus vender opad i organisationen i stedet for at være rettet mod de medarbejdere, som lederne varetager ledelsesmæssige funktioner for. Denne tendens vil klart blive forstærket, hvis forslaget om, at al ledelsesmæssig kompetence udgår fra Rektor, som efter eget valg kan uddelegere kompetencer (og dermed også kan tilbagekalde denne), bliver vedtaget. I stedet vil DM foreslå, at bestyrelsen i vedtægten dels fastsætter organisationen og dels definerer kompetenceområder for de ledere, der skal ansættes på de forskellige organisatoriske enheder. Dette skal også ses i sammenhæng med kravet om, at der skal oprettes akademiske råd på alle de enheder, hvor der ansættes en sådan leder. Intentionen om øget medbestemmelse for ansatte og studerende vil lide stor skade, hvis alle ledere i organisationen alene handler på delegation fra rektor.

Hvad angår formuleringen om forskningsfrihed i stk. 6, ser DM – som nævnt indledningsvis – den i udkastet foreslåede bestemmelse som en klar forbedring i forhold til den eksisterende. Det er dog foreningens opfattelse, at den foreslåede formulering også kan lægge op til fortolkningstvister om hvad "længere tid" m.v. dækker over. DM kan derfor foreslå følgende formulering: "Rektor [...] må ikke pålægge de videnskabelige medarbejdere opgaver i et sådant omfang, at de over en periode på 3 år ikke vil have halvdelen af arbejdstiden til rådighed for egen, selvvalgt fri forskning inde for rammerne af universitetets virksomhed."

Videre er der i dette forslag henvisninger til paragraffer, som andre steder foreslås ophævet, så en korrekturlæsning synes påkrævet.

Endelig fremgår det, at rektor i "særlige tilfælde" kan opløse et akademisk råd. I bemærkningerne er dette ikke meget uddybet, idet der alene står, at bestemmelsen kan tages i anvendelse ved: "(fare for) alvorlig misrøgt." Under den hedengangne styrelseslov stod der, at rektor alene kunne opløse et styrende organ, hvis det var defunkt, hvilket er noget andet end en løs formulering om misrøgt, som er meget mere åben for fortolkninger. Rektor (eller den af ham bemyndigede) bør ikke kunne opløse et råd, på grund af uenighed i dets beslutninger – og benævne denne uenighed "misrøgt", men alene opløse et råd, hvis det er ude af stand til at varetage sine forpligtelser og træffe beslutninger i de sager, som ligger inden for dets område.

Til nr. 16: Dette forslag bør udgå, da kompetencen – jf. ovenfor – bør overgå fuldt ud til bestyrelsen sammen med et lovkrav om, at der skal nedsættes akademiske råd, hvor der oprettes selvstændige ledelsesfunktioner.

Til nr. 27: Der bør være et krav om, at der nedsættes mindst ét phd-udvalg for hver phd-skole, og være en bemærkning om sammensætningen. DM er klar over, at en sammensætning som i et studienævn ikke vil være relevant alle steder, så der skal ikke være krav om samme sammensætning som i et studienævn. Men en bemærkning om, at en sådan sammensætning bør tilstræbes, må indarbejdes.

Til nr. 29: Det bør tilføjes, at udvalgene kan udtale sig om alle relevante sager, og ikke begrænset til sager der forelægges som det fremgår af forslaget stk. 2 nr. 5 og 7.

Til nr. 34: Det bør være akademisk råd, som træffer beslutning om nedsættelse af studienævn. Der er under den nuværende lov mange eksempler på, at der er blevet nedsat studienævn, som dækker et så bredt og mangfoldigt område af uddannelser, at de enkelte medlemmer af nævnet ikke har mulighed for at udøve deres lovbestemte indflydelse i virkeligheden, da de kun har den nødvendige faglige indsigt i en meget lille del af de sager, som bliver forelagt studienævnet. Derfor må det være den faglige indsigt, som er repræsenteret i akademisk råd på det pågældende område, som er grundlagt for beslutning om etablering af studienævn.

Til nr. 35: Tilsvarende ovenfor må studienævn også have mulighed for at udtale sig i relevante sager for dets område og ikke alene i sager, som bliver forelagt.

Hvad angår høringsudkastet af 25. november 2010 har DM blot den ene bemærkning, at det ikke synes at være i overensstemmelse med den i indledningen nævnte højtillidsstrategi, at ministeren stadig kan fastsætte regler og godkende uddannelser, som også er omfattet af den krævede kvalitetssikring. Det bør ikke – måske undtaget helt særlige tilfælde – være muligt for ministeren at underkende fagligt begrundede beslutninger om godkendelse af uddannelser/uddannelseselementer i samarbejde mellem danske og udenlandske universiteter.

DM er desuden principielt forbeholden overfor alt for stor vægt på kommercialisering af universiteternes virksomhed. Men DM har ikke nogen konkrete bemærkninger til denne del i forhold til den eksisterende lovgivning på området.

Venlig hilsen

Ingrid Stage

Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling
Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
DK-1260 København K

Vedr.: Sagsnr. 10-088435
att. Helga Øregaard Dam

Københavns Universitets bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

Bestyrelsen på Københavns Universitet har på bestyrelsesmødet den 9. december 2010 behandlet udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven og skal i den forbindelse udtale:

- Indledningsvis skal bestyrelsen understrege nødvendigheden af, at loven/lovgiver fortsat bør vedkende sig, at samfundet efterspørger det særpræg, der grundlæggende kendetegner et universitet til forskel fra andre (viden)institutioner. Dette særpræg omfatter, at universitetet ved siden af de til enhver tid fremherskende forsknings- og undervisningstemaer også har til opgave at beskæftige sig med den menneskelige erkendelse i alle dens dimensioner.
- Bestyrelsen støtter og vægter, at spørgsmålet om medbestemmelse og medinddragelse fremover skal forankres i bestyrelsen, jf. forslaget nr. 5. Bestyrelsen ser frem til at forvalte dette ansvar.
- Bestyrelsen støtter, at udpegningen af de eksterne medlemmer af bestyrelsen bliver transparent – men finder det uhensigtsmæssigt med fastsættelse af snørklede organer og bureaukratiske processer. I og med at bestyrelsen har ansvaret for at medinddrage universitetsbefolkningen i væsentlige beslutninger, kan bestyrelsen naturligvis foranstalte en for alle parter tilfredsstillende udpegningsproces.

Bestyrelsen skal endvidere foreslå, at udpegningsperioden for de eksterne medlemmer gøres mere klar, jf. forslaget nr. 7. Bestemmelsen kunne med fordel have følgende indhold: "Et udefrakommende medlem af bestyrelsen vælges for en periode på 4 år med mulighed for genudpegnelse en gang".

- Bestyrelsen er imod den foreslåede "selvejereform" med overgang til Finansministeriets Budgetvejledning, jf. forslaget nr. 1 og nr. 38. Bestyrelsen og KU samlet finder, at forslaget er i strid med intentio-

13 DECEMBER 2010

BESTYRELSEN

NØRREGADE 10
POSTBOKS 2177
1017 KØBENHAVN K

TLF 35322626
DIR 35323883
FAX 35322628
MOB 28753883

trk@adm.ku.dk
www.ku.dk

REF: TRK

nerne i universitetsloven om større selvstændighed til universiteterne. Det er et centraliseringstræk, der på sigt vil reducere ledelsesrummet på universiteterne og dermed mulighederne for at agere hurtigt og hensigtsmæssigt på et internationalt konkurrencebetinget marked for både uddannelse og forskning.

SIDE 2 AF 2

Der henvises i øvrigt til universitetsbefolkningens samlede høringsvar herom, jf. vedlagte bilag med bemærkninger fra den daglige ledelse, medarbejderne og de studerende.

På bestyrelsens vegne

Nils Strandberg Pedersen
Formand

Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling
Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
DK-1260 København K

Vedr.: Sagsnr. 10-088435
att. Helga Øregaard Dam

Københavns Universitets bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

Med mail af 10. november 2010 har Københavns Universitet (KU) modtaget høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven fra Universitets- og Bygningsstyrelsen (UBST). I udkastets ånd har KU gennemført en høring af fakulteterne, der internt på fakultet har foranstaltet en høring. Endvidere har udkastet været drøftet i hovedsamarbejdsudvalget (HSU), ledelsesteamet og afslutningsvis i bestyrelsen. Ligesom studenterne er hørt via Studenterrådet.

Høringen og drøftelserne har vist divergerende synspunkter til dele af ændringsforslaget på KU, og derfor forsøger nærværende svar at afspejle dette.

Indledningsvis skal KU kvittere for præcisering af forskningsfriheden, øget ret til at fastlægge egen organisation og præcisering af, at sikring af medbestemmelse og medinddragelse af medarbejdere og studerende i væsentlige beslutninger, påhviler universitets bestyrelse. Det er alle fornuftige ændringer, som er i god forlængelse af de udmærkede anbefalinger, der fremgik af det internationale evalueringspanels rapport fra december 2009.

KU forudsætter dog at de foreslåede ændringer ikke ændrer ved at universitetet har en enstregen akademisk ledelse. Det er afgørende for KU's ledelse, at ledelsesstrengen holdes intakt, idet det er ledelsen, som har det overordnede ansvar for kerneydelserne forskning og uddannelse.

Som nævnt finder KU, at de øgede muligheder for universitetet til selv at fastlægge sin organisation er en positiv justering af loven. Det bør dog fremgå af loven, hvad et universitet er.

KU finder derfor, at loven/lovgiver fortsat bør vedkende sig at samfundet efterspørger det særpræg, der grundlæggende kendetegner et universitet til forskel fra andre (viden)institutioner.

Dette særpræg omfatter, at universitetet ved siden af de til enhver tid fremherskende forsknings- og undervisningstemaer også har til opgave at be-

13. DECEMBER 2010

REKTORSEKRETARIATET

NØRREGADE 10

1017 KØBENHAVN K

DIR 35323883

MOB 28753883

trk@adm.ku.dk

www.ku.dk

REF TRK

skæftige sig med den menneskelige erkendelse i alle dens dimensioner. Dette har gennem universiteternes udvikling manifesteret sig i form af en opdeling i fakulteter = hovedområder til at danne ramme om denne fundamentale opgave og forpligtelse. KU vil derfor anbefale, at loven nævner, at universiteter som udgangspunkt omfatter et eller flere hovedområder (fakulteter), og at der via vedtægten af bestyrelsen konkret kan træffes beslutning om andre/supplerende organisationsformer til at understøtte universitetets opgavevaretagelse.

Imidlertid er KU imod forslaget "selvejereform" og konsekvenserne heraf på kort og lang sigt. Kritikken har KU allerede har ytret ved afgivelse af bemærkninger til Finansministeriets udkast til ny Budgetvejledning 2011, jf. KU's høringssvar af 14. november 2010.

Den foreslåede ændring bygger på konklusionerne i regeringens udredning om selvejende institutioner – styring, regulering og effektivitet fra april 2009, som KU og sektoren generelt har kritiseret. Denne kritik fastholdes.

KU finder overordnet "selvejereformen" grundlæggende i strid med intentionerne i universitetsloven om større selvstændighed til universiteterne. Det minder i høj grad om et centraliseringstræk, der på sigt vil reducere ledelsesrummet på universiteterne og dermed mulighederne for at agere hurtigt og hensigtsmæssigt på et internationalt konkurrencebetinget marked for både uddannelse og forskning. Forslaget understøtter dermed ikke større selvstændighed eller tillid til universiteterne og synes derved også at være i modstrid med anbefalingerne fra det internationale evalueringspanels konklusion om en høj-tillidsstrategi.

Nedenfor følger KU's bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven. Bemærkningerne rettes til de konkrete bestemmelser og tilhørende specielle bemærkninger. Afslutningsvis kommenteres på de generelle bemærkninger.

§ 1

Nr. 1

Kategoriseringen af universiteterne som "statsfinansierede selvejende institutioner" er første led i den såkaldte "selvejereform", jf. ovenfor og nedenfor under bemærkningerne til nr. 38. KU finder benævnelsen misvisende. KU er et universitet og foretrækker at blive rubriceret som sådan – ikke som en institution. "Statsfinansierede" er næppe en dækkende betegnelse, idet en stor del af KU og de øvrige universiteters indtægter er markedsbestemte indtægter, som opnås dels fra staten og dels fra andre kilder (fonde, EU m.v.). Derfor giver det næppe nogen mening at anvende betegnelsen. Ligesom betegnelsen signalerer begrænset selveje og egenindflydelse, der leder tanken hen på tiden før selvejet. Det er næppe intentionen og i øvrigt fuldstændig i

modstrid med hensigten med universitetsreformen fra 2003 og anbefalinger fra evalueringspanelet.

SIDE 3 AF 15

Nr. 2

KU støtter den foreslåede ændring af § 2, stk. 2,

Nr. 3 og 4

KU har altid været fortalere for en øget anvendelse af digital kommunikation med universitetets studerende. De foreslåede ændringer understøtter dette. KU noterer, at muligheden for digital kommunikation også kan udbredes til andre ministerområder efter aftale mellem ministrene. KU skal opfordre videnskabsministeren til at anvende denne aftalemulighed i forhold til undervisningsministeren.

Nr. 5

Formålet med den foreslåede ændring kan som udgangspunkt støttes. Den følger i høj grad KU's synspunkt om, at spørgsmålet om medbestemmelse og medinddragelse bør håndteres af og forankres hos universitetets bestyrelse med mulighed for at tilpasse medbestemmelse og medinddragelse til de lokale forhold og traditioner.

KU's ledelse finder dog den valgte formulering knap så hensigtsmæssig - det giver næppe nogen mening at tale om "...at der sker medbestemmelse..." og skal derfor opfordre UBST til at arbejde med en anden formulering.

Endvidere finder KU's ledelse det problematisk at anvende begrebet "medbestemmelse". Begrebet udfordrer den enstrengede ledelse, hvilket er særdeles uheldigt i forhold til ledelsens ledelsesrum.

Under høringen på KU har medarbejdersiden i HSU (frem efter betegnet medarbejdersiden) tilkendegivet, at man fortolker "medbestemmelse" bredt, og dermed at medarbejderne skal have reel medbestemmelse fx i forbindelse med godkendelse af budgetter og strategiske handleplaner.

De studerende ser ekspliciteringen af, at bestyrelsen har ansvar for at sikre medinddragelse og medbestemmelse for studerende og ansatte som positiv. De studerende efterspørger dog en skærpelse af formuleringen, så det fremgår, at medinddragelsen og medbestemmelsen skal sikres i forbindelse med udviklings- og beslutningsprocesser, og således ikke udelukkende kan tolkes som høringsret på af ledelsen allerede truffne beslutninger. I forlængelse heraf foreslår de studerende, at universiteterne gør det til en naturlig del af deres årsrapporter, at bestyrelsen redegør for, hvilke tiltag man har gjort for at sikre medinddragelse og medbestemmelse for medarbejdere og studerende, og hvilke resultater disse tiltag har givet.

KU's ledelse læser og forstår bestemmelsen og tilhørende bemærkninger således, at der med den foreslåede formulering om sikring af medbestemmelse

og medinddragelse af medarbejdere og studerende påhviler universiteterne en skærpet pligt i forhold til andre offentlige institutioner til at medinddrage medarbejdere og studerende i væsentlige beslutninger.

Et fortolkningsbidrag til forståelse af begrebet "medbestemmelse" kan også være at sammenholde begrebet med reglerne om samarbejde og samarbejdsudvalg i statens virksomheder og institutioner, hvor "medbestemmelse" betyder krav om involvering og positiv vilje til at opnå enighed. En sådan fortolkning af "medbestemmelse" giver ikke en egentlig beslutningsmyndighed og er derfor ikke i modstrid med en enstrengt ledelsesstruktur.

Dermed sker der ikke brud på lovens fastsatte ledelsesstreng, og dermed kan respekten for ledelsesstrengen opretholdes også i forhold til bemærkningerne til § 13, stk. 2, nr. 5 (forslagets nr. 11, nr. 5). Dette er vel også bekræftet af UBST på mødet med universiteterne den 16. november 2010. Derfor skal KU's ledelse anbefale, at bemærkningerne udfoldes, således at denne fortolkning understøttes og ledelsesstrengen forbliver intakt. Til brug for denne udfoldelse kan UBST med fordel anvende den udmærkede forståelse af begrebet, som evalueringspanelet har anvendt i evalueringsrapporten:

"Panelet betragter medbestemmelse ved de danske universiteter som inddragelse af videnskabeligt personale i beslutninger om forsknings- og uddannelsesrelaterede anliggender, inddragelse af studerende i studie- og uddannelsesrelaterede anliggender, inddragelse af administrative medarbejdere i beslutninger om administrative anliggender og inddragelse af teknisk personale i beslutninger om tekniske anliggender." (Universitetsevalueringen 2009 p. 32).

Endvidere skal KU påpege, at universiteterne herudover som andre selvvejende institutioner er pålagt at følge reglerne i Aftalen om samarbejdsudvalg i statens institutioner med nedsættelse af samarbejdsudvalg efter helt fastlagte spilleregler på decentralt og centralt niveau, hvor væsentlige beslutninger også drøftes. På den baggrund kan den skærpede forpligtigelse til medarbejderinddragelse umiddelbart virke som en udfordring af Aftalen om samarbejdsudvalg i statens institutioner med andre valgte aktører i andre fora. Dette er vel næppe hensigten.

Nr. 6

Ingen bemærkninger

Nr. 7

Under høringen på KU har medarbejdersiden anmodet om, at der i forhold til udpegningsperioden for de udefrakommende medlemmer anvendes følgende formulering i stedet for den foreslåede formulering med en samlet periode på 8 år:

"Et udefra kommende medlem kan ikke sidde i bestyrelsen i mere end 4 år, dog med mulighed for genudpegning en gang."

Såfremt dette ikke kan efterkommes, bør UBST folde bemærkningerne ud med et eller to eksempler på hvorledes de 8 år fx kan forløbe.

Nr. 8

Formålet med at introducere et indstillings- og udpegningsorgan er formentlig at hindre selvudpegning i bestyrelserne. I den forbindelse finder medarbejdersiden ikke, at bestemmelsen sikrer 100 pct. mod selvsupplering. Ligesom medarbejderinddragelse ikke er nævnt. Derfor foreslår medarbejdersiden, at bemærkningerne suppleres med følgende formulering:

"Formålet med indstillings- og udpegnings organerne er at skabe legitimitet til bestyrelsen over for de ansatte og omverdenen ved at forhindre selvsupplering. Derfor er det også vigtigt at de to organer er uafhængige af hinanden. Der skal være medarbejderrepræsentanter i begge organer, og der skal tilses en passende balance mellem medarbejderrepræsentanter og øvrige medlemmer i begge organer. For at sikre en af bestyrelsen uvildig udpegning vil det være naturligt, at der udpeges repræsentanter fra bestyrelsen til indstillingsorganet, men ikke udpegningsudvalget."

De studerende bifalder ændringen af udpegningsproceduren for de eksterne medlemmer af universitetsbestyrelsen og den øgede åbenhed i processen, og ser gerne en eksplicitering af, at studerende og medarbejdere skal være repræsenteret i indstillings- og udpegningsudvalget, således at universitetsbestyrelsen kan få størst mulig legitimitet.

KU foreslår, at bemærkninger foldes ud, så der angives yderligere et par eksempler på, hvorledes de to organer kunne se ud.

Nr. 9 og 10

Ingen bemærkninger

Nr. 11

I forhold til fastsættelse af universitetets egen organisation skal KU henvise til de indledende bemærkninger og igen foreslå, at loven nævner, at universiteter som udgangspunkt omfatter et eller flere hovedområder (fakulteter), og at der via vedtægten af bestyrelsen konkret kan træffes beslutning om andre/supplerende organisationsformer til at understøtte universitetets opgavevaretagelse.

Under høringen har universitetsbefolkningen udtrykt skepsis over, at kompetencen til at fastlægge organisationen nu udelukkende placeres hos bestyrelsen og rektor. Det kan ses som en centralisering.

KU finder, at denne skepsis dels kan afhjælpes ved en fastlæggelse af hovedområder i loven, jf. ovenfor og i indledningen, og dels ved at bestyrelsen ved væsentlige beslutninger skal inddrage medarbejdere og studerende, jf. nr. 5. Fastlæggelse af organisationen må betragtes som en væsentlig beslutning, og derved skal der ske inddragelse af medarbejderne og de studerende.

Endvidere skal KU fastholde forudsætningen om, at den akademiske enstrengede ledelse ikke undermineres ved fx bemærkninger til § 13, stk. 2, nr. 5. "Medbestemmelse og medinddragelse" ændrer ikke ved den fastlagte ledelsesstreng. Se nærmere om KU's synspunkter under bemærkningerne til nr. 5.

KU's ledelse har med en vis fortvivlelse læst bemærkningerne til § 13 stk. 2, nr. 5 og skal i den forbindelse nævne, at KU allerede har fastsat "standarder" for god ledelse. De er formuleret igennem en medinddragende proces og er beskrevet i ledelsesgrundlaget "God Ledelse på KU". Ledelsesgrundlaget udgør fundamentet for det obligatoriske ledelsesudviklingsprogram på KU som omfatter ca. 600 ledere på KU og som implementeres i perioden 2009 til 2011.

Fsva angår medarbejdernes medinddragelse, skal opmærksomheden henledes på samarbejdsudvalgsstrukturen, hvor KU i dag har en meget udviklet struktur med samarbejdsudvalg på alle niveauer (Universitet, fakulteter og institutter). Derudover er der de lovfæstsatte organer som akademiske råd og studienævn, jf. også KU's bemærkninger til nr. 5 ovenfor.

At skulle opbygge ekstra organer vil ikke kun være administrativt belastende, det vil også udhule betydningen af samarbejdsudvalgenes position hvilket hverken medarbejdere eller ledere kan være tjent med. Endvidere kan det ikke siges, at yderligere organstrukturer er i overensstemmelse med moderne ledelsespraksis, hvor medinddragelse og medbestemmelse er aspekter, der skal inddrages i det daglige og løbende arbejde i alle organisatoriske enheder. Det er KU's ledelses vurdering, at medinddragelse og medbestemmelse ikke sikres gennem etablering af flere formelle organer, men gennem udvikling af god ledelse blandt alle universitetets ledere samt tydeliggørelse af de eksisterende fora og organers betydning, funktion og rolle.

Et krav om etablering af yderligere organer på alle niveauer vurderes som både administrativt tungt, uhensigtsmæssigt i forhold til de allerede eksisterende organer samt som en indgriben i universiteternes selvbestemmelse og ret til selv at organisere sig hensigtsmæssigt og relevant med respekt for universitetets formål, kerneydelser, strategi og personalepolitik.

Hvis medarbejdere eller studerende oplever at manglende medinddragelse eller dårlig ledelse og en dialog med den pågældende leder ikke løser problemet, er det altid en mulighed at rejse sagen for de aktuelle samarbejdsudvalg, at tage sagen op med de relevante tillidsrepræsentanter, at løfte sagen

til næste ledelsesniveau eller kontakte personale/HR afdelingen, ligesom de almindelige klagegange for studerende kan bruges. Disse handlemuligheder findes allerede i dag, og krav om yderligere formalisering vurderes som unødvendigt og administrativt bureaukratisk.

KU's ledelse skal derfor anmode om at bemærkningsteksten ændres, så "udvikler" i 2. punktum afsnit 1 ændres til "sikrer". I afsnit 2 1. punktum slettes", samt for, hvilke" og erstattes af "tydeliggør". Samt at "etableres" i afsnit 3 2. punktum slettes og erstattes af "er". Endvidere slettes afsnit 3 sidste punktum.

Medarbejdersiden mener derimod, at bemærkningerne til § 13, stk. 2, nr. 5 er nyttige for at sikre overholdelse af den skærpede pligt til inddragelse af medarbejderne. Hvis man som foreslået af medarbejdersiden under nr. 16 gør akademiske råd på institutniveau obligatoriske og giver disse visse klart definerede arbejdsopgaver såsom godkendelse af budgetter og strategiske handleplaner, så er det ikke nødvendigt at oprette yderligere organer. Endvidere har medarbejdersiden den holdning, at en *hensigt* om udvikling af god ledelse ikke kan stå i stedet for en egentlig sikring af medarbejderinddragelse.

I forhold til bemærkningerne § 13, stk. 2, nr. 7 ønsker medarbejdersiden endvidere, at formuleringen "Universitetet kan i vedtægten bestemme, at studienævnets formanden fortsat skal godkendes af dekanen" slettet. I stedet foreslås indsat "Studienævnets formanden skal ikke godkendes af dekanen".

Herudover ønsker medarbejdersiden at bemærkningen om rektors kompetence til at delegere nedlæggelse af ph.d.-udvalg og studienævn, slettes, og den efterfølgende sætning får følgende formulering: "Det er en absolut undtagelse at denne mulighed anvendes og derfor kan rektor ikke delegere denne specifikke kompetence".

KU's ledelse ser ingen lejlighed til at ændre på det foreslåede, da det opretholder den gældende retstilstand, der knytter studiestrengen til ledelsen og støtter derfor ikke medarbejdersidens forslag.

Nr. 12 og nr. 13

Ingen bemærkninger

Nr. 14

KU er overordentligt tilfreds med, at udkastet gør op med den eksisterende lovs problematik vedr. delegation af originær kompetence m.v. KU læser forslaget således, at rektors kompetence nu kan delegeres til den øvrige ansatte ledelse.

Formuleringen af § 14, stk. 1 sidste punktum: "*Den øvrige øverste ledelse varetager sine opgaver efter bemyndigelse fra rektor*", er efter KU's opfat-

telse for snævert formuleret, idet "Øvrige øverste ledelse" oftest opfattes som værende prorektor og universitetsdirektøren. Bemærkninger til bestemmelsen nævner jo de øvrige ledere. Det burde derfor være muligt at indflette fx ledere af hovedområder (dekaner) i bestemmelsen. KU skal foreslå, at bestemmelsen får følgende indhold:

"§ 14. Universitetets daglige ledelse varetages af rektor inden for de rammer, som bestyrelsen har fastsat. Den øvrige øverste ledelse samt ledere af hovedområder (dekaner) varetager deres opgaver efter bemyndigelse fra rektor."

Det vil også sikre konneksiteten til organisationen og hovedområder, jf. KU's bemærkninger til nr. 11 og de indledende bemærkninger.

Nr. 15

Det foreslås, at lederen af ph.d.-skolen skal være anerkendt forsker, således at formuleringen af 14, stk. 5 får følgende ordlyd:

"Rektor nedsætter en eller flere ph.d.-skoler, hvor ph.d.-uddannelse foregår. Ledelsen af en ph.d.-skole varetages af en ph.d.-skoleleder. Ph.d.-skolelederen skal være anerkendt forsker og have erfaring med og indsigt i ph.d.-uddannelse." I bemærkninger til bestemmelsen anbefales det, at det understreges, at ph.d.-skolelederen anses for at være leder af en videnskabelig enhed, også selvom ph.d.-skolen ikke betragtes som en organisatorisk enhed.

Endvidere finder KU, at § 14, stk. 6 burde ændres, således at "*hele deres arbejdstid, således*" i 4. punktum slettes og i stedet indføres "et sådant omfang".

KU opfordrer i den forbindelse til, at der i lovens bemærkninger skrives nogle vejledende eksempler til brug for fremtidige fortolkninger, der sikrer, at der faktisk er forskningsfrihed, der ikke et i sådant omfang kan inddrages til honorering af andre formål.

Medarbejdersiden anbefaler i den forbindelse, at der i bemærkningerne tilføjes følgende: "*Det anbefales, at der lokalt laves aftaler der sikrer en tilstrækkelig sammenhængende forskningstid inden for en passende tidshorisont, således at de videnskabelige medarbejdere kan opfylde deres forskningsforpligtigelse inden for arbejdstiden.*"

Nr. 16

At indskrive "*for at sikre medbestemmelse og medinddragelse*" i § 15, stk. 1, bestemmelsen om akademisk råd, finder KU værende overflødig og i bedste fald udtryk for misforstået god vilje. Selve formålet med akademisk råd er jo at placere en række specifikke akademiske opgaver m.m. i et forum bestående af medarbejdere og studerende. Derved er etablering af akade-

misk råd en reel sikring af medbestemmelse og medinddragelse af medarbejderne og de studerende, hvis formål selvsagt er varetagelsen af bestemte opgaver.

Endvidere er den skærpede forpligtelse til medinddragelse, jf. bemærkningerne til nr. 5 forankret hos bestyrelsen – derfor burde det ikke være nødvendigt med en gentagelse ved akademisk råd. Bestyrelsen kender og påtager sig forpligtelsen.

”(M)edbestemmelse ... om akademiske forhold” er heller ikke godt dansk.

Det foreslås, derfor at § 15, stk. 1, 1 punktum får følgende formulering:

”Rektor nedsætter et eller flere akademiske råd på universitetet”

KU har noteret udkastets mulighed for at nedsættes flere råd på samme eller forskellige niveauer. Medarbejdersiden ønsker bestemmelsens 2. punktum udvidet med følgende: ”Der skal altid nedsættes akademiske råd på institutniveau.”

KU’s ledelse kan ikke støtte dette forslag, da hjemlen hertil ikke er nødvendig i og med, at dette kan besluttes af bestyrelsen via vedtægten.

De studerende finder det er overordentligt positivt, at der i lovforslaget lægges op til, at studienævn og akademiske råd gennem universitetets vedtægter kan tillægges flere opgaver end de lovbestemte, jf. § 15 stk. 2 og § 18 stk. 4.

Nr. 17

Ingen bemærkninger

Nr. 18

De studerende mener, at man med fordel kan udvide de akademiske råds kompetenceområde. Følgende områder, der er centrale for sikringen af reel medbestemmelse og medinddragelse i akademisk råd, bør derfor fremgå af lovteksten. Akademisk råd skal:

- godkende studieordninger
- have udtaleret til rektor og til bestyrelsen
- have beslutningskraft i forhold til budgetter

KU’s ledelse kan ikke støtte forslaget, der bryder den etablerede ledelsestreng.

Herudover finder De studerende det glædeligt, at udvalg nedsat under hhv. akademiske råd, ph.d.-udvalg og studienævn skal have samme forholds-mæssige sammensætning som det organ, det er nedsat under, jf. § 15 stk. 4, § 16b stk. 3 og § 18 stk. 4. Denne bestemmelse vil givet være med til at understøtte kravet om sikring af medbestemmelse og medinddragelse af ansatte og studerende, jf. § 10 stk. 6.

Nr. 19

SIDE 10 AF 15

Med den foreslåede ændring skrives dekanen ud af akademisk råd. Der er selvfølgelig altid en mulighed for, at der via vedtægten gives medlemskab af rådet til en af rektor udpeget person. Det er umiddelbart vurderingen, at udskrivning medfører, at akademisk råd mister ophængen til ledelsesstrengen.

Udover udskrivningen af dekanen er sammensætning af akademisk råd ikke ændret i lovforslaget. KU skal anbefale, at det teknisk administrative personale (TAP) får medlemskab i rådet. Begrundelsen herfor skal findes i ligebehandling af universitetsbefolkningen, mulighederne for ændringen i akademisk råds opgaveportefølje, jf. forslagens nr. 17 og forpligtigelsen om skærpet medinddragelse, jf. nr. 5. KU foreslår derfor følgende formulering til § 15, stk. 5:

”Akademisk råd sammensættes af rektor og af medlemmer, der repræsenterer det videnskabelige personale, herunder ansatte ph.d.-studerende, det teknisk administrative personale og de studerende på det organisatoriske niveau, det akademiske råd skal dække. Repræsentanter for det videnskabelige personale, herunder ansatte ph.d.-studerende, for det teknisk administrative personale og for de studerende vælges af og blandt henholdsvis det videnskabelige personale, herunder ansatte ph.d.-studerende, det teknisk administrative personale og de studerende.”

Nr. 20

KU noterer, at dekanen ikke er født formand og skal i den forbindelse gentage, at akademisk råd dermed mister ophængen i ledelsesstrengen.

Medarbejdersiden ser positivt på, at formanden vælges af rådets midte. Mens tilbagemeldinger fra fakulteterne finder det uhensigtsmæssigt, at dekanen ikke fastholdes som formand for rådet.

Nr. 21- 26

Ingen bemærkninger

Nr. 27

KU skal igen henvise til, at sikringen af medbestemmelse og medinddragelse er forankret hos bestyrelsen, jf. forslagens nr. 5. Derfor virker det ikke hensigtsmæssigt, at bestemmelsen § 16 b, stk. 1 skal indeholde ”for at sikre studerendes indflydelse”. Selve formålet med ph.d.-udvalget er jo at placere en række specifikke opgaver m.m. vedr. ph.d.-uddannelsen i et forum bestående af medarbejdere og studerende. Derved er etablering af udvalget jo en reel sikring af medbestemmelse og medinddragelse af medarbejderne og de studerende, hvis formål selvsagt er varetagelsen af bestemte opgaver.

Medarbejderne er ikke nævnt her, det må bero på en forglemmelse.

Så KU skal foreslå, at ”for at sikre studerendes indflydelse” udgår.

SIDE 11 AF 15

Nr. 28

Ingen bemærkninger

Nr. 29

Ingen bemærkninger

Nr. 30 – 33

Ingen bemærkninger

Nr. 34 og 35

I og med at sammensætningen af studienævnet består af medarbejdere og studerende er det givet på forhånd, at studienævnet sikrer medbestemmelse og medinddragelse. Derfor finder KU det overflødigt at nævne begge punkter i bestemmelsen om studienævn. Det samme synspunkt er nævnt ovenfor under akademisk råd og ph.d.-udvalg, også her skal det understreges, at kompetencen til at sikre medbestemmelse og medinddragelse er forankret hos bestyrelsen.

Umiddelbart finder KU det ulogisk, at studielederen nævnes eksplicit i forslaget, når nu de øvrige ledere (dekan og institutleder) på fakulteterne er skrevet ud. Så det bør overvejes at udskrive studielederen.

KU er opmærksom på, at netop studielederen sikrer ophængen til/mellem ledelsesstrengen og uddannelsesstrengen. Det er KU's opfattelse, som tidligere fremført, at dette ophæng er noget tyndt og uklart. Det er uhensigtsmæssigt, at en af KU højt prioriteret kerneydelse ikke har det fornødne ledelsesophæng.

Særligt problematisk er de uklare snitflader mellem studienævnets kompetencer og rektors kompetence (eller hvem nu rektor delegerer til) på uddannelsesområdet. Bestyrelsen/rector skal i vedtægten fastlægge universitetets organisering, herunder ansættelse af fagligere ledere mv., der blandt andet skal have ansvar for uddannelserne. Samtidig skal studienævnet i henhold til § 18 sikre kvalitetssikring af uddannelser, godkende studieordning, tilrettelægge uddannelsen osv. – hvilket stort set vil sige de samme opgaver, som nævnet har under den gældende lov. Det medfører fortsat uklare kompetenceforhold mellem rektor og studienævnet. Det er et misforhold, som universiteterne flere gange tidligere har påpeget. Med lovforslaget fortsætter misforholdet. KU finder det centralt, at UBST i det videre lovarbejde klargør kompetenceforholdet.

Hvordan studielederen udpeges, er også uklart. Det fremføres, at proceduren for udpegningen skal fremgå af vedtægten, og at studienævnet skal indstille en studieleder til rektor, der kan delegere udpegningen. KU finder, at UBST

bør overveje, at gøre studielederen til en tydeligere del af ledelsesstrengen fx ved at studielederne ansættes af rektor.

De studerende påpeger, at studienævnenes opgaver med bl.a. at sikre tilrettelæggelse, gennemførelse og udvikling af uddannelse og undervisning, jf. § 18 stk. 4 pkt. 1-4, er af særdeles faglig karakter, og det er derfor oplagt at sikre, at studienævnene ligger på et organisatorisk niveau, der er så tæt som muligt på det lokale fagmiljø og den eller de specifikke uddannelser, det pågældende studienævn dækker.

KU's ledelse finder ikke studenternes påpegning aktuelt, da det er lokalt vedtægtsspørgsmål at fastlægge en studienævnsstruktur - det gælder for den eksisterende lov og for det aktuelle forslag.

KU hilser det velkomment, at studienævnet får mulighed for at delegere til udvalg, som er underlagt studienævnene. En lang række meritsager mv. kan imidlertid behandles rent administrativt og det kunne derfor være hensigtsmæssigt at studienævn kan delegere (administrative) opgaver til andre end dem selv, fx til studielederen og administrationen.

Nr. 36 og nr. 37

Ingen bemærkninger

Nr. 38

Som annonceret ovenfor er KU imod den fulde overgang til Finansministeriets Budgetvejledning. Det vil føre til at store dele af styringsrelationen flyttes fra bestyrelsen til Finansministeriet inden for økonomi, personale, it og bygningsområdet. Derved må der forventes at ske tab af en række frihedsgrader, som i dag bidrager til en bedre styring og høj resultatproduktion.

I dag er universiteterne omfattet af den gældende universitetslov og de regnskabsmæssige regler, der fremgår af den regnskabs- og tilskudsbekendtgørelse, som Ministeren for Videnskab, Teknologi og Udvikling har fastlagt for universiteterne ved overgangen til selveje.

Det er altså den nuværende universitetslov, der definerer graden af selveje og den nuværende bekendtgørelse, der gælder specifikt for universiteterne, der definerer særlige forhold og vilkår for universiteterne. Dermed kan universiteterne gøres til noget særligt i det danske samfund og vilkårene tilpasses universiteternes internationale konkurrenceforhold. Ligesom bestyrelsen kan operere indenfor de særlige frihedsgrader, der er givet til universiteterne.

Med den foreslåede lovtækt, vil selvejet blive defineret i Budgetvejledningen, og de regnskabsmæssige vilkår vil blive de samme som for øvrige ud-

dannelsesinstitutioner, og ressortministeriet vil blive Finansministeriet. Det samlede grundlag vil komme til at bestå af:

SIDE 13 AF 15

- Den nye lov
- Budgetvejledningen og Økonomisk Administrativ vejledning
- Finansministeriets bekendtgørelse for alle enheder herunder statslige selvejende institutioner
- Eventuelt en meget lille regnskabs og revisionsbekendtgørelse udstedt af Videnskabsministeren

KU opfatter ikke dette skifte som en administrativ forenkling på universiteterne. Måske er der tale om forenkling fra centraladministrationens side, men for universiteterne vil der være tale om at skulle forholde sig til et mere statsligt kompleks af regler, der ikke har til formål at understøtte selvejet.

Men hvad der er værre er, at der langsigtet er risiko for, at selvejet udhules gennem en central regulering, der endda ligger uden for politikernes kontrol. Sker det, vil de politiske intentioner om at give universiteterne fri rammer og gode konkurrencevilkår under de nye ansvarlige bestyrelser kunne reduceres til at selvejets muligheder reelt reduceres, inden det er afprøvet.

KU skal derfor foreslå, at selvejets intentioner fastholdes i fuldt omfang, og at der gennemføres en analyse af vilkårene for de 10 væsentligste universiteter i verden og at denne analyse bruges som grundlag for udformning af de vilkår, der fremover skal gælde for de danske universiteter.

Fælles regler for det mindste gymnasium og det største universitet, vil virke lige dårligt begge steder. I stedet bør vilkårene understøtte præcist de missioner, de enkelte institutioner har.

KU forudsætter derfor konkret:

- At selvejet opretholdes i fuld overensstemmelse med intentionerne i den gældende universitetslov og bemærkningerne hertil.
- At der er mulighed for reelt at gennemføre bygningssejle, så bygningsmassens værdiansættelse danner bund under universitets økonomi, som det er nævnt i selvejer rapportens kapitel om kapacitetsstyring.
- At der fortsat vil være mulighed for reelt at have kapitalforhold og egenkapitaler af et omfang, der modsvarer risikoen i de markant stigende markedsindtægter, og så bestyrelserne reelt får mulighed for at investere i nye muligheder.
- At der er mulighed for fleksibilitet overfor universiteterne så eksempelvis grænsen for aktivering af forskningsudstyr kan fastsættes tilstrækkeligt højt

- At mulighederne for at råde over en tilstrækkelig likviditet fastholdes.
- At der lukkes op for øget fleksibilitet til oprettelse af lønrammestillinger.
- At investeringer i IT fastholdes på institutionsniveau.
- At bestyrelsens mulighed for at vælge revisor fastholdes.
- At reglerne for årsrapporten fastholdes, så årsrapporten stadig giver mening for eksterne interessenter og samarbejdspartnere, herunder virksomheder, fonde og øvrige potentielle donatorer med interesse i universitetets soliditet m.v.

Til illustration af at fælles vilkår kan være problematiske, skal KU nævne følgende: Af Finansministeriets nuværende bekendtgørelse fremgår, at grænsen for aktivering af investeringer i udstyr ligger på 50.000,- Dette er alt for lavt på et universitet, hvor grænsen bør ligge på 300.000,- eller 500.000,- kr. Men denne grænse vil være forkert for det lille gymnasium. Fastholdes grænsen lav for universiteterne, vil der fortsat være et markant tidsforbrug til vedligehold og registrering af tilstedeværelse af udstyr, hvor det på et universitet sagtens kan omfatte registreringer af mere end 3000 til 5000 enheder. Registrering af så mange enheder vil være meningsløst og dyrt og i modstrid med behovet for en billig administration.

Nr. 39 og 40

Ingen bemærkninger.

Nr. 41

Det bør være obligatorisk for ministeren og Rigsrevisor at indgå en § 9 aftale om revision af en institutionsrevisor udpeget af bestyrelsen, jf. universitetslovsforslagets § 28 stk. 3. Derfor kan formuleringen i forslaget med fordel strammes op.

Forslagets § 28 stk. 4 kan ikke støttes. Ministeren bør ikke have kompetencen til at afskedige institutionsrevisor, hvis denne ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene til god offentlig revisionsskik. Med forslaget påtager ministeren sig et ansvar og en nøgleopgave, der rettelig bør ligge i universitetets bestyrelse.

Nr. 42

I forlængelse af bemærkninger til nr. 38 skal KU fastholde nødvendigheden af, at videnskabsministeren i regnskabs- og tilskudsbekendtgørelsen også fremover får mulighed for at fastsætte regler, der er skræddersyet til universiteternes særlige forhold, så universiteterne ikke udelukkende behandles ef-

ter mindste fællesnævner mellem den yderst blandede flok af institutioner, der er omfattet af statens regnskabsregler.

SIDE 15 AF 15

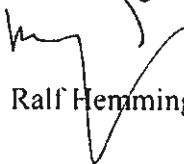
§ 2

Ingen bemærkninger.

Herudover skal KU bemærke, at det teknisk administrative personale to centrale steder i bemærkningerne vedr. medbestemmelse og medinddragelse jf. de generelle bemærkninger nr. 3.1.3.2 og de specifikke bemærkninger til nr. 5, ikke er nævnt i forbindelse med medbestemmelse og medinddragelse. Det må bero på en forglemmelse i UBST, og KU skal bede om, at det teknisk administrative personale indarbejdes for at understøtte ligebehandling af universitetsbefolkningen.

Afslutningsvis skal KU anmode om, at de generelle bemærkninger tilrettes i overensstemmelse med ovenstående, så der bliver den fornødne sammenhæng i lovforslaget med understøttelse af universiteternes selveje, medinddragelse m.v.

Med venlig hilsen

Ralf Hemmingsen

Universitets- og Bygningsstyrelsen

Landgreven 4
Postboks 9009
1022 København K

Tlf. 33 92 84 00
Fax 33 11 04 15

rr@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

Høring over udkast til ændring af universitetsloven

13. december 2010

Rigsrevisionen har med mail af 10. november 2010 modtaget udkast til ændring af universitetsloven til høring.

Kontor: C6

J.nr.: 2010-5920-10

Rigsrevisionen har følgende bemærkninger til ændringsforslaget:

Ad punkt 41.

Ifølge ændringsforslaget vil § 28 stk. 3 lyde: "Hvis ministeren og rigsrevisor indgår en aftale efter § 9 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m., foretages revisionen af en institutionsrevisor, som udpeges af universitetets bestyrelse, og som skal være statsautoriseret revisor. Universitetets oplysninger til brug ved beregning af statstilskud er omfattet af institutionsrevisors påtegning eller erklæring om regnskabet".

Med den anvendte formulering mangler der en præcisering af, at revisionen foretages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og institutionsrevisor, og det er ikke tydeligt, at revisionen fortsat er Rigsrevisionens ansvar.

Rigsrevisionen foreslår i stedet følgende formulering:

"Stk. 3. I medfør af § 9 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. kan Rigsrevisionen med ministeren aftale, at revisionsopgaver i henhold til stk.2 varetages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og en institutionsrevisor. Institutionsrevisor udpeges af universitetets bestyrelse og skal være statsautoriseret revisor. Medmindre andet fremgår af aftalen, vil universitetets oplysninger til brug ved beregning af statstilskud være omfattet af institutionsrevisors påtegning eller erklæring om regnskabet."

Såfremt bestemmelserne i forslagets § 28, stk.3 og 4 skal erstatte § 11, stk. 2 i tilskuds- og regnskabsbekendtgørelsen om bestyrelsens antagelse af en institutionsrevisor, mangler der tillige en tilføjelse om, at

"Rigsrevisionen og Universitets- og Bygningsstyrelsen skal underrettes om antagelse og afskedigelse af revisor, samt om årsagen til revisorskift".

Rigsrevisionen skal desuden foreslå Universitets- og Bygningsstyrelsen at overveje, om ordet "regnskab" hensigtsmæssigt kan ændres til "årsrapport", fx i universitetslovens § 14, stk. 8 og i § 28, stk. 3.

Med venlig hilsen

Lars Tang

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Ministeriet for Videnskab Teknologi og Udvikling
Bredgade 43
1260 København K
ubst@ubst.dk "Sagsnr. 10-088435"
"Universitetsloven" - att: Helga Øregaard Dam

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af Universitetsloven.

Landbrug & Fødevarer sender hermed bemærkninger til lovforslaget, idet bemærkningerne bl.a. er baseret på vores erfaringer fra arbejdet i universiteternes bestyrelser, advisory-boards og aftagerpaneler.

Vores kommentarer til lovforslaget har navnlig ophæng i Bemærkninger til lovforslaget:

Ledelsesstrukturen.

Landbrug & Fødevarer har gode erfaringer med ændring af universiteternes ledelsesstruktur efter lovændringen i 2003, hvor der som bekendt bl.a. blev indført bestyrelser med udefra kommende flertal. Dette har bl.a. resulteret i et endnu tættere samarbejde mellem universiteter og aftagere i erhvervene.

I lovforslaget § 12, stk. 4 foreslås, (citater) *Universitetet nedsætter et organ, der indstiller de udefra kommende bestyrelsesmedlemmer (indstillingsorganet). Universitetet nedsætter et andet organ, der udpeger de udefra kommende medlemmer (udpegningsorganet). Indstillings- og udpegningsorganerne må ikke være identiske. Indstillings- og udpegningsorganerne skal sikre, at de udefra kommende medlemmer opfylder betingelserne i § 12, stk. 2 og stk. 3. Bestyrelsen fastsætter procedurer for nedsættelse af indstillings- og udpegningsorganet* (citater slut).

Landbrug & Fødevarer anbefaler her, at der i relation til udpegninger af erhvervsrepræsentanter til bestyrelserne arbejdes for en udbygget dialog mellem universiteter og erhverv, herunder f.eks. via udvalgte samarbejdsorganer på et "højt niveau".

Med henblik på at skabe den nødvendige kontinuitet i ledelsen af komplekse organisationer som universiteter kan vi tilslutte os forslaget om, at udefrakommende bestyrelsesmedlemmer fremover kan sidde i bestyrelsen i samlet set 8 år uanset fordeling på perioder (Rullende udskiftning).

Organisatoriske frihedsgrader i universiteternes selvforvaltning.

Landbrug & Fødevarer bakker op om ønsket om - generelt - at forenkle, afbureaukratisere og i det hele taget "sanere" i statens detaljstyring af universiteterne. Målsætningen hermed må efter vores opfattelse være styrkelse af universiteternes legitime selvstyre med udgangspunkt i universitetsloven, herunder denne lovs bestemmelser om kompetencerne til universitetsbestyrelserne med bl.a. ekstern erhvervsdeltagelse.

Med udgangspunkt heri kan vi også bakke op om lovforslagets forslag om, at der ikke længere er krav om, at universiteterne skal organisere sig med fakulteter og institutter. Tilsvarende kan vi støt-

Landbrug & Fødevarer repræsenterer landbruget og fødevarerhvervet i Danmark. Organisationen er resultatet af en fusion mellem Landbrugsraadet, Danske Slagterier, Dansk Svineproduktion, Dansk Landbrug med Dansk Landbrugs Medier og Dansk Landbrugsrådgivning, samt væsentlige dele af Mejeriforeningens aktiviteter.

Landbrug & Fødevarer repræsenterer Danmarks største kompetenceklynge med 150.000 beskæftigede og en samlet eksport på mere end 100 mia. kr. årligt.

te forslaget om, at de statslige regler lempes for nedsættelse af akademiske råd, ph.d.-udvalg og studienævn, så disse kan nedsættes på flere organisatoriske niveauer, og der kan nedsættes flere på sammen niveau.

Vi mener, at disse lempelser muliggør en mere hensigtsmæssig organisering på baggrund af det enkelte universitets strategi, forudsætninger og størrelse.

Samtidig - som repræsentant for en af de store samarbejdspartnere på forskning, forskningsbaseret myndighedsbetjening og uddannelse - finder vi det dog helt centralt, at sådanne organisatoriske ændringer analyseres og behandles grundlæggende i de forskellige advisory boards, hvor erhvervene og aftagerne/kunderne er repræsenteret.

I en demokratisk og moderne ledelseskultur - og for at sikre en hurtig og effektiv implementering - kan vi bakke op om lovforslagets intentioner om inddragelse af medarbejdere og studerende i beslutningsprocesserne.

Forskningsfriheden.

Vi kan støtte præciseringen af, at universitetets forskningsstrategiske rammer dække hele universiteternes profil.

I den forbindelse henviser vi også til det "forskningsbaserede myndighedsberedskab", der er af særlig stor betydning for jordbrugs- og fødevarersektoren. Ovennævnte forskningsstrategiske rammer i relation til forskningsfriheden forudsætter vi derfor også gælder de dele af universitetsforskningen, der vedrører netop den såkaldte "forskningsbaserede myndighedsbetjening".

Den "forskningsbaserede myndighedsbetjening" opfatter vi som "strategisk forskning", hvor det her blot er et ressortministerium, der fastlægger strategien. Den "strategiske forskning" er nok styrende i sit valg af emner - men ikke i forhold til friheden til at vælge metoder endsige tolke resultaterne.

Andre bemærkninger.

Det danske universitetslandslandskab er desværre fortsat meget fragmenteret.

På jordbrug og fødevarer er der således f.eks. hele 5 "fødevareruniversiteter". Udover Københavns Universitet, Aarhus Universitet og Danmarks Tekniske Universitet er det Syddansk Universitet og Aalborg Universitet.

Det kunne derfor være hensigtsmæssigt i bemærkningerne til lovforslaget at have fremhævet behovet for et tættere samarbejde universiteterne imellem på hovedområderne: Forskning, forskningsbaseret myndighedsbetjening, uddannelse, erhvervsamarbejde og kommunikation.

Tilsvarende kunne man i bemærkningerne til lovforslaget - eventuelt i indledningen hertil - have betonet vigtigheden af udbygget internationalisering på specielt forskning og uddannelse.

Landbrug & Fødevarer uddyber gerne vores bemærkninger, ligesom vi er meget interesseret i at blive kontaktet officielt i eventuelle opfølgende høringer på universitetsloven.

Tilsvarende hører vi også gerne direkte om yderligere opfølgning generelt på 2009-evalueringen af universitetsloven.

Faglige kontaktpersoner i Landbrug & Fødevarer i sagen er undertegnede og Kim Tram Sørensen,
3339 4479, kts@lf.dk.

Med venlig hilsen

M. A. Linné

Morten Andersen Linné
Landbrug & Fødevarer
3339 4269
2724 5969
mal@lf.dk

Helga Øregaard Dam

Fra: Helga Øregaard Dam**Sendt:** 14. december 2010 10:58**Til:** Anne Dorte Jelsing; Anne Skov; Elizabeth Luchau; Franciska Kirsebom; Helga Øregaard Dam; Jacob Fuchs; Jakob Williams Ørberg; Jesper Schaumburg-Müller; Kirsten Mathiasen; Kristine Wiberg Plougsgaard; Marlene Scott Reinbacher; Mette Ring Rossing; Pernille Meyn Milthers; Pernille Ulrich; Susanne Ladefoged Pedersen; Søren Nedergaard; Thomas Voigt Lund; Vibeke Raaschou-Nielsen; Zacharias Balslev-Clausen**Emne:** Lb.nr. 10 - Høringssvar fra ACE Denmark**docId:** <http://vtu.fsd.csc.dk/vtukoncp/DOK1633871>**SJ:** -1**Helga Øregaard Dam**

Specialkonsulent

Kontoret for Personale og Institutionsjura

Direkte telefon: + 45 3392 9707 / mobil: +45 4131 9282

E-mail: heo@ubst.dk

Fra: A-ACE - hovedpostkasse**Sendt:** 14. december 2010 09:45**Til:** U-UBST - enhedspostkasse**Cc:** Anette Dørge Jessen; Allan Bunch**Emne:** sagsnr. 10-088435 - att. Helga Øregaard Dam

Til Universitets- og Bygningsstyrelsen,

Akkrediteringsinstitutionen takker for udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven.

Lovforslaget indebærer afskaffelsen af en række krav til universiteternes organisation. Ifølge forslaget har studienævnet fortsat til opgave at kvalitetssikre og -udvikle den enkelte uddannelse, hvorimod ansvarsplaceringen for kvalitetssikringen på institutionsniveauet ikke længere skal følge af loven. Opgaven er i dag er forankret ved dekanen, jf. universitetslovens § 16.

Akkrediteringsinstitutionen kan tilslutte sig lovforslagets formål om at sikre universiteterne en større grad af fleksibilitet og frihed til at fastsætte sin egen organisation. Henset til vigtigheden af en velfungerende kvalitetssikring og til Akkrediteringsinstitutionens fremadrettede arbejde hermed, er det opfattelsen, at en klar ansvarsfordeling og placering er en forudsætning herfor. På den baggrund ønsker Akkrediteringsinstitutionen, at der i det foreslåede kapitel om "vedtægter", jf. lovforslagets § 1 nr. 11 stilles krav om, at bestyrelsen skal beslutte, hvor i universitetets organisation ansvaret for kvalitetssikringen placeres.

Akkrediteringsinstitutionen har ingen yderligere bemærkninger.

Med Venlig Hilsen

Luu Ha

14-12-2010

Juridisk fuldmægtig

ACE Denmark
Akkrediteringsinstitutionen
Stuðiestræde 5
1455 København K

Telefon:

Direkte: 2256 2374

E-mail: luha@acedenmark.dk

Web: www.acedenmark.dk

ACE Denmark

Akkrediteringsinstitutionen

Fra: Helga Øregaard Dam
Sendt: 10. november 2010 16:56
Til: U-UBST - enhedspostkasse
Cc: Zacharias Balslev-Clausen
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

Hermed sender Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Universitets- og Bygningsstyrelsen, udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven i høring.

Vi beder om bemærkninger **senest onsdag den 15. december 2010 kl. 12.00.**

Bemærkninger bedes sendt til: ubst@ubst.dk med angivelse af "sagsnr. 10-088435 – att. Helga Øregaard Dam" i emnefeltet.

Venlig hilsen

Helga Øregaard Dam

Specialkonsulent

Kontoret for Personale og Institutionsjura

Direkte telefon: + 45 3392 9707 / mobil: +45 4131 9282

E-mail: heo@ubst.dk

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**

Universitets- og Bygningsstyrelsen

Bredgade 43

DK-1260 København K

14-12-2010

Telefon: +45 3395 1200

Fax: +45 3395 1300

E-mail: ubst@ubst.dk

www.ubst.dk

Helga Øregaard Dam

Fra: Helga Øregaard Dam
Sendt: 14. december 2010 11:01
Til: Anne Dorte Jelsing; Anne Skov; Elizabeth Lüchau; Franciska Kirsebom; Helga Øregaard Dam; Jacob Fuchs; Jakob Williams Ørberg; Jesper Schaumburg-Müller; Kirsten Mathiasen; Kristine Wiberg Plougsgaard; Marlene Scott Reinbacher; Mette Ring Rossing; Pernille Meyn Milthers; Pernille Ulrich; Susanne Ladefoged Pedersen; Søren Nedergaard; Thomas Voigt Lund; Vibeke Raaschou-Nielsen; Zacharias Balslev-Clausen
Emne: Lb.nr. 11 - Høringssvar fra SU-Styrelsen
Vedhæftede filer: Høringsbrev 10. november 2010 [DOK1589810].pdf; Høringsliste 10. november 2010 [DOK1589336].pdf; Høringsudkast 10. november 2010 [DOK1588918].pdf
docId: <http://vtu.fsd.csc.dk/vtukoncp/DOK1633885>
SJ: -1

Helga Øregaard Dam

Specialkonsulent
 Kontoret for Personale og Institutionsjura
 Direkte telefon: + 45 3392 9707 / mobil: +45 4131 9282
 E-mail: heo@ubst.dk

Fra: Nina Åkermann Topp [mailto:naat@su.dk] **På vegne af** Jura (jura@su.dk)
Sendt: 14. december 2010 10:48
Til: U-UBST - enhedspostkasse
Emne: Høringssvar - Sagsnr. 10-088435 - att. Helga Øregaard Dam - ændring af universitetsloven

Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte har ingen bemærkninger til udkastet til ændring af universitetsloven.

Med venlig hilsen

Nina Å. Topp
 Specialkonsulent
 Kontoret for Jura og Voksenuddannelsesstøtte
 Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte
 Danasvej 30
 1780 København V
 Tlf. 3326 8600
 Direkte tlf. 3326 8551

Fra: Lene Mørk **På vegne af** SUstyrelsen (sustyrelsen@su.dk)
Sendt: 11. november 2010 09:17
Til: Jura (jura@su.dk)
Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

Fra: Helga Øregaard Dam [mailto:heo@ubst.dk]
Sendt: 10. november 2010 16:56
Til: U-UBST - enhedspostkasse
Cc: Zacharias Balslev-Clausen

14-12-2010

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

Hermed sender Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Universitets- og Bygningsstyrelsen, udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven i høring.

Vi beder om bemærkninger **senest onsdag den 15. december 2010 kl. 12.00.**

Bemærkninger bedes sendt til: ubst@ubst.dk med angivelse af "sagsnr. 10-088435 – att. Helga Øregaard Dam" i emnefeltet.

Venlig hilsen

Helga Øregaard Dam

Specialkonsulent

Kontoret for Personale og Institutionsjura

Direkte telefon: + 45 3392 9707 / mobil: +45 4131 9282

E-mail: heo@ubst.dk

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**

Universitets- og Bygningsstyrelsen

Bredgade 43

DK-1260 København K

Telefon: +45 3395 1200

Fax: +45 3395 1300

E-mail: ubst@ubst.dk

www.ubst.dk

Denne mail er blevet scannet for virus af TDC Mailfilter.

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K

Att. Direktør Jens Peter Jacobsen

14. december 2010

J.nr.10/11321

SS/LP/ht/ng

Høringer over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

DTU har med brev af 10. november 2010 samt ved brev af 25. november 2010 modtaget forslag til ændring af lov om universiteter i høring. Det fremgår af de fremsendte dokumenter, at yderligere forslag til ændringslov vil blive fremsendt i takt med, at de politiske aftaler indgås. DTU skal som en biting udtrykke sin forundring over denne høringsmetodik der indebærer, at man som høringspart ikke har fuldt overblik over de samlede foreslåede ændringer i den rammelov, der regulerer universitetets virksomhed.

Høringsbrev af 10. november 2010

Grundlæggende er det DTU's opfattelse, at der med DTU-loven og siden universitetsreformen er taget væsentlige skridt i retning af at skabe universiteter med større autonomi, herunder ikke mindst med etableringen af uafhængige bestyrelser og enstrengt ledelsesstruktur. Der er forsat på en lang række områder behov for, at universiteterne får bedre mulighed for at agere som selvstændige institutioner med autonomi i udførelsen af opgaverne inden for deres kompetenceområder: Uddannelse, forskning, forskningsbaseret myndighedsbetjening og innovation. Som påpeget af Evalueringspanelet (og anført i lovforslagets generelle bemærkninger) bør der derfor implementeres en "højtlidsstrategi" fra politisk hold, således at politikerne sætter strategiske mål for landet, og universiteterne overlades ansvaret for at forfølge målene og selvsagt stå til ansvar for om de nås.

Danmark bevæger sig tilsyneladende langsomt, men sikkert tilbage, således at de frihedsgrader, der blev skabt for DTU i 2001 og i 2003 for de øvrige universiteter, nu går mod en mere centralistisk planøkonomisk linje. Forslaget om, at universitetet i vedtægten skal redegøre for sin opfattelse af god universitetsledelse, er et tydeligt eksempel på dette. Hvad der på det enkelte universitet herefter skal opfattes som god universitetsledelse bliver et centraliseret ministeransvar. Det finder DTU er en meget uheldig tilgang til Evalueringspanelets "højtlidsstrategi". Som universitet er DTU ikke voldsomt optaget af, at der udvises "blind" tillid. Til maksimal udvikling af universitetet ser vi derimod meget gerne, at der gives universitetet store frihedsgrader - ikke til at sætte alle mål, mange af de væsentlige bør tværtimod fremgå af udviklingskontrakten; men frihed til at forfølge målene og en ansvarsfuld opfølgning, der dokumenterer målopfølgningen.

DTU finder, at det er helt nødvendigt at lovgiver respekterer, hvad det indebærer, at universiteterne allerede med den eksisterende universitetslov (og før den DTU-loven) er givet selveje. Forslagene vedr. selvejer rapporten viser, at trangen til at harmonisere for ensgørelsens skyld og til at gribe ind i universi-

teternes egne dispositioner er større end viljen til at gå i dialog med universiteterne om, hvordan de i endnu højere grad kan bidrage til overordnede politiske målsætninger, f.eks. også om sikring af muligheder for at opnå administrative rationaliseringsgevinster. Det kommer til udtryk ved de tilsyneladende ændrede regler for aktstykker, ved indgrebet i muligheden for at tilrettelægge en effektiv økonomistyring og ved etableringen af mulighed for, at ministeren gennem et pålæg til bestyrelsen skal forholde sig direkte til valget af institutionsrevisor.

Med ændringsforslagets bestemmelser om udpegning af udefrakommende bestyrelsesmedlemmer, organisation, medinddragelse og medbestemmelse, individuel forskningsfrihed og ændrede regnskabsregler, er der samlet set tale om en bevægelse væk fra udgangspunktet i 2003-universitetsloven om større autonomi til universiteterne i retning mod en yderligere statslig kontrol over og detaljstyring af universiteterne. Altså en bevægelse i den forkerte retning. Denne opfattelse deles af Akademisk Råd på DTU.

I det omfang tendenserne til detailregulering forøges, må det forventes, at interessen fra eksterne bestyrelsesmedlemmer til at bruge tid og kraft på bestyrelsesarbejdet vil blive reduceret. Det vurderes som skadeligt - ikke kun for universiteterne, men for samfundet.

Bestyrelsens uafhængighed og udpegningsperiode

DTU anser det som udtryk for "good governance", at der er en adskillelse mellem det organ, der indstiller (på DTU bestyrelsen) udefrakommende bestyrelsesmedlemmer og det organ, der foretager udpegningen (på DTU repræsentantskabet). Af lovforslaget synes det at fremgå, at bestyrelsen (alene) kan udgøre det udpegende organ, men ikke at bestyrelsen (alene) kan udgøre det indstillende organ. Da det ikke kan være tilsigtet, at der skal være forskel på om bestyrelsen har rollen som indstillende eller udpegende, skal DTU påpege behovet for, at bemærkningerne bringes til at afspejle dette. Det fremgår endvidere af lovforslaget, at valg af medlemmer til hhv. det indstillende og det udpegende organ ikke må ske af bestyrelsen alene. Det er en forudsætning for DTU, at dette krav kan opfyldes ved, at f.eks. repræsentantskabet høres om nedsættelsen af de to organer i forbindelse med vedtægtsudarbejdelsen.

Det er for DTU helt afgørende, at reglerne om den nærmere procedure for indstilling og udpegning af de udefrakommende medlemmer tilrettelægges således, at det også fremover reelt bliver muligt at rekruttere højt kvalificerede kandidater til bestyrelsen. Man skal her gøre sig klart, at udpegning af udefrakommende bestyrelsesmedlemmer er en meget kompliceret proces, hvor en række faktorer skal iagttages. Ud over de indlysende faktorer i form af, at der skal være et kompetencematch mellem universitetets behov, de øvrige udefrakommende bestyrelsesmedlemmer og den enkelte potentielle kandidat, så skal den enkelte kandidat også personligt være indstillet på at indgå i en sammenhæng, hvor vedkommendes tilsagn om at ville indgå skal afgives til andre end dem, der har kompetencen til at udpege. Der eksisterer således en risiko for, at den enkelte kandidat bliver afvist med deraf følgende tab af personlig og faglig prestige. Skal denne proces foregå i fuld offentlighed, må det forventes, at dette vil have en negativ indflydelse på hvem, der vil indgå i processen, og således medvirke til, at de udefrakommende medlemmer rekrutteres blandt dem, der har mindst at miste ved en afvisning i det offentlige rum. Det må derfor ikke komme til, at det indstillende eller udpegende organ åbent skal argumentere for et fravalg.

For at universiteterne kan rekruttere professionelle bestyrelsesmedlemmer på et højt niveau til gavn for universitetets ledelse og udvikling, skal DTU derfor påpege behovet for, at offentligheden omkring

indstilling og udpegning af eksterne bestyrelsesmedlemmer begrænses til en offentliggørelse af den søgte profil og en efterfølgende offentliggørelse af hvilke medlemmer, der er udpeget i.f.t. profilerne. Dette vil sikre den fornødne transparens om de enkelte medlemmer.

Endvidere er DTU af den opfattelse, at det må betvivles om en proces, hvor alle skal kunne stille forslag om udefrakommende bestyrelsesmedlemmer, kan siges at være udtryk for "good governance". Ud over at processen principielt set indebærer en uheldig forskelsbehandling mellem de interne medlemmer og de udefrakommende medlemmer (der jo ikke tilsvarende kan medvirke ved opstilling af kandidater til de medarbejder- og studentervalgte medlemmer), så indebærer processen også, at interessegrupper eller ansatte og studerende fra et andet universitet kan stille forslag om medlemmer til DTU's bestyrelse. Udpeges et medlem med en klar interessegruppe som forslagsstiller, vil det være vanskeligt at opfatte et sådant medlem som uafhængigt i dennes virke i bestyrelsen.

I forhold til forslaget om (nr.11, stk. 2, nr. 3), at universitetet i vedtægten skal fastlægge om udpegning af et bestyrelsesmedlem midt i en periode sker for den resterende periode eller for en nærmere fastlagt periode, skal DTU foreslå, at der gives mulighed for i vedtægten at fastlægge, at udpegningsperiodens længde kan fastlægges i det konkrete tilfælde. Baggrunden for forslaget er at skabe mulighed for fleksibilitet for universitetet, idet der kan være behov for at tilpasse udpegningsperioden i.f.t. det nye medlems muligheder og universitetets behov i.f.t. den samlede bestyrelses kompetence.

I tråd med lovforslagets understregning af behovet for medbestemmelse og medinddragelse af medarbejdere og studerende, samt ligeledes i tråd med, at universitetsloven i regnskabsmæssig forstand er at opfatte som en "områdelov" skal DTU stille forslag om, at man indarbejder en bestemmelse, hvoraf det fremgår, at alle bestyrelsesmedlemmer kan modtage samme honorar. Der eksisterer i dag mulighed for at honorere de udefrakommende medlemmer efter reglerne om særskilt vederlag, og tilsvarende medarbejderne i.h.t. det statslige overenskomsts system, hvorimod der ikke eksisterer mulighed for at honorere de studerende. Det er DTU's opfattelse, at alle tre grupper bærer samme ansvar, skal yde samme indsats og alene bør varetage det samlede universitets interesser og ikke særinteresser, hvorfor de også må honoreres efter samme regler og på samme niveau. Et niveau, der efter de nugældende regler for de udefrakommende medlemmers honorar, skal godkendes af ministeriet.

Organisatoriske frihedsgrader

DTU finder det positivt, at universiteternes muligheder for at tilrettelægge egen struktur øges. Som det fremgår af kommentarerne i øvrigt, bør disse udvidede frihedsgrader dog ikke give anledning til, at princippet om den enstrengede ledelsesstruktur udvandes. DTU noterer sig i den forbindelse med tilfredshed den foreslåede præcisering af, at kompetence udgår fra rektor.

Forskningsfrihed

DTU er tilhænger af forskningsfriheden, kerer sig om den og har ikke set eksempler på, at denne har været knægtet hverken af "principal investigators", institutledelser eller af universitetsledelser i forhold til enkeltforskere eller forskningsgrupper. DTU finder således at forskningsfriheden, således som denne er - og siden 1993 har været - kodificeret i universitetsloven (§17, stk. 2) udgør en helt tilfredsstillende regulering af et spørgsmål, der i ophedede teoretiske diskussioner kan fylde meget, men som i det daglige viser sig at kunne administreres fuldt forsvarligt af og i forhold til den dedikerede forsker, der ønsker at frembringe nye videnskabelige erkendelser til gavn for samfundet, universitetet og forskeren selv. Denne opfattelse understøttes da også af Evalueringspanelets rapport, der anfører, at panelet kun har hørt om få eksempler på anvendelse af den i § 17, stk. 2 anførte ret for en institutleder

til at kunne pålægge sine medarbejdere at udføre bestemte opgaver, ligesom det af lovforslagets generelle bemærkninger fremgår, at Evalueringspanelet konkluderer, at der i praksis ikke er begrænsninger af forskningsfriheden. DTU finder derfor principielt, at en ændring af § 17, stk. 2 er udtryk for en helt overdreven reaktion fra lovgivers side på et i praksis - og veldokumenteret - ikke eksisterende problem.

Hertil kommer, at den foreslåede ændring af forskningsfriheden, ved dels at sætte en (ikke nærmere defineret) tidsmæssig grænse for instruktionsbeføjelsen, dels ved at slå fast, at forskning ikke behøver at være inden for universitetets strategi, men blot skal være inden for universitetets profil (igen uden af betydningen af dette er defineret), er udformet på en sådan måde, at den:

1. Reelt set underminerer, at en "principal investigator" kan påtage sig forskningsforpligtelser i.f.t. en ekstern finansieringsgiver (EU, fond eller virksomhed m.fl.),
2. Indebærer, at der ikke kan gribes ind over for forskningsaktiviteter, der ligger uden for det enkelte instituts forskningsstrategi, -fokus eller -kompetence eller som vedrører aktiviteter, der kan skade universitetets og Danmarks omdømme,
3. Gøre det vanskeligt for universiteterne at påtage sig beredskabsfunktioner som led i varetagelsen af forskningsbaseret myndighedsbetjening,
4. Forvitrer udviklingskontrakten som et virksomt instrument, der fremadrettet kan anvendes som udtryk for den generelle politiske målsætning for universiteterne,
5. Skaber uklarhed om i hvilket omfang en forsker kan pålægges at udføre yderligere forskningsbaseret undervisning, og endelig
6. Ikke forholder forskningsfriheden i forhold til de projektansøgninger den enkelte forsker udarbejder, indsender og opnår ekstern finansiering af.

Ad 1. "Principal investigator" påtager sig en række forpligtelser over for eksterne bevillingsgivere, herunder at forske i det projekt, der er givet finansiering til, fremdrift i forhold til projektplanen og typisk offentliggørelse af resultaterne. Ved at de forskere som "principal investigator" skal samarbejde med, principielt kan undlade at deltage fuldt i projektet med henvisning til sin individuelle forskningsfrihed, vil det gøre det umuligt for "principal investigators" effektivt og dygtigt at lede de pågældende projekter.

Ad 2. Hvis den i lovforslaget anførte individuelle forskningsfrihed opfattes af en eller flere forskere i absolut forstand kan hverken en "principal investigator", institutleder, dekan eller rektor gribe ind i forhold til forskning uden for universitetets strategi, så længe den er inden for universitetets profil. Det indebærer for et teknisk universitet, at man ikke vil kunne stoppe forskning i f.eks. atomkraft, som ud fra et nationalt perspektiv p.t. ikke forekommer relevant og prioriteret, eller eksempelvis forskning i våbensystemer, der let kan reproduceres og distribueres. Det synes også umuligt at undgå, at forskere kan foranstalte forsøg med højerestående dyr, hvor forsøget muligvis er opstillet dyreetisk forsvarligt, men hvor udførelsen vil kunne udgøre en trussel for universitetets (og landets) omdømme.

Ad 3. DTU har omfattende aktiviteter inden for forskningsbaseret myndighedsbetjening, og universitetets videnskabelige medarbejdere indgår i denne sammenhæng i en række beredskabsfunktioner. Det sker f.eks. i forhold til udbrud af smitsomme sygdomme hos dyr og disse sygdommes evt. spredning til mennesker så som fugleinfluenza og svineinfluenza. En forsker bør i disse situationer ikke, med henvisning til sin forskningsfrihed, have en teoretisk mulighed for at undlade at medvirke

fuldt ud i disse beredskabsfunktioner, selv hvor disse måtte strække sig over lang tid. Er det muligt kan universiteterne ikke indgå aftaler med sektorministerier om forskningsbaseret myndighedsbehandling.

Ad 4-5. Udviklingskontrakten anvendes fra politisk hold til at sætte generelle mål for universiteternes udvikling over en længere årrække. Målene er imidlertid ofte af mere kvantitativ karakter i form af, at universitetet skal optage så mange studerende, producere så mange videnskabelige artikler, eller opnå så stor ekstern finansiering fra EU. De videnskabelige medarbejdere har en nøgleposition i.f.t. stort set alle mål i udviklingskontrakten, og deres medvirken er afgørende for opfyldelsen af målene. Hvis universitet ikke har mulighed for at pålægge forskere at medvirke til opfyldelsen af målene, får den i forvejen ikke juridisk bindende aftale er skær af et fjernt ideal, som universiteterne kun halvhjertet kan forfølge.

Ad 6. Lovforslagets individuelle forskningsfrihed fremstår meget absolut og dermed meget fjernt fra den virkelige verden, hvor forskere udformer projektansøgninger, sender disse og opnår ekstern finansiering. Ved at modtage ekstern finansiering har forskeren så at sige deponeret sin individuelle forskningsfrihed i den periode, som projektet løber. Dette må også gælde for den ph.d.-studerende, der siger ja til et stipendium, hvis forudsætning er en betydelig ekstern finansiering. Som lovforslaget er udformet, synes ovenstående momenter ikke at være inddraget.

På den baggrund er det DTU's opfattelse, at den foreslåede ændring af reglerne om forskningsfrihed udgør et grundlæggende skift, der i sin yderste konsekvens kan gøre det umuligt for "principal investigators", institutledere og universiteter at påtage sig forpligtelser i.f.t. ministerier, eksterne bevillingsgivere og dermed samfundet.

Medbestemmelse og medinddragelse for medarbejdere og studerende

DTU finder det ikke hensigtsmæssigt, at udkastet taler om medbestemmelse og medinddragelse som om, det er to sider af samme sag. Det er det efter DTU's opfattelse ikke, og ved at insistere på, at studerende og medarbejdere skal sikres medbestemmelse, bringer ændringsudkastet reelt universiteternes enstrengede ledelsesstruktur i spil – også selvom udkastet til bemærkninger taler om det modsatte. Det er efter DTU's opfattelse at vende tilbage til tiden før universitetsreformen, hvis loven udformes sådan, at beslutningskompetence skal lægges i organer. Det er helt afgørende, at princippet om et personbåret ledelsesansvar fastholdes.

Noget andet er, hvordan ledelsesansvaret forvaltes, og DTU er principielt helt enig i, at god ledelse udøves ved at medinddrage de medarbejdere og de studerende, som omfattes af ledelsens beslutninger. DTU er derfor enig i, at det kan være hensigtsmæssigt, at man i loven indskriver en overordnet målsætning om, at bestyrelsen skal sikre medinddragelse af studerende og medarbejdere, således som det allerede sker på DTU. Der bør imidlertid præciseres, at realiseringen af denne overordnede målsætning kan ske gennem tilrettelæggelsen af ledelsesprocedurerne på universitetet frem for gennem etablering af nye organer, der vil indebære mere bureaukrati og flere administrative omkostninger. Akademisk Råd på DTU understreger værdien af, at medinddragelsen sker før beslutninger træffes. Der er efter rådets opfattelse kanaler nok, ad hvilke dette kan ske.

Det er således DTU's helt grundlæggende opfattelse, at de gældende regler og krav, hvorefter universiteternes aktiviteter er omfattet af:

- Samarbejdsudvalg (på DTU 1 hovedsamarbejdsudvalg og 28 lokale samarbejdsudvalg)

- Sikkerhedsudvalg (på DTU 1 hovedsikkerhedsudvalg og 28 lokale sikkerhedsudvalg),
- Studienævn (på DTU 19 institutstudienævn og 2 tværgående uddannelsesudvalg),
- Ph.d.-studienævn (på DTU 1 tværgående ph.d.-studienævn og 5 disciplinorienterede ph.d.-udvalg),
- Ph.d.-skoler (på DTU 19 institutbaserede ph.d. skoler)
- Akademisk Råd (på DTU 1 fælles akademisk Råd)
- Bestyrelsen

indebærer en grundlæggende, og i forhold til andre (også offentlige) organisationer og virksomheder, tydelig inddragelse af medarbejdere og studerende på såvel fælles niveau som på institutniveau. DTU finder derfor etablering af yderligere nye organer - ud over ovennævnte 106 - for at udgøre et kompetencemæssigt problem i forhold til gældende regler, såvel som uden et reelt indhold i forhold til at sikre en medinddragelse af og medbestemmelse for studerende og medarbejdere, der ikke allerede eksisterer. DTU skal derfor påpege behovet for, at det i lovforslaget tydeliggøres, at der med forslaget ikke er tilsigtet etablering af yderligere organer, hvilket bemærkningerne (til nr. 4) måske vil kunne give anledning til at tro.

Det fremgår af forslaget (nr. 19), at rektor ikke længere er født formand for akademisk råd. Akademisk Råd på DTU finder, at denne bestemmelse er udtryk for, at medarbejdere og studerende får mindre mulighed for medbestemmelse og medinddragelse ved, at universitetets rektor hverken er tvungent medlem eller født formand. Dette synspunkt synes at kunne tilgodeses ved, at det i forslaget gøres tvungent, at rektor er formand for akademisk råd, når et sådant oprettes på fælles niveau.

I forlængelse af det ovenfor anførte forudsætter DTU, at bemærkningerne i lovforslaget, om at medinddragelse og medbestemmelse ikke skal opfattes som et brud på den entydige ledelsesstreng, opretholdes, og vil udgøre det primære fortolkningsselement i forbindelse med vurderingen af universitetets vedtægt og ministerens godkendelse heraf.

Opfølgning på Finansministeriets selvejer rapport

DTU finder, at det umiddelbart er vanskeligt at gennemskue de fulde konsekvenser af de påtænkte ændringer af regnskabsbestemmelserne. Det er naturligvis særligt problematisk, at det ikke af forslag og bemærkninger klart fremgår, om alle konsekvenser er bevidste og tilsigtede, eller om de er resultatet af, at forslaget ikke er fuldt gennemarbejdet. Samlet fremstår ændringsforslagene imidlertid som et udtryk for et angreb på det selveje, som blev etableret med DTU-loven og senere bekræftet under efterfølgende universitetslove. DTU's bestyrelse og daglige ledelse har inden for disse rammer til opgave at udvikle og drive universitetet til gavn for samfundet og mest effektivt med de midler, der er til rådighed. Det er derfor udtryk for en fejltænkning, at DTU for at drive universitetet professionelt og effektivt skal spekulere i hvilke dispensationer, der er nødvendige for den fortsatte virksomhed, og som måske kan opnås ved ministeriel velvilje. Det er DTU's helt klare opfattelse, at hvis lovgiver vil gennemføre ændringer i rammebetingelserne for universiteternes virke, så bør det ske ved direkte pålæg, og så længe det ikke sker, vil DTU's bestyrelse og ledelse kunne arbejde videre i tillid til, at de grundlæggende spilleregler for selvejet fortsat er gældende.

De forhold, som DTU umiddelbart finder giver anledning til bekymring, er:

- Det synes at være en konsekvens, at Finansudvalget fremover skal godkende anlægsprojekter på mere end 60 mio.kr. DTU har som en del af sit selveje, der også omfatter ejerskab til

bygninger, ved Aktstykke nr. 185 fået godkendt en grænse på 100 mio.kr. Det er vigtigt for DTU's selveje, at det kan bekræftes, at denne grænse fortsat er gældende, og om muligt ses den gerne hævet.

- Der synes i forhold til afskrivningsreglerne at skulle ske en ensretning, hvorefter småinstitutioner og universiteter med milliardomsætning skal følge samme regelsæt. I stedet for standardisering burde man lade bestyrelsen fastlægge afskrivningsprincipper i den enkelte institutions Regnskabspraksis, idet der måske kunne overvejes en maksimalgrænse for driftsførelse af typiske anlægsaktiver på eksempelvis 500.000 kr., men således at den enkelte institution kan fastlægge lavere grænser.
- Det synes at blive et krav, at universiteterne fremadrettet vil skulle anvende de basissystemer, som Økonomistyrelsen stiller til rådighed. Det fremgår ikke, hvad der forstås ved et sådant basissystem, og dermed hvor omfattende kravene til tilpasning af DTU's subsystemer vil være. Det ligger dog klart, at uanset hvilken betydning, der lægges i "basissystem" så vil krav om at DTU skal bruge et sådant være et alvorligt indgreb i DTU's selveje, fordi det drastisk reducerer ledelsens muligheder for selv at tilrettelægge optimeringer og rationaliseringer af en række administrative systemer. DTU er i øjeblikket ved at implementere en overgang til Oracle for hele universitetet som led i en harmonisering af økonomistyringen af det fusionerede universitet. En sådan overgang – som DTU har valgt ud fra et overordnet ønske om at styrke mulighederne for en økonomistyring af det samlede universitet – er ressourcekrævende, og enhver anvendelse af ressourcer til administrative formål har som ultimativ målestok, at den skal kunne forsvares over for den alternative anvendelse af ressourcerne til universitetets hovedformål. DTU vil også fremover træffe afgørelse om administrative systemer under hensyn til resourceovervejelser og de udfordringer universitetets administration i øvrigt står over for. De administrative omkostninger ved en tvungen overgang til fælles systemer vil være betydelige og for DTU's vedkommende overstige 100 mio.kr. Dette forhold bør eksplicit angives under lovforslags administrative og økonomiske konsekvenser.
- Det synes også at blive et krav, at IT-investeringer over 10 mio. kr. skal forelægges It-projektrådet. Den beløbsmæssige grænse i sig selv forekommer – set i forhold til universiteterne virksomhed, størrelse og omsætning – at være ude af proportion og udtryk for et hidtil uset ønske om detaljstyring og kontrol. Og ydermere, da de fleste IT-investeringer på universiteterne er forskningsunderstøttende eller i sig selv forskningsprojekter, er kravet set fra DTU's side et indgreb i den institutionelle forskningsfrihed.
- Den påtænkte harmonisering vil have alvorlige – og formentlig utilsigtede - konsekvenser for universiteternes muligheder for at tilrettelægge en effektiv økonomistyring, da der synes at være en forventning om, at universiteterne tilpasser sig helt ned på registreringsniveau ved anvendelse af en fælles, statslig kontoplan. Det er DTU's vurdering, at der på dette punkt udestår et arbejde med at udrede, på hvilke niveauer der med rimelighed kan forventes rapportering fra universiteterne, og dermed en diskussion af, hvilke krav der med rimelighed – og respekt for selvejet – kan stilles til institutionskontoplaner.
- Endelig finder DTU det, som nævnt under de generelle bemærkninger, helt ude af trit med bestyrelsernes rolle og ansvar på det selvejende universitet, at lovforslaget giver ministeren mulighed for at pålægge bestyrelsen at udpege en ny institutionsrevisor, såfremt denne ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravet til god offentlig revisionskik. Det fremgår således af lovforslaget (nr. 41), at ministeren af egen drift eller efter ønske fra Rigsrevisor kan pålægge be-

styrelsen at udskifte institutionsrevisor, hvis denne ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene til god revision m.v. DTU skal påpege, at indførelsen af en sådan regel er et brud på "good governance". I.h.t. universitsloven er det bestyrelsen, der som led i sit samlede økonomiske ansvar for universitetet udpeger institutionsrevisor. Ved at ministeren i.h.t. lovforslaget får tillagt kompetence til at blande sig i, hvem bestyrelsen udpeger som institutionsrevisor, påtager ministeren sig indirekte et ansvar for revisionen af universitetet, herunder dets årsrapport, hvilket ikke kun er i direkte strid med universitslovens princip om universiteter med en ansvarlig bestyrelse som øverste myndighed, men også lovens fastlæggelse af, at det økonomiske ansvar og ansvaret for universitetets årsrapport ligger hos bestyrelsen. Ministerens kompetence bør være begrænset til at pålægge bestyrelsen at træde tilbage i de i § 11, stk. 2 og 3 anførte tilfælde.

Øvrige forhold

DTU har ingen bemærkninger til dette hovedelement.

Høringsbrev af 25. november 2010

DTU anerkender bestræbelsen på at skabe klarhed og mere enkelhed i reglerne der vedrører det internationale uddannelsessamarbejde. DTU har dog enkelte konkrete kommentarer:

Lovændringen giver formelt mulighed for udstedelse af joint degrees. Forslaget beskriver imidlertid udelukkende andre (end danske) universiteters mulighed for at lave en påtegning på det danske diplom og ikke danske universiteters mulighed for at påtegne et udenlandsk diplom, og der er ikke en beskrivelse af danske universiteters mulighed for at uddelegere kompetencen til at udstede diplomer. Universiteterne kan derfor nemt komme i den situation, at der skal udstedes to joint degrees, hvorved hele konceptet mister sin betydning.

Det fremgår af bemærkningerne, at kravet om gensidighed i udvekslingen og økonomisk balance fortsat håndhæves, lige som der fortsat skelnes mellem uddannelser, hvor uddannelsesopholdet er obligatorisk og hvor det er valgfrit. Det betyder, at det ikke vil være muligt at oprette uddannelser efter en Erasmus Mundus-model (således som det signaleres i lovforslagets bemærkninger), og kravet om gensidighed vil gøre det vanskeligt for danske universiteter at deltage i internationale uddannelseskonsortier, som har til formål at rekruttere internationalt.

Der angives i forslaget ikke et tidspunkt for, hvornår en akkreditering skal finde sted. Det er DTU's opfattelse, at akkreditering – som f.eks. ved Erasmus Mundus-uddannelserne – skal finde sted senest inden optagelse af de studerende.

Med venlig hilsen

 Sten Scheibye
 Bestyrelsesformand

 Lars Pallesen
 Rektor

AARHUS UNIVERSITET

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K

Høringssvar vedr. udkast af 10. november 2010 til forslag til lov om ændring af universitetsloven

Per Møller Madsen

Chefjurlst

Dato: 13. december 2010

Direkte tlf.: 89421142
E-mail: pmm@adm.au.dk

Web: Ledelsessekretariatet

Journal nr.: AU-2010-010-067
Afs. CVR-nr.: 31119103
Reference: pmm

Side 1/5

Aarhus Universitet takker for det modtagne udkast af 10. november 2010 til forslag til lov om ændring af universitetsloven.

Universitetet ser grundlæggende positivt på de dele af forslaget, der giver mere fleksible rammer for at organisere universitetets virksomhed, og som i forlængelse af universitetsevalueringen i 2009 præciserer principper om individuel forskningsfrihed og medarbejderindflydelse, samtidig med at den enstrengede ledelse af universitet fastholdes.

Universitetet ser frem til muligheden for i universitetets kommende vedtægt at præcisere de nærmere regler for universitetets organisation og ledelse, for medinddragelse af medarbejdere og studerende og for arbejdsopgaver for de valgte råd og nævn, herunder de akademiske råd.

Universitetet har foretaget en intern høring om lovforslaget, og de modtagne høringssvar fra universitetets enheder og fra Studenterrådet ligger på universitetets hjemmeside og kan ses på <http://www.au.dk/om/uni/universitetslov2010>

Universitetet har følgende konkrete bemærkninger til forslaget:

Forskningsfrihed

Universitetet finder, at de foreslåede formuleringer om forskningsfrihed i § 2, stk. 2 og § 14, stk. 6 er i overensstemmelse med universitetets ønske og praksis inden for langt de fleste forskningsområder. Universitetet finder det dog ikke klart, hvad det foreslåede § 14, stk. 6, 3. punktum: "Universitetets forskningsstrategiske rammer dækker hele universitetets profil" betyder.

Universitetet foreslår, at der indsættes en bestemmelse i loven, hvor princippet om forskningsfrihed formuleres positivt: "De videnskabelige medarbejdere har et selvstændigt ansvar for deres forskning og undervisning og kan vælge emner og metode inden for de rammer, der følger af ansættelsesforholdet".

Universitetet skal imidlertid pege på, at der kan være områder med et stort omfang af forskningsbaseret myndighedsbetjening, som forudsætter en kontinuert høj forskningsaktivitet inden for forholdsvis fastlagte kompetenceområder, hvor bestemmelsen ikke er dækkende for virkeligheden. Dette må der tages højde for i lovtekst eller bemærkninger.

Bestyrelsens uafhængighed og udpegningsperiode

I udkastet foreslås, at der i forbindelse med udpegningsperiode af bestyrelsesmedlemmer skal etableres et indstillingsorgan og et udpegningsorgan. Universitetet har noteret sig, at det fremgår af bemærkningerne til § 12, stk. 4, at udpegningsorganet for eksempel kan være bestyrelsen eller dele af bestyrelsen. Det er således umiddelbart universitetets forståelse, at den nuværende udpegningsprocedure, der er beskrevet i Aarhus Universitets vedtægt, opfylder betingelserne i lovforslaget. Universitetet anser opblødningen af reglerne om bestyrelsens udpegningsperiode, således at muligheden for en rullende udskiftning lettes, for en klar forbedring.

Organisatoriske frihedsgrader

Universitetet har noteret sig, at lovens krav til universiteternes organisering afskaffes, og at universitetets interne organisering herefter fastlægges af rektor inden for de rammer, som bestyrelsen har fastsat i vedtægten. Såfremt der ikke indføres nye ulovbestemte bindinger i forbindelse med ministerens godkendelse af universitetets vedtægt anser universitetet denne større fleksibilitet for positiv.

Universitetet anser det for en klar forbedring, at reglerne om akademiske råd, ph.d.-udvalg og studienævn lempes, så disse organer kan nedsættes på flere organisatoriske niveauer, så de kan tillægges opgaver udover de lovbestemte, og så der kan nedsættes underudvalg og delegeres opgaver til disse.

Universitetet finder det uheldigt, at der i § 15, stk. 4, § 16b, stk. 3 og § 18, stk. 5 bruges udtrykket, at akademisk råd, ph.d.-udvalg og studienævn kan delegeres "opgaver fastsat i vedtægten". Universitetet går ud fra, at det er hensigten, at råd, udvalg og nævn, med de almindelige begrænsninger der fremgår af bemærkningerne, skal kunne delegeres både opgaver, der er nævnt i universitetsloven, og opgaver som er fastsat i vedtægten. Behovet for en delegationsmulighed er ens i de to tilfælde.

Medbestemmelse og medinddragelse for medarbejdere og studerende

Universitetet kan tilslutte sig forslaget om, at nærmere regler om medinddragelse af medarbejdere og studerende skal fastsættes i vedtægten, jf. forslaget til § 10, stk. 6 og § 13, stk. 2, nr. 5. Universitetet skal imidlertid foreslå, at man i lovforslag og bemærkninger bruger betegnelse "medinddragelse" og

ikke dobbeltudtrykket "medbestemmelse og medinddragelse", der kan skabe usikkerhed om den enstrengede ledelsesstruktur. Tilsvarende gælder i § 15, stk. 1 om akademiske råd.

Vedtægtsbestemmelse om styrelse af masteruddannelser

Det fremgår af forslagets § 13, stk. 2, nr. 8, at der i vedtægten kan fastsættes eventuelle særlige regler for styrelse af masteruddannelser. Bestemmelsen afløser den nuværende § 18, stk. 9, som foreslås ophævet. § 18, stk. 9 har formuleringen: "Bestyrelsen kan i vedtægten fastsætte særlige regler for styrelse af masteruddannelser og kan for disse fravige styrelsesbestemmelserne i dette kapitel, når formålet gør det nødvendigt". Det fremgår af bemærkningerne til § 13, stk. 2, nr. 8, at den foreslåede bestemmelse er uændret videreførelse af den gældende lovs § 18, stk. 9. Imidlertid er hjemmelen til at fravige lovens styrelsesbestemmelser, herunder f.eks. krav om nedsættelse af studienævn, ikke medtaget. Universitetet skal derfor foreslå, at denne hjemmel præciseres i lovforslag eller bemærkninger. Universitetet skal desuden indstille, at der efter særlige regler for styrelse af masteruddannelse tilføjes "og anden efter- og videreuddannelse", idet der her er et tilsvarende behov for at fastsætte særlige styrelsesregler.

Krav til lederen af en organisatorisk videnskabelig enhed

Universitetet skal foreslå, at forslagets § 14, stk. 4, 2. pkt. formuleres således: "Lederen af en videnskabelig enhed skal være anerkendt forsker og skal i relevant omfang have erfaring med uddannelse og/eller rådgivning". Denne formulering tager hensyn til, at forskningsbaseret myndighedsbetjening er blevet en væsentlig opgave for universiteterne og skal kunne rummes inden for universitetslovens rammer.

Sammensætning af akademiske råd

Universitetet skal foreslå, at § 15, stk. 4, der efter forslaget bliver § 15, stk. 5, ændres, således at akademisk råd sammensættes af medlemmer, der repræsenterer det videnskabelige personale, herunder ansatte ph.d.-studerende, det teknisk-administrative personale og de studerende. Det teknisk-administrative personale har hidtil haft observatørstatus i de akademiske råd, men i tråd med lovforslagets intention om at øge medinddragelsen af medarbejdere og studerende, skal universitetet foreslå, at det teknisk-administrative personales repræsentanter bliver egentlige medlemmer af akademisk råd på samme måde som universitetets studerende og videnskabelige personale. Hertil kommer, at personale med teknisk-administrative stillingsbetegnelser varetager en række kerneopgaver i relation til universitetets opgaveprofil.

Akademisk råds opgaver

Universitetet finder det positivt, at akademisk råd i vedtægten kan tillægges opgaver ud over dem, der er opregnet i loven.

Til gengæld skal universitetet foreslå, at akademisk råds opgave i forbindelse med tildeling af ph.d.-graden udgår af loven (forslagets § 15, stk. 2, nr. 4). Universitetet finder, at der eksisterer en uklarhed mellem universitetslovens bestemmelse i § 15, stk. 2, nr. 4 om at akademisk råd tildeler ph.d.-graden og bestemmelsen i ph.d.-bekendtgørelsen af 14. 1. 2008 § 22 om, at "Ph.d.-graden tildeles, hvis der foreligger indstilling herom fra bedømmelsesudvalget". Akademisk råd har således ikke en reel rolle at spille i forbindelse med tildeling af ph.d.-graden, og med det øgede antal ph.d.-studerende forekommer det i stigende grad uheldigt, at afgørelsen med hensyn til tildeling af den enkelte ph.d.-grad skal afvente formel behandling i akademisk råd. Afgørelsen burde snarere ligge hos den ansvarlige leder af hovedområdet på baggrund af en sagkyndig indstilling fra bedømmelsesudvalget, mens akademisk råd pålægges rollen som generelt kvalitetssikringsorgan på baggrund af jævnlige rapporter fra ph.d.-skolen.

Studienævnenes opgaver

Universitetet foreslår, at der i universitetslovens opgavebeskrivelse sættes fokus på det centrale i studienævnets arbejde, nemlig udviklingen af uddannelserne, så studienævnet bliver et organ, der diskuterer uddannelsespolitik i forhold til studienævnets uddannelser og ikke et sagsbehandlende organ.

Ph.d.-udvalgets opgaver

Ph.d.-udvalgets opgave er ifølge forslagets § 16 b, stk. 1 at give de studerende indflydelse på ph.d.-uddannelsen. Universitetet ser dette som udtryk for, at ph.d.-udvalget først og fremmest skal være et organ, hvorigennem valgte medlemmer, herunder ph.d.-studerende, kan være med til at påvirke den retning, som ph.d.-skolen og ph.d.-uddannelsen skal gå. Universitetet finder det i tråd hermed hensigtsmæssigt, hvis udvalgets opgaver i relation til behandling af konkrete sager vedrørende enkeltpersoner flyttes til ledelsestrengen, således at ph.d.-udvalget ikke længere skal behandle sager om merit og dispensation (forslagets § 16 b, stk. 2, nr. 6), afgive indstilling til rektor om sammensætning af bedømmelsesudvalg (forslagets § 16 b, stk. 2, nr. 2) og godkende ph.d.-kurser (forslagets § 16 b, stk. 2, nr. 3). Ph.d.-udvalgets opgave vil herefter bl.a. være at udarbejde retningslinjer for ph.d.-uddannelsers tilrettelæggelse og yde rådgivning/kvalitetssikring baseret på jævnlige rapporter fra ph.d.-skolen om dens samlede virke.

Ændring af regnskabsregler og opfølgning på Finansministeriets selvejerrapport

Det fremgår af forslaget til ny § 28, stk. 6, at reglerne for universiteternes regnskabsaflæggelse fremover skal ske i overensstemmelse med de til enhver tid gældende statslige regnskabsregler. Ændringen spiller sammen med samtidigt foreslåede ændringer i Finansministeriets Budgetvejledning og i til-

skuds- og regnskabsbekendtgørelsen på universitetsområdet. Ved ændringen flyttes kompetencen fra Videnskabsministeriet til Finansministeriet. De foreslåede ændringer indsnævrer i høj grad den øgede frihed fra statslige regler og styring, som i 2003 blev nævnt i lovbemærkningerne som et formål med reformen og universitetets rammebetingelser bliver snævrere end de var før 2003-loven. Universiteterne er store institutioner, der befinder sig i en situation med international konkurrence og benchmarking, og det risikerer at blive kontraproduktivt hvis universiteterne på alle områder skal følge retningslinjer, der er velegnede til langt mindre institutioner, uden at der er mulighed for at tilpasse systemer, regler og kontoplan til universiteternes særlige opgaver og forhold.

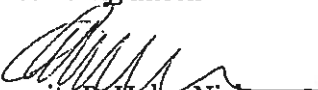
Særlige bevillings- og regnskabsproblemer vedrørende myndighedsbetjening og opgaver for andre ministerier

Aarhus Universitet har i sit høringssvar vedrørende udkast til Budgetvejledning 2011 peget på nogle særlige problemer, som opstår i forbindelse med bevillingerne til de tidligere sektorforskningsinstitutioner og til Skolen for Klinikassistenter, Tandplejere og Kliniske Tandteknikere. Efter aftale med Universitets- og Bygningsstyrelsen er problemstillingen uddybet i et notat, der vedlægges som bilag til dette høringssvar.

Videnskabsministerens afsættelse af institutionsrevisor

Det fremgår af forslaget til § 28, stk. 4, at videnskabsministeren skal kunne pålægge universitets bestyrelse at udpege en anden institutionsrevisor. Universitetet finder denne nye bestemmelse principielt uheldig set i forhold til bestyrelsens ansvar som øverste myndighed for universitetet, jf. universitetslovens § 10, stk. 1. Bestemmelsen forekommer også unødvendig i betragtning af, at rigsrevisor er øverste revisionsinstans og i betragtning af de magtmidler, som ministeren i forvejen har overfor bestyrelsen i henhold til lovens § 11.

Med venlig hilsen

Lauritz B. Holm-Nielsen
Rektor

Bilag: Notat af 11. december 2010 om særlige forhold vedr. myndighedsbetjening m.v.

Modtager(e): Universitets- og Bygningsstyrelsen

NOTAT

Særlige forhold vedr. myndighedsbetjening m.v. - bilag til høringssvar om ændring af universitetsloven

Kirsten Skjødt
Kontorchef

Dato: 11. december 2010
Ref: KS

Side 1/2

Aarhus Universitet sendte d. 12. november 2010 svar til Finansministeriet (med kopi til Universitets- og Bygningsstyrelsen) vedr. høring om udkast til Budgetvejledning 2011. Universitets- og Bygningsstyrelsen gav ved e-mail af 23. november 2010 Aarhus Universitet følgende besked: "I forbindelse med jeres afgivne høringssvar vedr. udkast til Budgetvejledning 2011, har Finansministeriet udbedt sig en uddybning af svaret...". Det blev telefonisk aftalt, at denne uddybning skulle ske i forbindelse med Aarhus Universitets høringssvar om forslag til ændring af universitetsloven mm. Aarhus Universitets universitetsdirektør har på et møde mellem Universitets- og Bygningsstyrelsen og Danske Universiteter den 2. december 2010 uddybet universitetets svar.

Universiteternes hovedkonti på finansloven bliver bevillingstypen "statsfinansieret selvejende institution" og ikke længere "Reservationsbevilling", men under hovedkontiene er der en række underkonti, der ses i virksomhedsoversigterne på Finansloven og i årsregnskabet (hvor de kaldes "virksomhedstyper"). Disse opdelinger følger af § 8 i Tilskuds- og Regnskabsbekendtgørelsen for universiteterne og der foreligger ikke noget om, at bestemmelserne om underkonti/virksomhedstyper bliver ændret ved de foreslåede ændringer Budgetvejledning, Regnskabsbekendtgørelse og Universitetslov.

For de fleste af de tilskud, som universiteterne får, er det klart, hvilken finanslovsunderkonto/ virksomhedstype de skal opføres på, hvordan periodiseringen af indtægter og omkostninger er, når universiteterne får dem, og hvem der ejer et evt. resultat. For tilskud fra de tidligere sektorforskningsministerier har der i praksis fra starten været uklarhed og forskellige opfattelser, som det vil være naturligt at adressere ved de foreslåede ændringer af Budgetvejledningen mv.

Sektorforskningsministerierne bevillinger på Finansloven er reservationsbevillinger, og det bliver de tilsyneladende ved med at være. Spørgsmålet er, hvordan de skal indgå i universiteternes regnskaber. Er det fortsat underkon-

to/virksomhedstype 10. Almindelig virksomhed? Det har hidtil givet mange problemer. De to sektorforskningsministerier, som Aarhus Universitet har mest med at gøre (Fødevareministeriet og Miljøministeriet) har signaleret klart, at de forventer at kunne få medbestemmelse over evt. overskud fra Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) og Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF) både vedrørende forskningsdel og rådgivningsdel af myndighedsbetjeningen, men også vedrørende andre midler, herunder de midler som Aarhus Universitet i den interne budgetlægning har tilført de tidligere sektorforskningsinstitutioner, f. eks. andele af globaliseringsmidler. I tråd hermed ønsker sektorministerierne at få et særligt regnskab for den tidligere sektorforskningsinstitution; et regnskab der omfatter ikke blot midler fra kontrakten om myndighedsbetjening, men den totale økonomi for de tidligere sektorforskningsinstitutioner - f. eks. er Fødevareministeriet blevet ved med at underskrive et særskilt regnskab for hele Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultets økonomi også efter at Danmarks Jordbrugsforskning fra 2008 var blevet en del af Aarhus Universitet både juridisk og regnskabsmæssigt. Sektorministerierne har også forventet at kunne råde over over-/underskud fra et år til et andet både vedrørende midler fra myndighedskontrakterne og øvrige midler, som er indgået i de tidligere sektorforskningsinstitutioners økonomi. De nye regler i Budgetvejledning mv. indeholder ikke bestemmelser, der kan hjælpe til at løse de beskrevne uklarheder og uoverensstemmelser.

Aarhus Universitet har tidligere foreslået, at bevillingerne fra kontrakter om myndighedsbetjening opdeles i en forskningsdel og en myndighedsrådgivningsdel, således at forskningsdelen indgår som almindelig virksomhed på universiteterne og indtægtsføres ved udbetalingen, ligesom et evt. resultat indgår i universitetets egenkapital og anvendelse efter bestyrelsens beslutning. Den logiske konsekvens ville i øvrigt være, at forskningsdelen blev overført fra sektorforskningsministerierne til Videnskabsministeriet. Myndighedsrådgivningsdelen bør behandles som eksterne forskningsmidler på underkonto/virksomhedskonto 95. Dette kan enten ske ved at regnskabsføre dem på underkonto 95, hvilket langt er at foretrække, eller ved at oprette en særlig underkonto/virksomhedstype, der helt følger reglerne for eksterne tilskudsmidler, herunder at de medregnes som sådan i formlerne for forskningsmidler (45-20-25-10).

Aarhus Universitet oplever tilsvarende problemstillinger i forhold til Undervisningsministeriet (UVM) ved Skolen for Klinikassistenter, Tandplejere og Kliniske Tandteknikere (SKT). Undervisningsministeriet har tilsyneladende den opfattelse at midler der kommer fra Undervisningsministeriets taxamertilskud ikke er til rådighed for prioritering af universitetets bestyrelse.

Aarhus Universitet uddyber gerne ovenstående på et møde med Universitets- og Bygningsstyrelsen og evt. Finansministeriet.

Universitets- og Bygningsstyrelsen

ubst@ubst.dk

Att. Helga Øregaard Dam

Mrk. sagsnr. 10-088435

14. december 2010

Svar på høring over forslag til ændring af universitetsloven

Dansk Erhverv har modtaget Universitets- og Bygningsstyrelsens udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven i høring med mail af 10. november 2010.

Dansk Erhverv kvitterer for forligskredsens arbejde.

Som bemærket i Dansk Erhvervs høringssvar af 18. januar 2010 vedrørende den internationale evaluering af universitetsloven noterer vi med tilfredshed, at det internationale evalueringspanel i det store og hele gav det blå stempel til hovedprincipperne bag universitetsreformen fra 2002 og universitetsloven fra 2003.

Det er afgørende for Dansk Erhverv, at større ændringer af universitetsloven understøtter en videreudvikling af rammerne for den danske universitetssektor med henblik på at sikre, at dansk uddannelse og forskning samt forskningsbaseret videnspredning og innovation er på omgangshøjde med de lande, vi sammenligner os med i den globale videnøkonomi. Det indebærer større frihed under ansvar til bestyrelser og ansatte ledere samt bedre incitamenter til at styrke videnproduktion og samspil med erhvervslivet.

Specifikke bemærkninger

I nærværende høringssvar fokuseres på to forhold – bestyrelsens uafhængighed og udpegningsperiode samt organisatoriske frihedsgrader – da de vurderes at have størst betydning for Dansk Erhvervs medlemskreds som aftagere af kandidater, forskning og viden fra universiteterne.

Selvom spørgsmål som forskningsfrihed, medbestemmelse for medarbejdere og studerende samt opfølgning på Finansministeriets selvejer rapport er vigtige, afstår Dansk Erhverv fra at udtale sig herom, da de overvejende vedrører interne universitetsanliggender. Dog vil Dansk Erhverv gøre opmærksom på, at ændringer i selvejeformen ikke bør ske på bekostning af universitetsledelsernes autonomi.

JSL
jssl@danskerhverv.dk

Sagsnr. 6150-0027
Dok. 278849

Side 1/2

Ad § 12, stk. 4 (bestyrelsens uafhængighed og udpegningsperiode)

Det er positivt, at lovudkastet gør op med den nuværende selvsuppleringsmekanisme. Dansk Erhverv er tilhænger af en model, hvor et indstillingsorgan på baggrund af åbent opslag indstiller forslag til udefra kommende bestyrelsesmedlemmer til et udpegningsorgan. Den i lovbemærkningerne nævnte ordning på Syddansk Universitet er en hensigtsmæssig fremgangsmåde. Hertil kommer, at alle bør have adgang til at foreslå eksterne bestyrelsesmedlemmer til indstillingsorganet, hvorfor der bør sikres så åben og gennemsigtig en proces som overhovedet muligt for universitetets eksterne interessenter.

Ad § 14, stk. 1 (organisatoriske frihedsgrader)

Det er positivt, at rektor får bemyndigelse til at bestemme universitetets interne organisering inden for de af bestyrelsen fastlagte vedtægtsbestemte rammer. Dansk Erhverv ser frem til, at universitetsledelserne vil benytte denne mulighed til at organisere forskning og uddannelse på innovative måder og skabe nye samspilsformer på baggrund heraf, som kan gå bedre i spænd med erhvervslivets behov for ny, problemorienteret og tværdisciplinær viden.

Med venlig hilsen

Jannik Schack Linnemann
Forskningspolitisk chef

Helga Øregaard Dam

Fra: Helga Øregaard Dam

Sendt: 15. december 2010 11:00

Til: Anne Dorte Jelsing; Anne Skov; Elizabeth Luchau; Franciska Kirsebom; Helga Øregaard Dam; Jacob Fuchs; Jakob Williams Ørberg; Jesper Schaumburg-Müller; Kirsten Mathiasen; Kristine Wiberg Plougsgaard; Marlene Scott Reinbacher; Mette Ring Rossing; Pernille Meyn Milthers; Pernille Ulrich; Susanne Ladefoged Pedersen; Søren Nedergaard; Thomas Voigt Lund; Vibeke Raaschou-Nielsen; Zacharias Batslev-Clausen

Emne: Lb.nr. 15 - Hørings svar fra HK-Stat

docId: <http://vtu.fsd.csc.dk/vtukoncp/DOK1635790>

SJ: -1

Helga Øregaard Dam

Specialkonsulent

Kontoret for Personale og Institutionsjura

Direkte telefon: + 45 3392 9707 / mobil: +45 4131 9282

E-mail: heo@ubst.dk

Fra: Hans Henrik Nielsen [<mailto:44HHN@hk.dk>]

Sendt: 15. december 2010 06:08

Til: U-UBST - enhedspostkasse

Emne: Sagsnr. 10-088435 - att. Helga Øregaard Dam

Vedr.: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven.

HK/Stat har følgende ændringsforslag:

§15, stk. 4 (nuværende lov)

Tilføjelse efter sidste punktum: **Desuden vælges repræsentanter for det teknisk administrative personale.**

Begrundelse:

I henhold til §15, stk. 2.1 skal akademisk råd udtale sig til rektor om den interne fordeling af bevillinger. HK/Stat finder det særdeles vigtigt, at medarbejderne inddrages på bl.a. dette punkt.

§29 (nuværende lov)

Tilføjelse af nyt stk. 2: **Aftale om samarbejde og samarbejdsudvalg i statens virksomheder og institutioner finder anvendelse på alle universiteter.**

Begrundelse:

HK/Stat finder det vigtigt at medarbejderne er inddraget i og har medbestemmelse om:

- at fastlægge rammerne for samarbejdet mellem ledelse og medarbejdere med henblik på at involvere medarbejderne i arbejdet med arbejdspladsens mål og strategi,
- at fastlægge personalepolitiske rammer som fremmer kompetenceudvikling og som skaber lyst og motivation til at opfylde arbejdspladsens målsætning,
- at medvirke til at skabe de bedst mulige arbejdsvilkår og et godt arbejdsmiljø.

Med venlig hilsen

15-12-2010

Hans-Henrik Nielsen
Weidekampsgade 8
0900 København C

tlf. direkte: 3330 4257
mobil: 4015 8212

Denne mail er blevet scannet for virus af TDC Mailfilter.

Universitets- og bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K
Att.: Helga Øregaard Dam

ida@ida.dk

ida.dk

IDAs høringssvar på høring om universitetsloven

Med henvisning til Universitets- og Bygningsstyrelsens skrivelse af 10. november 2010 har Ingeniørforeningen, IDA følgende bemærkninger til lovforslaget:

13. december 2010

- IDA finder det positivt, at den enkeltes forskningsfrihed skrives ind i formålsparagraffen, herunder at det præciseres, at ledelsen ikke kan pålægge de videnskabelige medarbejdere opgaver i hele deres arbejdstid, således at forskningsfriheden reelt undergraves.
- Ændringsforslaget anerkender betydningen af medarbejdernes medbestemmelse og medinddragelse i videnskabelige og uddannelsesmæssige anliggender. Det er positivt, at ledelsen bliver ansvarlig for, at der i samarbejde med medarbejderne udvikles procedurer og rammer, der sikrer dette.
- Da der i ovennævnte er tale om nogle forholdsvis "løse" bestemmelser/hensigtserklæringer, finder IDA det positivt, at man vil evaluere loven efter tre år, således at man kan se, om universiteterne har levet op til hensigten med lovændringerne.
- IDA er positiv over for lempelse af reglerne om Akademisk Råd, ph.d.-udvalg og studienævn, da der nu gives mulighed for, at universiteterne kan organisere sig, som det er hensigtsmæssigt for det enkelte universitet. IDA finder dog, at der bør følges op på specielt Akademisk Råds rolle og funktion i relation til hensigterne på medbestemmelses- og medinddragelsesområderne.
- IDA er også positiv over for de foreslående tiltag, som skal sikre bestyrelsen uafhængighed, idet man går ud fra, at det også på dette område er hensigten at inddrage medarbejderne, og at ændringerne bibringer en øget åbenhed om bestyrelsernes sammensætning og kompetencer.

Ref. lf

Generelt finder IDA, at forslaget lægger op til at afhjælpe mange af de u hensigtsmæssigheder, der lå i universitetsloven. Med ændringerne vil det være endnu mere afklaret, hvordan ansvaret er fordelt på universiteterne, og hvilke forpligtelser ledelserne skal leve op til.

IDA finder dog, at det er vigtigt, at der i forlængelse heraf sker en kompetenceudvikling af ledelserne på universiteterne, sådan at ledelserne også forstår at lede på en effektiv og konstruktiv måde inden for de givne rammer.

Venlig hilsen

Lars Frandsen

**Universitets- og
Bygningsstyrelsen**

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

Danish University
and Property Agency

Ministry of Science
Technology and Innovation

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K

Den 15. december 2010
BBA/ka

Att.: Helga Øregaard Dam

ubst@ubst.dk

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

AC har den 11. november 2011, fra Universitets- og Bygningsstyrelsen, modtaget udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven til høring. AC har udsendt udkastet til høring i medlemsorganisationerne og skal på den baggrund fremkomme med bemærkninger.

Ændringsforslaget er en del af opfølgningen på den internationale universitetsevaluering i 2009 og indeholder i AC's optik, en række forbedringer i forhold til den nuværende universitetslov. AC vil gerne kvittere forligspartierne og Videnskabsministeriet for beslutningen om at gennemføre en egentlig universitetsevaluering samt, at man med ændringsforslaget har lyttet og reageret på den kritik, som det internationale evalueringspanel rettede i forhold til universitetslovens bestemmelser. Når dette er sagt, er det dog afgørende vigtigt for AC at få mindet om betydningen af en egentlig styringsreform, der rækker ud over ændringer i universitetsloven.

Evalueringspanelet rettede en meget præcis kritik mod den danske universitetspolitik for at være præget af en uheldig mistillid til sektoren. AC er enig i denne kritik og finder, at ændringerne i balancerne i universiteternes finansiering, herunder særligt i den offentlige forskningsfinansiering gennem de seneste år, har været en af de mest afgørende faktorer i forhold til styring af udviklingen på universiteterne, i forskningsmiljøerne og for den enkelte videnskabelige medarbejders forskningsfrihed.

Det er derfor nødvendigt at være bevidst om, at universitetsloven kun er én ud af flere styringshåndtag, der indrammer universiteternes og den enkelte videnskabelige medarbejders vilkår. De betydelige indskrænkninger i universiteternes økonomiske dispositionsmuligheder, der er sket i løbet af 2010 bidrager således til billedet af en samlet styring, der ikke understøtter universiteternes behov for langsigtet planlægning og forudsigelige rammer for deres forsknings- og uddannelsesindsats.

Det fremlagte lovudkast lægger op til en række ændringer af bestemmelserne, der regulerer universiteternes indre forhold. Særligt finder AC følgende ændringer væsentlige for en positiv bedømmelse af det samlede ændringsforslag:

Forskningsfrihed

Ændringsforslaget anerkender vigtigheden af - ikke kun den institutionelle forskningsfrihed - men også, at den enkelte forskers forskningsfrihed er afgørende for den forskning, der udføres på et universitet. Sammenhængen mellem den individuelle og den institutionelle forskningsfrihed er blevet tydeliggjort, idet den enkelte

forskere forskningsfrihed som noget nyt, er skrevet ind i formålsparagraffen. Endvidere er der sket en præcisering af instruktionsbeføjelsen, der betyder, at de videnskabelige medarbejdere ikke kan pålægges opgaver i hele deres arbejdstid, idet en sådan instruktion reelt ville fratage dem deres forskningsfrihed.

Medbestemmelse og medinddragelse

Ændringsforslaget anerkender betydningen af medarbejdernes medbestemmelse og medinddragelse "i videnskabelige og uddannelsesmæssige samt betydningsfulde intra-universitære anliggender", jf. bemærkningerne til nr. 5. AC skal samtidig fremhæve det positive i, at ledelsen på alle niveauer gøres ansvarlig for, at der i samarbejde med medarbejderne udvikles procedurer og organisatoriske mekanismer til sikring af dette. Endvidere, at der skal udarbejdes nærmere standarder for, hvilke handlemuligheder studerende og medarbejdere har, hvis de oplever, at den nærmeste leder ikke følger vedtægtsbestemmelserne om medbestemmelse og medinddragelse eller standarderne for god ledelse.

Da graden af medbestemmelse og medinddragelse ikke kun er strukturbetinget, men i vidt omfang også kulturbetinget, støtter AC, at der senest 3 år efter lovens ikrafttræden følges op på, hvorvidt universiteterne i tilstrækkelig grad har levet op til deres ansvar om, at sikre medarbejdernes og studerendes medbestemmelse og medinddragelse. En sådan opfølgning skal naturligt omfatte medarbejdernes og studerendes oplevelse af graden af medbestemmelse og medinddragelse. Heraf følger i AC's optik, at en negativ vurdering, det vil sige hvor lovens ånd ikke i tilstrækkelig grad vurderes til at være blevet fulgt, nødvendigvis må resultere i lovstramninger.

Akademisk råd

Med ændringsforslaget bliver det muligt at oprette akademisk råd på mere end ét niveau. AC skal her understrege akademisk råds særlige rolle i forhold til, at sikre "medbestemmelse og medinddragelse i væsentlige beslutninger", jf. nr. 5. Anden vigtig ændring er, at rektor ikke længere er født formand for akademisk råd, men at formanden fremover skal vælges blandt akademisk råds midte.

Akademisk råd har fortsat til opgave at udtale sig om vigtige områder såsom den interne fordeling af bevillinger og centrale strategiske forsknings- og uddannelsesområder og planer for vidensudveksling. Det er her vigtigt at erindre om, at evalueringspanelet kritiserede universiteternes interne praksis for i realiteten af have dekoblet akademisk råd fra strategi- og beslutningsprocesserne. AC skal derfor foreslå, at opfølgningen efter 3 år har et særligt fokus på akademisk råds rolle og funktion i forhold til medbestemmelse og medinddragelse.

Organisatoriske frihedsgrader

Universiteterne får øgede frihedsgrader til at fastlægge deres interne organisering, idet den nuværende universitetslovs meget detaljerede bestemmelser for så vidt angår fakulteter og institutter bortfalder. AC finder, at universitetsloven hermed bliver bragt i bedre overensstemmelse med det meget differentierede universitetslandskab, som er opstået efter fusionerne i 2007 mellem universiteter og sektorforskningsinstitutioner - ikke mindst på profil, størrelse og faglige bredde.

Udpegning til bestyrelsen

Endelig bifalder AC, at det fremover ikke længere vil være muligt at benytte selvsupplering ved udpegning af eksterne bestyrelsesmedlemmer. Med få undtagelser, har selvsupplering udviklet sig til at være den gængse udpegningsmodel. Givet fordi modellen er enkel og nem at håndtere, men også problematisk, fordi den ikke i

tilstrækkelig grad sikrer en nødvendige åbenhed og gennemsigtighed i udpegningsprocessen.

Specifikke bemærkninger:

Nr. 1 (§ 1, stk. 2)

Med ændringsforslaget får universiteterne status af selvejende statsfinansierede institutioner indenfor den offentlige forvaltning. AC noterer sig, at det af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at ændringen i status ikke i praksis får nogen substantiel betydning for universiteterne. Ikke desto mindre synes denne vurdering ikke at nyde opbakning fra sektoren, hvorfor AC skal foreslå, at der sker en afklaring herom mellem universiteterne, Finansministeriet og Videnskabsministeriet.

Nr. 2 (§ 2, stk. 2)

Formålsparagraffens stk. 2, er omformuleret således, at "Universitetet har forskningsfrihed. Universitetet skal værne om universitetets og den enkeltes forskningsfrihed og om videnskabsetik." Som nævnt under de generelle bemærkninger til ændringsforslaget, er AC enig i vigtigheden af, at få præciseret den enkelte forskers forskningsfrihed, herunder, at universitetet nu skal værne om den enkeltes forskningsfrihed.

Nr. 5 (§ 10, stk. 6)

I § 10, der regulerer bestemmelserne for bestyrelsens virke, er indføjet et nyt stk. 6, med følgende ordlyd: "Bestyrelsen sikrer, at der sker medbestemmelse og medinddragelse af medarbejdere og studerende i væsentlige beslutninger." AC støtter, at medbestemmelse og medinddragelse hermed er blevet et bestyrelsesanliggende, hvorved vigtigheden af medarbejdernes medbestemmelse hermed understreges.

AC finder samtidig, at bestemmelsen nødvendigvis må have som konsekvens, at bestyrelsen med jævne mellemrum får forelagt fx trivsels- og medarbejdertilfreds- hedsundersøgelser og selvangivelser fra akademisk råd, studienævn, ph.d.-udvalg mv. til drøftelse med henblik på at vurdere eventuelle nye tiltag og initiativer. Ligeledes skal AC foreslå, at denne bestemmelse kommer til at indgå i den politiske opfølgning efter 3 år på universiteternes praksis for medarbejder og studerendes medbestemmelse og medinddragelse.

Nr. 8 (§ 12, stk. 4)

Som nævnt indledningsvist, hilser AC det velkomment, at der med ændringsforslaget gøres op med den uheldige udbredelse af selvsupplering, som model for udpegnings af eksterne bestyrelsesmedlemmer. Det fremgår af bestemmelsen, at "Universitetet nedsætter et organ, der indstiller de udefra kommende bestyrelsesmedlemmer (indstillingsorganet). Universitetet nedsætter et andet organ, der udpeger de udefra kommende medlemmer (udpegningsorganet). Indstillings- og udpegningsorganerne må ikke være identiske." AC finder, at der hermed er skabt basis for en nødvendig åben og gennemsigtig udpegningsproces.

Nr. 11 (§ 13, stk. 1-2)

Med ændringsforslaget bliver bestemmelserne omkring vedtægten samlet under én paragraf, hvilket AC ser som en naturlig konsekvens af den større fleksibilitet universiteterne nu får, i forhold til at fastlægge deres interne organisering mv. AC finder det her vigtigt, at understrege ændringsforslagets bemærkninger til nr. 5 (§ 10, stk. 6), der omhandler de nærmere procedurer for medbestemmelse og medinddragelse, der skal medtages i vedtægten. Bemærkningerne er meget præcise i formuleringen af forventningerne til universiteternes praksis herfor, jf. AC's indledende

bemærkninger vedr. medbestemmelse og medinddragelse. AC skal derfor foreslå, at opfølgningen efter 3 år skal tage udgangspunkt i disse bemærkninger.

Nr. 14 (§ 14, stk. 1, pkt. 2)

Det fremgår af bestemmelsen, at "Den øvrige ledelse varetager sine opgaver efter bemyndigelse fra rektor." Jf. AC's indledende bemærkninger, hilser AC det velkomment, at ændringsforslaget gør op med de nuværende meget detaljerede bestemmelser om universiteternes interne organisering for så vidt angår fakultets- og institutniveauet.

Nr. 15 (§ 14, stk. 6)

Det fremgår af bestemmelsen, at "Rektor kan pålægge medarbejdere at løse bestemte opgaver. De videnskabelige medarbejdere har forskningsfrihed og forsker frit inden for universitetets forskningsstrategiske rammer i den tid, hvor de ikke er pålagt opgaver. Universitetets forskningsstrategiske rammer dækker hele universitetets profil. Rektor eller den, der er bemyndiget hertil, må ikke over længere tid pålægge de videnskabelige medarbejdere opgaver i hele deres arbejdstid, således at de reelt fratages deres forskningsfrihed." AC finder, at der med ændringsforslaget er sket en nyttig præcisering af instruktionsbeføjelsen, således at det nu fremgår af instruktionsbeføjelsen ikke kan misbruges af en leder til at fratage en videnskabelig medarbejder sin forskningsfrihed.

Nr. 16 (§ 15, stk. 1)

Det fremgår af bestemmelsen, at "Rektor nedsætter et eller flere akademiske råd for at sikre medbestemmelse og medinddragelse om akademiske forhold. Der kan nedsættes flere akademiske råd på både samme og forskellige organisatoriske niveauer."

AC støtter muligheden for at oprette akademiske råd på flere niveauer, idet særligt de flerfakultære universiteter med denne mulighed kan forbedre det videnskabelige personales medbestemmelse og medinddragelse i videnskabelige og uddannelsesmæssige samt betydningsfulde intra-universitære anliggender. Således skal AC derfor også foreslå, at opfølgningen efter 3 år, ser på udviklingen for de akademiske råd på universiteterne.

Nr. 20 (§ 15, stk. 5)

Af bestemmelsen fremgår, at "Akademisk råd vælger en formand af sin midte." AC ser denne ændring som en styrkelse af akademisk råd, og dermed det videnskabelige personales medbestemmelse og medinddragelse på væsentlige beslutninger, idet formanden fremover ikke vil være en repræsentant for ledelsen, men netop en repræsentant for den akademiske søjle.

Afslutningsvist skal AC endnu engang opfordre til, at forligspartierne udviser samme lydhørhed over for evalueringspanelets anbefaling om behovet for et nyt styringskodeks for sektoren. En ny høj-tillids strategi, sådan som evalueringspanelet anbefaler, bør ud over en deregulering og redefinering af udviklingskontrakterne som målstyringsinstrumenter også – som nævnt indledningsvist – indbefatte et større selvstændigt dispositionsrum og forudsigelighed i bevillingerne til universiteterne.

Med venlig hilsen

Birgit Bangskjær
Direkte nr.: 22 49 58 55
E-mail: bba@ac.dk

Helga Øregaard Dam

Fra: Helga Øregaard Dam

Sendt: 15. december 2010 11:11

Til: Anne Dorte Jelsing; Anne Skov; Elizabeth Lúchau; Franciska Kirsebom; Helga Øregaard Dam; Jacob Fuchs; Jakob Williams Ørberg; Jesper Schaumburg-Müller; Kirsten Mathiasen; Kristine Wiberg Plougsgaard; Marlene Scott Reinbacher; Mette Ring Rossing; Pernille Meyn Milthers; Pernille Ulrich; Susanne Ladefoged Pedersen; Søren Nedergaard; Thomas Voigt Lund; Vibeke Raaschou-Nielsen; Zacharias Balslev-Clausen

Emne: Lb.nr. 18 - Høringssvar fra studienævnetsformanden for bachelorstudienævnet

docId: <http://vtu.fsd.csc.dk/vtukoncp/DOK1635843>

SJ: -1

Helga Øregaard Dam

Specialkonsulent

Kontoret for Personale og Institutionsjura

Direkte telefon: + 45 3392 9707 / mobil: +45 4131 9282

E-mail: heo@ubst.dk

Fra: Ditte Maja Tvilde **På vegne af** U-UBST - enhedspostkasse

Sendt: 15. december 2010 09:32

Til: Helga Øregaard Dam

Emne: VS: Sagsnr. 10-088435 att. Helga Øregaard Dam

Fra: Jens Hugger [<mailto:hugger@math.ku.dk>]

Sendt: 15. december 2010 09:17

Til: U-UBST - enhedspostkasse

Emne: Sagsnr. 10-088435 att. Helga Øregaard Dam

Kære helga,

Undskyld. Jeg brugte et forkert sagsnummer (09-074606) på min første mail.

mvh jens

Den 15-12-2010 09:04, Jens Hugger skrev:

Kære Helga,

Bare lige en bemærkning i forbindelse med høringen af Universitetsloven.

Det ville lette de bachelorstuderendes muligheder for udlandsophold væsentligt, hvis kravet i **Uddannelsesbekendtgørelsen** om mindst 30 ECTS-points tilvalg uden for det centrale fag, kunne erstattes af et mindst 30 ECTS-point udlandsophold.

15-12-2010

Mine bachelorstuderende står ofte i den situation, at de hvis de skal til udlandet, skal tage kurser udenfor deres eget fag, hvilket langt fra er ideelt. Vi sender dem jo netop til udlandet for at de kan få kontakt med eliteinstitutioner indenfor deres eget felt.

Så en lille ændring i UB kunne få stor effekt på internationaliseringen på bachelorniveau.

mvh Jens Hugger
Studienævnetsformand for bachelorstudienævnet
Det Naturvidenskabelige fakultet,
Københavns Universitet.

```
--  
-----  
| Jens Hugger                "The Great Dane"  
| Dept. of Mathematical Sciences  
| University of Copenhagen   email: hugger@math.ku.dk  
| Universitetsparken 5      tel:    (+45) 28 75 06 84  
| DK-2100 Copenhagen East   Fax:    (+45) 35 32 07 72  
| Denmark                   priv:   (+45) 39 40 20 02  
|-----
```

```
--  
-----  
| Jens Hugger                "The Great Dane"  
| Dept. of Mathematical Sciences  
| University of Copenhagen   email: hugger@math.ku.dk  
| Universitetsparken 5      tel:    (+45) 28 75 06 84  
| DK-2100 Copenhagen East   Fax:    (+45) 35 32 07 72  
| Denmark                   priv:   (+45) 39 40 20 02  
|-----
```

Denne mail er blevet scannet for virus af TDC Mailfilter.

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling
Universitets- og Bygningsstyrelsen
Att.: Helga Øregaard Dam

Den 15. december 2010

DOK. NR. 3443
S. NR. 10/62
CEN

Høringssvar vedr. ændring af universitetsloven

FA takker for modtagelsen af høring over forslag til lov om ændring af universitetsloven (Opfølgning på universitetsevalueringen m.v.).

FA har følgende kommentarer:

Universiteternes bestyrelser

FA lægger vægt på, at der er åbenhed og gennemsigtighed i forbindelse med udpegning af bestyrelsen for et universitet. Bestyrelsesmedlemmerne bør til sammen have en bred viden om samfundet, herunder arbejdsmarkedet.

Der bør være åbenhed om, hvordan de foreslåede organer for hhv. indstilling og udpegning af bestyrelsesmedlemmer skal sammensættes, og det er vigtigt, at organerne er bredt repræsenteret. Universitetets aftagerpaneler bør være aktivt inddraget i processen med at indstille og udpege udefra kommende bestyrelsesmedlemmer.

Af bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser fremgår det, at det foreslås, at alle skal kunne komme med forslag til indstillingsorganet, og at der skal annonceres åbent efter kandidater til bestyrelsen. Denne åbenhed og brede inddragelse er væsentlig og bør stilles som et klart krav til universiteterne.

Det fremgår også af bemærkningerne, at bestyrelsesmedlemmerne skal afspejle samfundets interesser, og at der i bestyrelsen skal være "den relevante og fornødne viden og professionelle erfaring i forhold til universitetets behov, herunder den nødvendige internationale baggrund og forståelse for universitetets globale kontekst". Her bør tilføjes forståelse for det arbejdsmarked, som universiteterne uddanner studerende til.

Friplads- og stipendieordningen

Med de foreslåede ændringer af friplads- og stipendieordningen bliver det muligt for universiteterne at tildele fripladser og stipendier til studerende

på erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser udbudt på et universitet og ikke længere kun til forskningsbaseret heltidsuddannelse. FA finder det positivt, at erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne i denne sammenhæng ligestilles med universiteternes bachelor- og kandidatuddannelser.

Med venlig hilsen

Charlotte Enevoldsen
Politisk konsulent
CEN@fanet.dk

Hørings svar over udkast til ændring af universitetsloven

FTF lægger særlig vægt på et tættere samarbejde og koordination mellem universiteterne og bl.a. professionshøjskoler og erhvervsakademier, og opfordrer til, at universiteternes struktur indrettes med henblik på størst mulig overskuelighed for samarbejdspartnere i organisationerne, andre uddannelsesinstitutioner m.fl. Endvidere prioriterer FTF at anbefalingerne om medbestemmelse og medinddragelse af studerende og medarbejdere får større opmærksomhed.

FTF har konstateret, at udkast til ændring af universitetsloven er sendt i høring og skal endnu engang anmode om, at Videnskabsministeriet sørger for, at FTF figurerer som høringspart på lige fod med de øvrige hovedorganisationer.

FTF har følgende bemærkninger til lovudkastet:

Lovforslaget følger på en lang række punkter direkte op på anbefalinger fra Universitetsevalueringen, mens der er andre elementer, som slet ikke adresseres i lovforslaget.

Lovforslaget indebærer som et meget væsentligt element, at universiteterne fremover vil kunne organisere sig frit – der skal ikke nødvendigvis være fakulteter og institutter, og akademiske råd mv. kan organiseres mere fleksibelt.

FTF finder det vanskeligt at vurdere, hvordan en sådan fri organisering vil påvirke to væsentlige elementer i evalueringen, nemlig samarbejdet mellem myndigheder og uddannelsesinstitutioner og studerendes og medarbejders adgang til indflydelse.

Universitetsevalueringen fra 2009 pegede på, at der af flere grunde er brug for at se nærmere på et tættere samarbejde mellem Videnskabsministeriet og Undervisningsministeriet og deres uddannelsesinstitutioner, bl.a. med henblik på at flere unge gennemfører videregående uddannelse. Rapporten understregede fx at universiteterne bør se på deres meritbestemmelser, således at de studerende sikres en rimelig bedømmelse af, hvordan forløb, der er gennemført på andre institutioner, kan indpasses i den studerendes nye uddannelse.

Evalueringsrapporten anfører, at mål for hele den videregående uddannelsessektor kræver koordination mellem Undervisningsministeriet og Videnskabsministeriet, og det er nødvendigt

at se på, hvordan universiteter, professionshøjskoler og andre tertiære uddannelsesinstitutioner sammen kan sikre større adgang og bredere deltagelse, og en øget koordination mellem universiteter og professionshøjskoler er nødvendig for at forbedre deltagelsen.

Selv om det foreliggende lovudkast er baseret på overvejelser om at sikre universiteterne flest mulige frihedsgrader er det uhensigtsmæssigt, at lovudkastet slet ikke forholder sig til universiteternes rolle i forhold til øvrige uddannelsesinstitutioner. En ændret indre struktur i de enkelte universiteter kan bidrage til, at mulige samarbejdspartnere får vanskeligt ved at finde vej til den eller de personer eller organisationer, som de skal samarbejde med. Endvidere vil Videnskabsministeriet have særdeles få muligheder for at strukturere samarbejdet.

FTF opfordrer til, at der iværksættes en særlig overvågning af, hvordan universiteter og andre videregående uddannelsesinstitutioner opnår et tættere samarbejde i den nye struktur.

FTF anbefaler samtidig, at universiteterne ved omstruktureringer er meget opmærksomme på at skabe en struktur, der er overskuelig for organisationer, institutioner m.fl.

Lovforslaget indebærer endvidere en tydelig præcisering af, at universiteternes bestyrelser får ansvaret for at sikre, at universiteterne gennemfører en reel inddragelse af medarbejdere og studerende. Det svarer til evalueringsrapportens anbefalinger, men det fremgår ikke af lovforslaget eller bemærkningerne, hvordan det sikres, at den øverste ledelse på alle niveauer i samarbejde med medarbejdere og studerende udvikler procedurer og organisatoriske mekanismer til sikring af reel inddragelse af medarbejdere og studerende i overensstemmelse med moderne ledelsespraksis i vidensorganisationer og med de nordiske traditioner i universitetssektoren.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at der senest 3 år efter lovens ikrafttræden følges op på, om universiteterne i tilstrækkeligt omfang har sikret medbestemmelse og medinddragelse for medarbejdere og studerende.

Et øget fokus på medbestemmelse og medindflydelse er godt, men der er betydelig risiko for, at strukturændringerne kommer til at udfordre målsætningen betydeligt. For at fastholde opmærksomheden hos bestyrelser og ledere anbefaler FTF, at den foreslåede opfølgning fremrykkes, så den finder sted *senest 2 år* efter lovens ikrafttræden. Det foreslås samtidig, at der allerede nu beskrives klare reaktionsformer, hvis der viser sig at være væsentlige problemer med medbestemmelsen og medinddragelsen for medarbejdere og studerende.

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
DK-1260 København K
Att. Helga Øregaard Dam

DET FRIE FORSKNINGSRÅD

Bestyrelsen

15. december 2010

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

Bredgade 40
1260 København K
Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fi@fi.dk
Netsted www.fi.dk
CVR-nr. 1991 8440

Sagsbehandler

Rune Odgaard Jensen
Telefon 3544 6361
Telefax
E-post ruoj@fi.dk

Sagsnr. 10-098937
Dok nr. 1631877
Side 1/1

Det Frie Forskningsråds høringssvar til udkast til forslag om ændring af universitetsloven

Indledningsvist vil bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd vil gerne udtrykke sig positivt for lovudkastets fokus på en højere grad af forskningsfrihed for den enkelte forsker. Sammenholdt med afskaffelsen af visse organisatoriske krav er rådet positivt indstillet overfor udvidelsen af frihedsgrader for såvel forskere som universiteter.

Et af de faglige råd, Det Frie Forskningsråd | Kultur og Kommunikation, har følgende yderligere bemærkninger:

Det vurderes, at den foreslåede ændring af instruktionsbeføjelsen (universitetslovens § 14 stk. 6) reelt ikke vil betyde forbedringer af forskningsfrihedens vilkår, idet instruktionsretten fortsat består ubegrænset, så den enkelte forskers frie emnevalg kan begrænses voldsomt eller bortfalde helt til skade for forskningsfriheden. Hertil bemærkes det, at de foreslåede ændringer i universiteternes organisatoriske rammer ligeledes vurderes at være til skade for den frie forskning. Det gælder bl.a. de øgede beføjelser, der tillægges rektor og bestyrelsen. Ledelse af forskning sker bedst så tæt på forskningen som muligt. Lovændringerne lægger op til en enstrengt og topstyret ledelsesstruktur som ikke vil tilgodese dette hensyn.

Endelig finder Det Frie Forskningsråd | Kultur og Kommunikation ikke, at den enkelte forskers medbestemmelse er tilstrækkeligt lovsikret, idet lovudkastet tillægger rektor og bestyrelsen betydelig myndighed, samtidig med at rammerne for medbestemmelse i vid udstrækning henvises til at indgå i universitetets vedtægt.

Med venlig hilsen

Jens Christian Djurhuus
Bestyrelsesformand for Det Frie Forskningsråd

København, den 14. december 2010

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K
heo@ubst.dk

Att.:
Helga Øregaard Dam

Sagsnr.: 10-088435

Høringssvar over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

Danske Studerendes Fællesråd (DSF) har lige siden vedtagelsen af den gældende universitetslov, set et behov for revidering af styringsbestemmelserne. Derfor er det med stor interesse, at vi har læst udkastet til lovændringer.

DSF har en række kommentarer, som er opdelt i nedenstående temaer. Når der henvises til høringssudkastet, benævnes først det enkelte forslagsnummer, og derefter hvilken paragraf og evt. hvilket stykke forslaget knytter sig til. Når der henvises til 'ændringsforslaget', menes der det samlede forslag til lovændringer:

Forskningsfrihed

Vedr. forslag 2 til § 2, stk. 2 og forslag 15 til § 14, stk. 6. DSF er meget positivt indstillet over for en skærpelse af loven, hvad angår sikringen af den individuelle forskningsfrihed.

Eksterne bestyrelsesmedlemmer

DSF anser det som en voldsom forbedring af lovgivning, at bestyrelsen ikke længere alene skal udpege de eksterne bestyrelsesmedlemmer, som det foreslås i forslag 8 til § 12. DSF ønsker dog at påpege, at hele konstruktionen af den professionelle universitetsbestyrelse stadig er uhensigtsmæssig. I modsætning til professionelle bestyrelser i f.eks. aktieselskaber, er de eksterne medlemmer af en universitetsbestyrelse ikke udpeget af en generalforsamling, og de skal ikke aflægge beretning eller stå til regnskab overfor en generalforsamling eller lignende. Når først et eksternt medlem er blevet udpeget til en universitetsbestyrelse, er der således ingen måde, hvorpå man kan stille vedkommende til ansvar, såfremt personen optræder illoyalt eller er inkompetent til at varetage bestyrelsesarbejdet. Det er et stort problem, som ikke bliver løst med den foreslåede lovændring. DSF ser gerne, at der er internt flertal i bestyrelsen.

Danske Studerendes Fællesråd

H.C. Andersens Boulevard 51, st. tv
DK-1553 København V
Homepage: www.dsfnet.dk/

Telefon: (+45) 3332 4813
Fax: (+45) 3332 4913
Email: dsf@dsfnet.dk

Sagsbehandler: Lena Scotte
Email: ls@dsfnet.dk
Mobiltelefon: (+45) 2819 4501

I forhold til selve konstruktionen af indstillings- og udpegningsorganet finder DSF det beklageligt, at der i bemærkningerne til forslaget ekspliciteres et eksempel, hvor ingen af de to organer har hverken studerende eller aftagere som medlemmer. Universitetets ansatte og studerende har alt andet lige en større indsigt i universitets virksomhed og behov end et repræsentantskab. Derfor er disse grupper værdifulde i processen omkring indstilling og udpegnings af et eksternt bestyrelsesmedlem. DSF mener således, at det vil være mere kvalificerende med et indstillingsorgan, der består f.eks. af et par medlemmer fra et kollegialt organ, bestyrelsen samt evt. nogen fra aftagerpanelet/repræsentantskabet.

Mht. til bekymringen i bemærkningerne til forslaget angående nødvendigheden af fortrolighed i forbindelse med indstillingsprocessen er DSF uforstående over for, at dette skulle betyde, at f.eks. valgte studerende eller ansatte ikke er med i processen. Dertil kommer, at der netop er tale om en udpegnings og ikke en ansættelse, så indstillingen af egnede kandidater sker jo ikke nødvendigvis efter kandidatens eget initiativ, hvorfor det også er svært at se, hvordan en indstilling kan være underkendende, også selv hvis vedkommende ikke bliver udpeget.

DSF mener, at forslag 7 til § 12 stk. 3 indeholder en positiv ændring, idet et eksternt medlem vil have mulighed for at sidde i samlet 8 år, også hvis vedkommende er blevet udpeget som følge af et andet medlems varige forfald. DSF ønsker dog, at beskikkelsesperioden bevares på 4 år med mulighed for én forlængelse. Det skyldes som nævnt, at der ingen mulighed er, for at fratage et medlem posten uanset medlemmets adfærd, således vil man efter 4 år trods alt have en mulighed for ikke at udpege medlemmet til en ny 4-årig periode. Følgende er et bud på en konkret formulering af § 12, stk. 3: "De udefrakommende medlemmer udpeges i deres personlige egenskab og udpeges for en periode på 4 år. Ved et medlems varige forfald inden perioden udløb kan et nyt medlem udpeges for en periode på 4 år. Et udefrakommende medlem kan ikke sidde i bestyrelsen længere end 8 år. De udefrakommende medlemmer skal have erfaring med ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber." DSF tilslutter sig naturligvis, at eksterne bestyrelsesmedlemmer skal have erfaring med ledelse, organisation og økonomi, men disse kompetencer alene er ikke nok. DSF mener, at der i for ringe grad er taget højde for universitetslovens § 12, stk. 2, hvor der står skrevet, at bestyrelsernes sammensætning skal afspejle universitetets samlede opgaver. DSF ser derfor gerne, at man bestræber sig på at få en bredt sammensat bestyrelse, hvad angår de eksterne medlemmers erfaringer og kompetencer.

Medbestemmelse

Formuleringen i forslag 5 til § 10, stk. 6, mener DSF, også er en udmærket præcisering af, at bestyrelsen har ansvar for, der sker medbestemmelse og medinddragelse, og at måden, hvorpå det opnås, skal defineres i vedtægterne. Siden universitetsreformen har der været et stort behov for at sikre ansatte og studerende reel medbestemmelse. Anvendelsen af ordet medbestemmelse, forstås af DSF som mere end høringsret, dvs. at studerende og ansatte skal kunne tage direkte del i beslutningerne. Hvis man skal sikre medbestemmelse, vil det indebære reel beslutningskompetence i de kollegiale organer. F.eks. er det oplagt at akademisk råd fastlægger studienævnetsstrukturen, da akademisk

Danske Studerendes Fællesråd

H.C. Andersens Boulevard 51, st. tv
DK-1553 København V
Homepage: www.dsfnat.dk

Telefon: (+45) 3332 4813
Fax: (+45) 3332 4913
Email: dsf@dsfnat.dk

Sagsbehandler: Lena Scotte
Email: ls@dsfnat.dk
Mobiltelefon: (+45) 2819 4501

råd besidder den nødvendige faglige viden til at vurdere antallet og placeringen af studienævn inden for rådets fagområde.

Det er efter DSF's mening ærgerligt, at forslaget ikke giver mulighed for medbestemmelse i forhold til ansættelse og afskedigelse af nærmeste leder. DSF ser gerne at universitetets ansatte og studerende har mulighed for at afsætte en leder ved enstemmighed i det tilhørende kollegiale organ. Således at akademisk råd har mulighed for at afsætte dekanen og institutrådet har mulighed for at afsætte institutlederen. En leders eventuelle inkompetence til at varetage sine arbejdsopgaver vil i mange tilfælde være synlig for ansatte og studerende i højere grad end ledelsesstrengen. Det gælder f.eks. i tilfælde, hvor inkompetencen er af faglig grad, eller hvor lederen ikke rapporterer sine handlinger eller det kollegiale organs rådgivning loyalt til den øvrige ledelse.

Ideelt set mener DSF, at der også bør være mulighed for medbestemmelse på økonomien, fordi det politiske råderum formindskes, hvis man ikke har mulighed for at afsætte midler til aktiviteter eller omprioriteringer. I det mindste bør studerende og medarbejdere have mulighed for at påvirke økonomiske retningslinjer og prioriteringer. Vi har i DSF hørt eksempler på studerende, som er blevet nægtet adgang til budgettet og andre væsentlige dokumenter. Det er uheldigt og virker destruerende for de kollegiale organers arbejde, at der tilbageholdes vigtig information. Hvis man ønsker at udnytte den kompetence, som de indvalgte medlemmer besidder, må der også følge både beslutningskompetence og adgang til den nødvendige viden.

Hvis bestyrelsen virkelig skal kunne bære ansvaret for, at medbestemmelse finder sted, bør de kollegiale organer også kunne udtale sig direkte til bestyrelsen og ikke kun til den leder, som er placeret på det pågældende niveau, som det ellers er beskrevet i bemærkningerne til forslag 16 til § 15, stk. 1.

DSF ser positivt på forslag 19 samt forslag 20 til § 15. Det giver mere frihed til Akademisk Råd i forhold til at tilrettelægge sit arbejde, hvis medlemmerne kan vælge en formand i sin midte.

Rektor skal kun kunne opløse akademisk råd, hvis det er defunkt, d.v.s. at organet er fastlåst og ikke kan fungere. Som det står nu i forslag 15 til § 14, stk. 12 er det uklart, om rektor vil kunne opløse et akademisk råd på baggrund af f.eks. rådets uenighed med rektor. Det er u hensigtsmæssigt, hvis akademisk råd ikke kan udtale sig frit, også selv om deres udtalelser ikke nødvendigvis harmonerer med universitetsledelsens ønsker.

Vedtægter

Ændringsforslaget øger betydningen af universitetets vedtægter, eftersom flere områder foreslås skrevet ud af universitetsloven og ind i vedtægterne. Derfor mener DSF, at vedtægterne også skal behandles i de kollegiale organer.

DSF bifalder, at der med forslaget i forslag 17 til § 15, stk. 2, samt i forslag 35 til § 18, stk. 4 vil være muligt at tillægge akademisk råd og studienævnet yderligere opgaver end dem, der er beskrevet i loven, via vedtægterne. DSF håber, at dette kan være med til at skabe rum for medbestemmelse og deltagelse i beslutningerne, der træffer inden for det

Danske Studerendes Fællesråd

H.C. Andersens Boulevard 51, st. tv
DK-1553 København V
Homepage: www.dsfnat.dk/

Telefon: (+45) 3332 4813
Fax: (+45) 3332 4913
Email: dsf@dsfnat.dk

Sagsbehandler: Lena Scotte
Email: ls@dsfnat.dk
Mobiltelefon: (+45) 2819 4501

pågældende område. DSF ønsker dog at påpege, at administrationen skal sikre et fornuftigt behandlingsgrundlag, således at medlemmer af de kollegiale organer har det nødvendige videngrundlag at basere deres arbejde på.

DSF mener, at åbenheden i bestyrelsernes arbejde skal sikres yderligere end den formulering, der foreslås i forslag 11 til § 13, stk. 2 punkt 1. DSF mener, at § 10 stk. 2 bør præcisere vilkårene for åbenhed i bestyrelsens arbejde, og at de almindelige regler i offentlighedsloven og forvaltningsloven bør være gældende i den forbindelse. De nuværende regler om åbenhed er for uklare og DSF er bekendt med bestyrelser, der holder udelukkende lukkede møder eller møder med ganske få åbne punkter. Følgende er et bud på en konkret formulering: "Bestyrelsens møder er åbne, med mindre behandlingen af et punkt i henhold til lovgivningens almindelige regler om mødeoffentlighed skal behandles for lukkede døre."

Mht. til forslag 15 til § 14, stk. 10 mener DSF, at det bør påpeges, at der i vedtægterne kan lægges opgaver ud i f.eks. kollegiale organer. Derfor bør der ligeledes henvises til vedtægterne i formuleringen af § 14, stk. 10. Derudover forventer DSF, at stykket gennemskrives med henblik på at opdatere henvisningerne, så de stemmer overens med det samlede ændringsforslag.

Organisationsstruktur

DSF mener, at det er meget positivt, at ændringsforlaget understreger, at der er behov for et organ på hvert organisationsniveau jf. bemærkningerne til forslag 5 for at sikre medbestemmelse. DSF mener, at en forsknings- og/eller undervisningsudførende enhed bør betragtes som et organisationsniveau. Det har været en mangel i den nuværende struktur, at der mange steder ikke har været mulighed for indflydelse på de beslutninger der træffes på institutniveau eller på universitetsniveau.

DSF mener, at organisationsstrukturen skal defineres i vedtægterne og således ikke være rektors beslutning, som det ellers foreslås i forslag 11 til § 13, stk. 4 samt forslag 15 til § 14, stk. 7. Dog mener DSF, som tidligere nævnt at akademisk råd skal have kompetence til at beslutte organiseringen af studienævn.

Økonomibestemmelser

DSF ser en risiko for at forslag 38-41 vil få negativ betydning for universiteternes økonomi, f.eks. i form af udgifter til omstilling af regnskabssystemer. DSF efterspørger gennemsigtighed i universiteternes budgetter og regnskaber, sådan at det er muligt at sammenligne universiteternes udgifter. Der bør dog tages hensyn til universiteternes særegenheder i fastlæggelsen af fællesregler.

Med venlig hilsen
DANSKE STUDERENDES FÆLLESRÅD

Lena Scotte,
Uddannelsespolitisk ordfører
og næstformand

Danske Studerendes Fællesråd

H.C. Andersens Boulevard 51, st. tv
DK-1553 København V
Homepage: www.dsfned.dk/

Telefon: (+45) 3332 4813
Fax: (+45) 3332 4913
Email: dsf@dsfned.dk

Sagsbehandler: Lena Scotte
Email: ls@dsfned.dk
Mobiltelefon: (+45) 2819 4501

UBST@ubst.dk
Sagsnummer 10-088435
Att. Helga Øregaard Dam

Danmarks Forskningspolitiske Råds høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

Danmarks Forskningspolitiske Råd takker for muligheden for at blive hørt over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven af 10. november 2010 samt høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven af 25. november 2010.

Rådet har med stor interesse læst de to udkast og ønsker her at fremsætte nogle bemærkninger til lovforslaget.

Vedr. bestyrelsens uafhængighed

Danmarks Forskningspolitiske Råd har ved flere lejligheder påpeget det uhensigtsmæssige i, at universitetsbestyrelserne er selvsupplerende og uden specifikke krav til erfaring og indsigt i forskning på højt internationalt niveau

Derfor hilser Rådet det velkomment, at man med udkast til universitetsloven vil ændre de forhold, der relaterer sig til bestyrelsernes selvsupplering. Forslaget med de to udvalg kan virke tungt, men det er vanskeligt at forstå bedre løsninger. Når denne model er valgt, er det imidlertid vigtigt, at der reelt er tale om to forskellige udvalg, og at personsammenfald mellem de to udvalg undgås.

Forslaget med at de eksterne bestyrelsesmedlemmer har mulighed for samlet set at sidde i otte år uanset fordeling på perioder virker også hensigtsmæssig.

Rådet så imidlertid gerne, at kravene til den samlede bestyrelses kompetencer blev udvidet således, det var et klart krav, at der også blandt de eksterne medlemmer skal være repræsentation af erfaring sektorens kerneopgaver på højt internationalt niveau, det er i særlig grad forskning men også uddannelse.

Det er helt nødvendigt i et globalt videnssamfund, at bestyrelsen reelt har indsigt i, hvad det kræver at agere globalt og positionere sig i den stadigt stigende globale konkurrence på videnområdet.

Danmarks Forskningspolitiske Råd

15. december 2010

Forsknings- og Innovationsstyrelsen
Bredgade 40
1260 København K
Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fi@fi.dk
Netsted www.fi.dk
CVR-nr. 1991 8440

Sagsbehandler
Karin Kjær Madsen
Telefon 3392 9994
Telefax 3544 6201
E-post kkm@fi.dk

Sagsnr.
Dok nr. 1635515
Side 1/2

Organisatoriske frihedsgrader og forskningsfrihed

Rådet har ved flere lejligheder peget på nødvendigheden af, at universiteterne reelt gives autonome rammer. Derfor ser Rådet positivt på de friere rammer, der gives universiteterne til selv at organisere sig i forhold til fakulteter og institutter. Friheden til at etablere akademiske råd på flere niveauer er naturligvis også positivt ud fra samme betragtninger om autonomi. Det bemærkes dog samtidigt, at Akademisk Råd skal have en væsentlig faglig tyngde uagtet hvilket niveau, det etableres på. Man skal være varsom med ikke at udvande fagligheden og overorganisere sig med mange parallelle organer.

Rådet har tidligere påpeget, at der er behov for en dialog og forventningsafstemning i forhold til ledelse og medbestemmelse på universiteterne. Sker denne dialog ikke, er det vanskeligt at se, hvordan man med lovændringer ændrer den skepsiskultur for ledelse, der blev etableret med ændringen af universitetsloven i 2003. Derfor bør det uddybes, hvilke forventninger og krav der er til de forslåede krav om medbestemmelse og medinddragelse.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Side 2/3

Rådet støtter forslaget med at sikre alle universitetsforskere forskningsfrihed ved, at der ikke længere må pålægges de videnskabelige medarbejdere opgaver i hele deres arbejdstid, således de reelt fratages deres forskningsfrihed. Det erkendes samtidigt, at det kan blive vanskeligt at definere omfanget af denne bestemmelse. Men bemærkningen bidrager positivt til at sikre forskningsfriheden på de danske universiteter, hvilket også i international sammenhæng sender et positivt signal om den danske universitetssektor.

Opfølgning på Finansministeriets selvejer rapport

Rådet har drøftet forskellige aspekter af forslaget om at harmonisere bestemmelserne for statsjede institutioner om tilskud, regnskab og revision på tværs af ministerområderne. Det betyder, at universiteterne skal anvende de fælles statslige regelsæt for regnskab og revision.

Ud fra nogle forskningspolitiske betragtninger ønsker Rådet at rette opmærksomhed på to forhold.

For det første vil Finansministeriet fremover få øget indflydelse på universiteternes drift og økonomi. Denne udvikling er ikke i tråd med de øvrige anbefalinger fra Danmarks Forskningspolitiske Råd, men også behandlet i universitetevalueringen i 2009; at universiteterne bør nyde høj grad af autonomi. Flere undersøgelser har påvist den positive sammenhæng mellem universiteters autonomi og kvaliteten af deres virke. Derfor bør man være meget varsom, hvis udviklingen trækkes i en forkert retning.

For det andet betyder det, at universiteterne skal anvende de fælles statslige regelsæt for regnskab og revision. Det vil medføre ændringer i forhold til en række administrationssystemer på universiteterne, og det kan medføre meget store ressourcemæssige konsekvenser for de enkelte universiteter. På et tidspunkt, hvor der er fokus på universiteternes administration, kan det betyde en væsentlig mer-administration, når der på en række centrale områder skal

implementeres nye systemer. Man må spørge, om det virkelig er nødvendigt, og hvad de beregnede meromkostninger for de enkelte universiteter vil være?

Internationalisering af universitetsuddannelser

Rådet ser med meget stor tilfredshed på forslag til forbedrede muligheder for at indgå i internationale samarbejder om uddannelser.

Muligheden for at universiteter kan udbyde hele eller dele af uddannelser i samarbejde med udenlandske universiteter er fornuftig. Rådet har tidligere påpeget, at de danske universiteter netop bør have denne mulighed at udbyde "joint programmes" og at tilbyde "joint degrees". Hermed kan universiteterne koncentrere den forskningsbaserede uddannelse på de dele af uddannelsen, hvor universitetet råder over styrkepositioner, og på de områder, hvor man har mindre at byde på, kan man nedprioritere og opnå den del af uddannelsen på et godt udenlandsk universitet.

Det betyder imidlertid også, at der bør være et økonomisk incitament for de udenlandske universiteter at deltage, og man skal være varsom med, om kravet til økonomisk balance på sektorniveau vil hæmme mulighederne i ordningen.

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

Side 3/3

Med venlig hilsen

Asbjørn Børsting
Formand for Danmarks Forskningspolitiske Råd

Aalborg, den 12. december 2010

Til
Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K

Att. Helga Øregaard
ubst@ubst.dk

Vedr. høring over udkast til lov om ændring af universitetsloven sagsnr. 10-088435

Udkastet til ændringer kommer til dels fra ideer fremsat af det internationale evalueringspanel og fra en skitse, som forligspartierne bag universitetsloven er enige om. Udkastet er modtaget via AC og drøftet på et Kvartalsmøde i Videnskabsministeriet 8. december mellem ministeriet og FUF/AC

Det er karakteristisk, at hverken de oprindelige to lovændringer eller det nuværende forslag til revision er kendetegnet af bagvedliggende overvejelser og analyser, eksempelvis ideer om, hvad et universitet er. Når der ikke lå et egentligt kommissionsarbejde bag ændringerne i 2003 og 2007 må det tages til efterretning, at noget lignende heller ikke sker nu.

Dette bærer udkastet til ændringer således også præg af, idet der kun lægges op til mindre ændringer ift. de omfattende ændringer af universitetsloven, der fandt sted i 2003 og 2007.

Som udgangspunkt for de følgende kommentarer skal det konstateres, at der er en intim sammenhæng mellem lovgivnings- og finansieringsside, når det gælder universiteterne. Samlet set har forskningsfriheden, arbejdsmiljøet og universiteternes troværdighed på grund af dette forhold lidt under usikre vilkår de senere år.

Universiteterne er eksempelvis blevet selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, hvilket reelt indebærer, at ikke er nogen grænser for statens indblanding – både på forudsætningerne for universiteternes virke og efterfølgende vurdering af universiteternes præstationer! Selvejet fremføres som det primære ideologiske ankerpunkt, men er reelt ikke eksisterende, da finansieringen følger en finanslovslogik – der er ikke en særskilt finansieringslov, som det f.eks. gælder for friskolerne. Endvidere er der etableret en meget ulige kontraktrelation mellem ministerium og de enkelte universiteter, til førstnævntes fordel. Hertil kommer oprettelse af en akkrediteringsinstitution for uddannelserne, en bibliometrisk metode til vurdering af forskningen og strategisk forskningsstyring dominerer meget på den politiske dagsorden m.m.

I dette perspektiv er spørgsmålet selvfølgelig, hvad en mindre revision af universitetsloven skal befordre?

Dette vil blive vurderet efterfølgende, hvor en række af de væsentligste forslag vil blive kommenteret:

1. Bestyrelsens uafhængighed og udpegningsperiode

Det er meget prisværdigt, at der nu bliver sat fokus på det urimelige i at rekrutteringen til universitetsbestyrelsernes eksterne flertal flere steder har været indspist og selvsupplerende. Hvis tanken oprindeligt var at skulle ligne private firmaers ledelser mere, må man sige, at den hidtidige model har lignet en privatejet virksomhed mest og således langt mindre et aktieselskab, hvor der dog ville være en flok aktionærer, der valgte bestyrelsen.

Der skal nu skelnes mellem et indstillingsorgan og et udpegningsorgan, som ikke må være identiske. Dette udelukker på den anden side ikke et vist sammenfald og muligheden for, at det bliver de samme indspiste kredse og netværk, der skal finde nye bestyrelsesmedlemmer, når nogen falder for en aldersgrænse i bestyrelsen (i forslaget 8 år, som kan være meget fornuftigt).

Spørgsmålet er, hvor meget opsplittningen på de to organer betyder. Man kunne måske vælge at skele til de regionale Vækstforas organisering som en ny model, hvis man skulle tænke på at finde repræsentanter for relevante regionale "aktionærer" – dette ville brede interessen og legitimiteten længere ud, end den er nu.

Man må også notere, at der ikke tages fat på spørgsmålet om, at de videnskabelige medarbejdere sikres en bedre repræsentation i bestyrelsen. Den gruppe, der bærer det væsentlige arbejde på universitetet er for nærværende ilde stedt, når det gælder repræsentation i bestyrelsen

2. Organisatoriske frihedsgrader

I fremtiden skal det åbenbart udelukkende overlades til rektor, hvorledes universitetets fremtidige organisering skal se ud inden for de rammer, som bestyrelsen fastsætter i vedtægten. Dette betyder, at de velkendte organisatoriske enheder fakultet og institutter kan nedlægges og de ligeledes velkendte stillinger som dekan og institutleder kan nedlægges og erstattes af flere typer organisatoriske niveauer og ledere. Umiddelbart leder det tanken hen på at skabe grundlaget for universiteter som forskningshoteller.

Dette er et meget godt eksempel på opløsning af universiteternes identitet – og et forhold der ikke bliver let at redegøre for i international sammenhæng for de videnskabelige medarbejdere.

Den enstrengede og hierarkiske ledelsesstruktur bevares dog med dette udkast til revision og al magt koncentrerer altså omkring rektor.

Det vil selvfølgelig give muligheder for, at de enkelte universiteter i fremtiden individuelt vil kunne arrangere sig med forskellige organiseringsprincipper og er således en afspejling af nogle af de initiativer, der allerede er set på visse universiteter.

Det medfølgende organisatoriske virvar af dette forslag gør det uigennemskueligt, hvorledes de videnskabelige medarbejdere sikres medbestemmelse!

3. Forskningsfrihed

Dette centrale område er præget af en omskrivning af de hidtidigt gældende formuleringer. Der laves et par forsøg på præciseringer, bl.a. at rektor eller den bemyndigede "ikke over længere tid" kan pålægge de videnskabelige medarbejdere opgaver i hele deres arbejdstid.

Det er ikke klart, hvad der menes med "ikke over længere tid". Instruktionsbeføjelsen bevares således, men i en ikke veldefineret form. Det hedder endvidere, at universitetet nu skal værne om universitetets og den enkeltes forskningsfrihed og om videnskabsetik. Med instruktionsbeføjelsen bevarelse er der således fortsat indbygget en konflikt mellem den enkelte forsker og institutionen omkring forskningstidens anvendelse.

Forskningsfrihed er nødvendig for demokratiets og videnskabens skyld. Der er altid brug for uafhængig viden og den frie forskning skal derfor have betingelserne for at kunne fungere som den femte statsmagt. Forskningsfrihed kræver at den enkelte forsker har fri tid. Og hvor der i Finland, Tyskland, Sverige og Irland er sikret den enkelte forsker ikke bare forskningsfrihed, men akademisk frihed enten i grundlov eller i anden lovgivning er det fortsat ikke tilfældet i Danmark med disse forslag til ændring af formuleringerne.

Det internationale udvalgs forslag om helt at fjerne § 17.2. om instruktionsbeføjelsen ville være at foretrække.

Det enestående forhold, at danske universiteter er blevet sat til at udføre ministerielle opgaver med indfuseringen af sektorforskningsinstitutionerne bør genovervejes. I udlandet har ministerierne typisk sine egne analyseinstitutter, således som vi kendte det tidligere. Den anvendte forskning bør igen have sine egne rammevilkår og ikke blandes sammen med universiteternes grundforskning.

4. Medbestemmelse og medinddragelse for medarbejdere og studerende

Forslaget tydeliggør bestyrelsens ansvar for i vedtægten at klargøre, hvorledes medarbejdere og studerende sikres medinddragelse og medbestemmelse. Der gives i bemærkningerne ingen ideer til, hvorledes dette kan se ud og om MED-systemet er tilstrækkeligt, som indflydelsessystem, men det har som bekendt ikke de elementer, der karakteriserede det tidligere system med kollegiale organer.

Det er faktisk bemærkelsesværdigt, at der ikke er overvejelser omkring medbestemmelsen på samme måde som der er overvejelser omkring en ny form for rekruttering til universitetsbestyrelsen.

Overlades spørgsmålet om medbestemmelse udelukkende til bestyrelsen uden nogen form for minimumsgaranti fra centralt hold er dette forslag uden reel betydning og indhold. Opgaven med at sikre et antal minimumskrav kan lovgiverne lige så godt påtage sig nu i stedet for at vente i 3 år på at kunne konstatere, at der ikke sker ret meget.

Det er svært at se, hvorledes man kan have fri forskning uden de videnskabelige medarbejders reelle medbestemmelse ift ledelse og tilrettelæggelse af arbejdet.

Reel medbestemmelse kunne bestå i medarbejdervalgt institutleder og – bestyrelse.
Medbestemmelse kan endvidere bestå i at Det akademiske Råd bliver kontravægt til det enstrengede ledelsessystem i form af indflydelse på hvad et instituts forskningsmidler skal gå til, budgettet i øvrigt samt eksempelvis stillingsprioritering.

(Sagt i parentes bør der også skabes større transparens og beslutningsgennemsækelighed omkring stillingsstrukturen ved at ændre på indholdet i ansættelsesbekendtgørelsen)

Med venlig hilsen

Mogens Ove Madsen
Lektor
Medlem af FUF/AC
Institut 2
Aalborg Universitet
Fibigerstræde 1
9220 Aalborg Øst

15. december 2010
LSR/SEK

AKADEMIET FOR DE
TEKNISKE
VIDENSKABER

Specialkonsulent Helga Oregaard Dam
Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K

Høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af universitetsloven

Under henvisning til Universitets- og Bygningsstyrelsens skrivelse af 10. november 2010 skal ATV – Akademiet for de Tekniske Videnskaber efter intern høring af sit udvalg vedrørende uddannelse, forskning og innovation udtale sig om ændringsforslaget.

Lundtoftevej 266
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. 4588 1311
Fax. 4588 1351
atvmail@atv.dk
www.atv.dk

ATV finder det tilfredsstillende, at udkastet generelt åbner op for mindre detailstyring af de danske universiteter. ATV håber, at det er en tendens, som vil fortsætte i det videre arbejde med revisionen af universitetsloven.

Bestyrelsens uafhængighed og udpegningsperiode

ATV støtter forslaget om at introducere et indstillings – og et udpegningsorgan for at identificere de bedst egnede kandidater.

Organisatoriske frihedsgrader

ATV finder det positivt, at udkastet foreslår større organisationsfrihed til universiteterne. Det giver bedre muligheder for det enkelte universitet at organisere sig svarende til de individuelle behov.

Forskningsfrihed

ATV finder det tilfredsstillende, at forslaget imødekommer debatten om, at den gældende lov ikke sikrer de enkelte videnskabelige medarbejders forskningsfrihed ved at slå fast, at rektor eller underordnede ledere ikke over længere tid må pålægge de videnskabelige medarbejdere opgaver i hele deres arbejdstid, sådan at de reel fratages deres forskningsfrihed.

Medbestemmelse og medinddragelse for medarbejdere og studerende

ATV finder præciseringen af den individuelle universitetsbestyrelses forpligtelse til at sikre, at der sker medbestemmelse og medinddragelse af medarbejdere og studerende i væsentlige beslutninger, for rigtig. Dette ligger også i god forlængelse af anbefalingerne i evalueringspanelets rapport fra december 2009.

Opfølgning på Finansministeriets selvejer rapport

Dette giver ikke anledning til bemærkninger fra ATV.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Lasse Skovby Rasmussen'.

Lasse Skovby Rasmussen
Direktør

AALBORG UNIVERSITET

Ledelsessekretariatet
Fr. Bajers Vej 5
9220 Aalborg Øst
Tlf. 9940 9940
www.aau.dk

Universitets- og Bygningsstyrelsen (ubst@ubst.dk)
Bredgade 43
1260 København K
Att. Helga Øregaard Dam
(UBST Sagsnr. 10-088435)

Sagsbehandler
Lene Krogh-Jørgensen
Tlf. 9940 9494
lkj@adm.aau.dk

15. december 2010

J. nr. 2010-001-00001

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

Universitets- og Bygningsstyrelsen har i mail af 10. november 2010 sendt udkast til "forslag til lov om ændring af universitetsloven" i høring på universiteterne med svarfrist den 15. december 2010. Hermed fremsendes høringssvar fra Aalborg Universitet. Høringssvaret har været behandlet i bestyrelse, direktion, hovedsamarbejdsudvalg, akademiske råd, samarbejdsudvalg på hovedområdeniveau og blandt de studerende, ligesom alle medarbejdere har haft mulighed for at komme med indspil.

Generelle bemærkninger

Hensigten med universitetsreformen var at give universiteterne øgede frihedsgrader, at styrke ledelsen og give universiteterne øget handle- og beslutningskraft. Som Aalborg Universitet har påpeget i sit svar i forbindelse med universitetsevalueringen i 2009, har universitetet oplevet en øget detailregulering af rammerne for universiteternes virksomhed. Aalborg Universitet hilser derfor forslaget om ændring af universitetsloven velkommen.

Generelt er det Aalborg Universitets holdning, at kompetence til at fastlægge universitetets interne organisation bør placeres i bestyrelsen og ikke fastlægges detaljeret i loven.

Bemærkninger til lovudkastet

Bestyrelsens uafhængighed og udpegningsperiode

Lovforslaget indeholder ændringer vedr. udpegningsperiode af de eksterne bestyrelsesmedlemmer og gør op med det hidtidige princip om selvsupplering i bestyrelsen. Aalborg Universitet finder ikke, at den nuværende model for udpegningsperiode af bestyrelsesmedlemmer har bidraget med uhensigtsmæssigheder i Aalborg Universitets bestyrelse. Alene det forhold at VIP-, TAP- og studentermedlemmer af bestyrelsen deltager i såvel indstilling som udpegningsperiode af bestyrelsesmedlemmer sikrer, at udpegningsperioden af bestyrelsesmedlemmer foregår i en dialogbaseret form. Universitetet tager til efterretning, at der ønskes ændringer i den fremtidige udpegningsprocedure bl.a. med det formål at skabe øget transparens. Dette formål kan dog opnås med langt mindre administrative byrder end skabelsen af nye institutioner i form af indstillings- og udpegningsorganer, derved at bestyrelsen gøres pligtig at offentliggøre de kriterier, der måtte lægges til grund for udpegningsperiode af bestyrelsesmedlemmer.

Vedr. § 12, stk. 3 foreslås det, at de eksterne bestyrelsesmedlemmer desuden skal have indsigt i forskning, uddannelse og/eller i vidensproducerende virksomhed.

Universitetet har bemærket en uklarhed i forhold til bestyrelsens kompetencer. Det fremgår af afsnittet "Bestyrelsens uafhængighed og udpegningsperiode" i styrelsens følgeskrivelse, at "udpegningsperiode af medlem-

mer til de to organer må dog ikke foretages af bestyrelsen alene". I bemærkningerne til § 1, nr. 8 fremgår det, at "Udpegningsorganet kan for eksempel være bestyrelsen eller dele af bestyrelsen". Universitetet finder disse udsagn inkonsistente.

Organisatoriske frihedsgrader

En af de væsentlige ændringer, der lægges op til i det nye lovforslag, er de øgede organisatoriske frihedsgrader. Aalborg Universitet har i sit høringssvar i forbindelse med universitetsevalueringen netop ønsket øgede frihedsgrader til universiteterne på dette område, og universitetet er derfor generelt positivt over for forslaget.

Aalborg Universitet sætter pris på, at universiteterne i mindre udstrækning bliver bundet af bestemmelser om intern organisering således, at det fremover bliver muligt at indrette organisationen på den måde, som det enkelte universitet finder fornuftig og formålstjenlig. Aalborg Universitet ønsker at understrege, at reel organisatorisk frihed forudsætter, at universitetet ikke pålægges indirekte styring og begrænset organisatorisk frihed gennem de værktøjer, der er lagt op til i finansministeriets selvejer rapport, jf. bemærkningerne nedenfor.

Det bemærkes, at rektor ifølge lovforslaget nedsætter et eller flere ph.d.-udvalg og et eller flere studienævn, for at sikre hhv. studerendes indflydelse på ph.d.-uddannelsen og studerendes og medarbejders medbestemmelse og medinddragelse på uddannelse og undervisning. Aalborg Universitet foreslår, at det i loven skrives, at rektor nedsætter ph.d.-udvalg og studienævn bl.a. for at sikre medbestemmelse og medinddragelse.

Ifølge lovforslaget indstiller ph.d.-udvalget sammensætningen af bedømmelsesudvalg til rektor. Aalborg Universitet foreslår, at indstillingen sker til akademisk råd, idet det er rådets opgave at sikre standarden på det enkelte område.

Det foreslås, at § 18, stk. 7-9 (der bliver til stk. 8-10) vedr. nedsættelse af studienævn mv. ophæves. Når studienævnets opgaver ifølge forslaget § 1, nr. 35 indskrives i lovens § 18, stk. 4, er det dog universitetets vurdering, at § 18, stk. 6 (der bliver til stk. 7), som i den nuværende lov opregner studienævnets opgaver, ligeledes skal ophæves.

Aalborg Universitet bemærker endvidere, at den nuværende § 18, stk. 4 med ordlyden "*Studienævnet indstiller en studieleder til dekanen, jf. § 16, stk. 7*" efter forslaget udgår. Samtidig udgår § 16, stk. 7, hvorefter "*dekanen udpeger og afsætter studieledere efter indstilling fra de studienævn, der er nedsat i henhold til stk. 6*". Universitetet finder det problematisk, at studienævnets kompetence til at indstille studielederen ikke længere fremgår af § 18 om studienævn og studieleder, men udelukkende af § 13 om vedtægtens bestemmelser om studienævnets indstilling af studieledere.

Universitetet finder det endvidere problematisk, at rektor eller dekanen efter ændringsforslaget ikke længere er født formand for akademisk råd på institutions-/fakultetsniveau. Hvis der i loven skal være en specifikation af, hvordan formanden for akademisk råd vælges, foreslår universitetet, at den nugældende bestemmelse bevares for at bibeholde en enstrengt og entydig beslutnings- og ledelsesstruktur. Universitetet ser dog hellere, at universitetet selv får frihedsgrader til at fastlægge, hvordan formanden for akademisk råd udpeges.

Af bemærkningerne til lovforslaget 3.1.1.1 fremgår det, at rektor eller dekanen fremover *ansætter* ph.d. skoleledere, til forskel fra nu, hvor dekanen *udpeger* ph.d.-skolelederen. AAU antager, at der er tale om en redigeringsfejl, således ph.d.-skolelederen fortsat *udpeges* (så der ikke fremover skal oprettes flere administrative stillinger).

Forskningsfrihed

Aalborg Universitet sætter pris på, at den enkelte forskers forskningsfrihed sikres. Universitetet har ikke oplevet konkrete eksempler på, at der med universitetslovens § 17, stk. 2, er sket en tilsidesættelse af den enkelte forskers forskningsfrihed. Universitetet stiller sig positivt over for, at der nu lovgivningsmæssigt lægges op til en opblødning af instruktionsbeføjelsen i forslag til ny § 14, stk. 6.

Emnevalget vil dog for de organisatoriske enheder, der primært arbejder med myndighedsbetjening, i en vis udstrækning blive begrænset af den aftale, der er indgået med ministerium eller styrelse om myndighedsbetjeningen. Aftalen bestemmer netop inden for hvilke emner og områder, myndigheden ønsker forskningen skal pågå, og "friheden" i emnevalget for forskningen begrænses derfor af myndighedsbetjeningsaftalen. Forskningsfrihed i forhold til metode, fremgangsmåde og den frie publicering fastholdes naturligvis i usvækket grad. Universitetet bemærker derfor, at loven eller bemærkningerne hertil bør tage højde for, at der er videnskabelige medarbejdere, som ifølge aftale med sektorministerier eller eksterne rekvirenter kontinuerligt varetager aftalebestedte opgaver i hele deres arbejdstid.

Medbestemmelse og medinddragelse for medarbejdere og studerende

Fremover bliver det et bestyrelsesansvar (via vedtægten) at sikre medbestemmelse og medinddragelse for medarbejdere og studerende. Der lægges med lovændringen op til, at en række organer kan tillægges opgaver ud over de i loven beskrevne. Aalborg Universitet ønsker aktuelt at placere yderligere opgaver i bl.a. institutråd og/eller akademisk råd (fx udtalelse om universitetets strategi, mission, vision, fastlæggelse af retningslinjer for god videnskabelig praksis osv.), hvilket universitetet noterer sig muligt efter en lovændring. AAU finder det centralt, at medarbejderne inddrages ved fastlæggelse af strategier og visioner for forskning, uddannelse og formidling.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at universitetet forudsættes at udarbejde standarder for god ledelsesskik samt for hvordan medarbejdere og studerende skal agere, hvis de oplever, at deres indflydelse ikke er sikret. Aalborg Universitet finder denne bestemmelse overflødig. Det hører med til almindelig god ledelsesskik at fastlægge og følge grundlæggende standarder for god ledelsesadfærd og at inddrage medarbejdere, studerende og andre berørte parter i beslutningsprocesserne. Det behøver ikke nødvendigvis at stå i loven.

Øvrige forhold

Det fremgår af lovforslaget, at bestemmelserne om digital kommunikation samt om friplads- og stipendieordningen opdateres. Aalborg Universitet har ingen bemærkninger hertil.

Der er i lovforslaget desuden lagt op til, at ministeren fremover vil kunne afskedige den institutionsrevisor, som er ansat af bestyrelsen. Universitetet finder, at dette er et indgreb i bestyrelsens suverænitet.

Opfølgning på Finansministeriets selvejersrapport

Det fremgår, at der i Finansministeriets budgetvejledning vil blive fastsat en ny bevillingstype "statsfinansieret selvejende institution". Disse institutioner underlægges de samme statslige regelsæt på bevillings- og regnskabsområdet. Regnskabsreglerne harmoniseres således på tværs af ministerområder, hvilket betyder, at de særlige forhold, der gælder – og bør gælde – for universiteter, vil blive indskrænket. Aalborg Universitet finder det uklart, hvad intentionerne med selvejereformen er, og mener ikke, at en standardisering af økonomistyringen for alle selvejende institutioner i staten lever op til de politiske intentioner bag universitetsreformen i 2003 om øget handlefrihed for universiteterne og styrkelse af universiteternes ledelser. Universitetsevalueringens anbefalinger om at skabe en højtilidsstrategi harmonerer heller ikke med de øgede styringsmuligheder, som den nye selvejersmodel giver Finansministeriet.

Universitetets bekymring bliver ikke mindre af, at Finansministeriet har lavet udkast til ny statslig regnskabsbekendtgørelse, som pålægger de statsfinansierede selvejende institutioner at benytte Økonomistyrelsens basissystemer, medmindre der opnås en særlig dispensation fra Finansministeriet. Det harmonerer ikke med intentionerne om, at universiteterne skal kunne disponere friere, at den nuværende systemanvendelse på økonomi- og regnskabsområdet skal være betinget af en dispensation. Aalborg Universitet finder, at reel organisatorisk frihed nødvendigvis må omfatte kompetence til at vælge økonomistyringsværktøjer, der understøtter universitetets virksomhed, men at universiteterne naturligvis skal sikre, at disse styringsværktøjer har en tilstrækkelig transparens, således myndighedernes databehov kan tilgodeses.

Forslag til yderligere ændringer på universitetsområdet

Aalborg Universitet vurderer, at der med fordel kan gennemføres yderligere ændringer i universitetsloven end de ændringer, som er beskrevet i det aktuelle forslag. Aalborg Universitet håber derfor på, at de forsatte

forhandlinger i kølvandet på universitetsevalueringen 2009 også bidrager med ændringer på følgende områder:

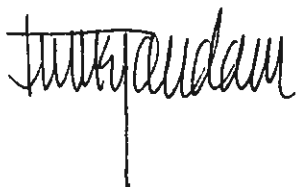
- Ændring af eksamensbekendtgørelsen, således at den alene præciserer, at der altid skal ske individuel bedømmelse.
- Ændring af adgangsbekendtgørelsen, som muliggør, at det enkelte universitet får mulighed for at fastlægge adgangskrav, der matcher de studiestartsforudsætninger, som det enkelte universitet opstiller for sine uddannelser eller i det mindste en dispensationsadgang, hvor der er tale om irrelevante adgangskrav.

Universitetet går ud fra, at det udkast til vedtægt, som i august blev sendt til godkendelse i ministeriet kan rummes inden for den reviderede universitetslov.

Spørgsmål i forbindelse med ovenstående kan rettes til Lene Krogh-Jørgensen på tlf. 9940 9494 eller lkj@adm.aau.dk.

Universitetet vender tilbage senere med bemærkninger til forslag til lov om ændring af universitetsloven, lov om teknologioverførsel mv. ved offentlige forskningsinstitutioner og lov om almene boliger mv., jf. ministeriets høringsbrev af 25. november 2010.

Med venlig hilsen

Finn Kjærdsdam
Rektor

Lars Bonderup Bjørn
Bestyrelsesformand

ubst@ubst.dk
Sagsnr. 10-088435
Att. Helga Øregaard Dam

Ref. WMQ/-
Tlf. 33 95 98 26
wmq@djof.dk

15.12.2010

Sagsnr.: 24.01-0758-2010

Djøfs høringssvar til udkast til forslag om lov om ændring af universitetsloven.

Djøf har den 11. november 2010 – via AC – modtaget udkast til forslag om lov om ændring af universitetsloven. Djøf tilslutter sig ACs høringssvar, men ønsker derudover også at understrege Djøfs stillingtagen til nedenstående centrale elementer i ændringsforslaget.

Djøf
Gøthersgade 133
Postboks 2126
1015 København K
Telefon 33 95 97 00
Telefax 33 95 99 99
djof@djof.dk

www.djof.dk

1. Forskningsfrihed

Djøf byder ændringsforslagets understregning af den individuelle forskningsfrihed velkommen. Det er væsentligt, at forskningsfriheden for den enkelte forsker indskrives i formålsparagraffen.

Forslaget præciserer, at "De videnskabelige medarbejdere har forskningsfrihed og forsker frit inden for universitetets forskningsstrategiske rammer i den tid, hvor de ikke er pålagt opgaver." I sammenhæng med den foreslåede bestemmelse om, at "rektor eller den, der er bemyndiget hertil, ikke over længere tid må pålægge de videnskabelige medarbejdere opgaver i hele deres arbejdstid, således at de reelt fratages deres forskningsfrihed" er denne præcisering et nødvendigt bidrag til en ændring af de senere års ufrugtbare diskussioner om balancen mellem forskningsfriheden og universitetets eller instituttets opgaver.

Djøf vil samtidigt understrege, at forskningsfrihedens egentlige udfordrer er de kortsigtede forskningsbevillinger og den store konkurrenceudsættelse af forskningsmidlerne gennem politisk fastlagte strategiske rammer. Djøf må derfor stærkt anbefale, at man fra politisk side følger den anførte forståelse af forskningsfriheden op med ændrede bevillingsmønstre, det giver universiteterne den handlfrihed, som forskningsfriheden beror på.

2. Medbestemmelse og medinddragelse af medarbejdere og studerende samt øgede organisatoriske frihedsgrader

Ændringsforslaget giver store organisatoriske beføjelser til rektor. Mulighederne for at nedlægge fakulteter og institutter, at indføre flere akademiske råd, studienævn og ph.d.-udvalg, og at indføre dem på flere niveauer, giver det enkelte universitet mulighed for at skabe sammenhæng mellem organiseringsform og universitetets specifikke faglige profil. I bemærkningerne til ændringsforslaget anføres det, at "Ved legalitetskontrollen [godkendelse af vedtægterne] skal ministeren blandt andet sikre, at den enstrengede ledelse fastholdes, samtidig med at medarbejderne og de studerendes medbestemmelse og medinddragelse sikres". Den enstrengede

ledelse og medarbejdernes og studerendes medinddragelse og medbestemmelse kan i en række situationer være hinandens modsætninger. Djøf ønsker at fremhæve vigtigheden af, at den ministerielle godkendelse af vedtægter i *samme grad* har fastholdelse af den enstregede ledelse som medarbejdernes og studerendes medinddragelse og medbestemmelse for øje, således at der skal ske en balancering af hensynene. Djøf skal derfor foreslå, at denne ligeværdighed understreges i bemærkningerne.

Lovforslaget præciserer nødvendigheden af, at medbestemmelse og medinddragelse sikres ved, at bestyrelsen tager ansvar for det. Den nærmere beskrivelse af, hvordan medbestemmelsen sikres, fastsættes i vedtægterne. Djøf bifalder, at ændringsforslaget hermed søger at råde bod på den aktuelt manglende medbestemmelse og medinddragelse af medarbejdere og studerende.

Som anført i Djøfs hørings svar til universitetevalueringen, er det ikke er loven i sig selv, der hindrer medbestemmelse og medinddragelse. Det er måden, den er blevet implementeret på, der gør det. Djøf pegede derfor på nødvendigheden af, at "De studerende og medarbejdere sikres medbestemmelse gennem kvalificeret indblik i strategiudkast og budgetlægning. Det bør sikres, at de gennem eksempelvis Akademisk Råd og SU/HSU har mulighed for at bidrage væsentligt til beslutningsprocessen i bestyrelsen gennem skriftlige indspil til denne. Dermed vil den nuværende ledelse fra bestyrelse og ned, blive suppleret og udfordret af en proces, hvor den enkelte forsker har interesse i at engagere sig i en bottom-up proces."

Som det er fremgået indeholder ændringsforslaget ikke så præcise formuleringer af, hvordan medinddragelsen og medbestemmelsen sikres. Det kan ses som udtryk for, at man med ændringsforslaget ønsker at imødekomme et behov for øgede frihedsgrader til de enkelte universiteter.

Djøf ser et stærkt behov for at lade de politiske ord om øgede frihedsgrader udmønte sig i praksis og ønsker derfor heller ikke, at man fra lovgiverside detailregulerer udformning af vedtægter mv. Men øget medinddragelse og medbestemmelse for medarbejdere og studerende er helt centralt for kvaliteten af forskning og uddannelse, og, som anført ovenfor, er det derfor afgørende, at ministeren i legalitetskontrollen fokuserer på, at det i legalitetskontrollen sikres, at det enkelte universitet på sin måde har løftet opgaven med medarbejdernes og studerendes medinddragelse og medbestemmelse.

Følgelig ønsker Djøf at understrege betydningen af, at det i ændringsforslaget er anført, at der senest tre år efter lovens indførsel følges op på, om medinddragelse og medbestemmelse for studerende har været sikret i tilstrækkeligt omfang. Denne opfølgning er helt central og må derfor også kunne have lovmæssige konsekvenser, hvis evalueringen peger på, at medbestemmelsen og medinddragelsen ikke sker i tilstrækkeligt omfang. Og i lighed med AC må Djøf påpege, at Akademisk Råd antager en særlig rolle i sikringen af medinddragelse og medbestemmelse. Akademisk Råds rolle og bestyrelsens lydhørhed over for medinddragelse og medbestemmelse i beslutnings- og strategiprocesserne er derfor central i opfølgningen efter tre år.

Øget organisatorisk frihed medfører også, at det kan blive vanskeligere for den enkelte medarbejder og studerende at lokalisere de organer, hvor medindflydelse og medbestemmelse kan gøres gældende. Det er derfor centralt, at det enkelte universitet klart tilkendegiver, hvor medarbejdere og studerende kan udøve medinddragelsen og medbestemmelsen, og hvilke beslutningskompetencer eller høringsrettigheder, de relevante organer har. Ledelsen må i det hele taget tilvejebringe en bred og let tilgængelig information til såvel medarbejdere som studerende om organisationens sammenhæng og om de enkelte organer.

3. Indstilling og udpegning til bestyrelsen

Djøf finder det påkrævet at gøre op med den mulighed for selvsupplering til bestyrelserne, som den nuværende lov rummer, og finder derfor forslaget opsplittning mellem indstillende og udpegende organ til bestyrelsen fornuftigt. Dermed sikres større gennemsigtighed og åbenhed i sammensætningen af bestyrelserne. Med ændringerne af bestyrelsens rolle må dette anses som helt afgørende for deres fremtidige virke.

Det er Djøfs håb, at man med de anførte lovændringer kan højne bestyrelsernes evne og vilje til at indgå i en samtale om de centrale forsknings- og uddannelsespolitiske udfordringer, som de enkelte universiteter står overfor, og at de dermed i højere grad end hidtil agerer som centrale interessevaretagere på universiteternes vegne. Dette kan naturligvis kun ske, hvis deres formelle rolle inkluderer denne rolle, hvis bestyrelsesmedlemmerne besidder de fornødne faglige forudsætninger for at gøre det, og – ikke mindst – hvis bestyrelsens lydhørhed over for medarbejdere og studerendes sikres – eksempelvis via inddragelse af Akademisk Råd.

4. Regnskabsforhold

Ændringsforslaget giver universiteterne status som selvejende, statsfinansierede institutioner. Med ændringen lægges universiteterne under Finansministeriets budgetvejledning. Djøf noterer sig, at den i vejledningen anførte forsikring om, at det ikke får betydning i praksis, betvivles af universiteterne. Denne tvivl er forståelig, da det næppe er uden grund, at ændringen foreslås.

Djøf bakker derfor stærkt op om ACs forslag om, at der sker en afklaring af ændringens betydning i et forum bestående af universiteterne, Finansministeriet og Videnskabsministeriet. Dertil kommer, at baggrunden for at underlægge universitetssektoren under den finansministerielle regnskabspraksis dels ikke fremgår klart, dels kan ses som en bevægelse, der fjerner sig fra ønsket om øget selvstyre.

Med venlig hilsen

Finn Borch Andersen
Formand for Djøf

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Att. Helga Øregaard Dam

Organisation for erhvervslivet
Confederation of Danish Industry

Høringssvar på udkast til lov om ændring af universitetsloven sag nr. 10-088435

DI takker for muligheden for at kommentere udkast til lov om ændring af universitetsloven.

DI tilslutter sig behovet for en reform af proceduren i forbindelse med udpegnings af nye bestyrelsesmedlemmer. Det er en forudsætning for flere frihedsgrader til universiteterne, at bestyrelsen består af medlemmer, der er udpegede i kraft af personlige egenskaber, har kompetencerne til denne opgave, men også er repræsentative for de forskellige interessenter på universitets virkeområde. DI støtter derfor, at der skabes øget gennemsækelighed omkring udpegnings af bestyrelsesmedlemmer, og at der annonceres åbent efter bestyrelsesmedlemmer. DI finder det endvidere afgørende, at de nye regler præciserer, at det ikke må være bestyrelsen alene, der udpeger medlemmerne til disse nye udpegningsorganer.

DI kan endvidere tilslutte sig indstillingen i bemærkningerne, hvor det fremgår, at kvalificerede kandidater ikke må afskrækkes af frygt for offentliggørelse af kandidatlisten. Det er afgørende, at listerne bevares lukkede, således at man ikke utilsigtet forhindrer velkvalificerede kandidater i at ville kandidere til bestyrelsen.

Da medlemmerne jf. § 12, stk. 3 udpeges i deres personlige egenskab, synes det uklart, hvad betydningen er af dele af bemærkningerne til § 12. Det fremgår således af bemærkningerne, at "Der må ikke indstilles repræsentanter for forskellige interessenter til universitetsbestyrelserne". Men det er vel vanskeligt at forestille sig, at erhvervsaktive personer ikke på en eller anden måde i deres daglige virke repræsenterer en eller flere interessenter. Af bemærkningerne fremgår videre, at "der lægges fortsat afgørende vægt på, at bestyrelsesmedlemmerne ikke repræsenterer partsinteresser, men skal afspejle samfundets bredde". DI er enig i, at bestyrelsesmedlemmer skal varetage samfundets interesser i bred forstand, og naturligvis ikke repræsentere en partsinteresse. Men bemærkningen kan også tolkes således, at ansatte i både virksomheder og interesseorganisationer vil være forhindret i at indgå i universitetsbestyrelserne, hvilket ikke kan være meningen.

Et centralt emne i debatten om universitetsloven har været den såkaldte instruktionsbeføjelse (§17, stk. 2 i nuværende universitetslov), som i udkastet præciseres. DI

Postadresse/Postal address

1787 København V (+45) 3377 3377 di@di.dk
Danmark www.di.dk

Besøgsadresser/Visiting addresses

H.C. Andersens Boulevard 18 Sundkrogskaj 20
København V København Ø

mener, at det er afgørende, at ledelsesretten fastholdes i loven, og DI kan derfor ikke anbefale at ændre paragraffen. DI vil endvidere gøre opmærksom på, at en ændring af instruktionsbeføjelsen omkring, at forskerne ikke må pålægges opgaver i hele deres arbejdstid, vil få konsekvenser for sektorforskere, der løbende varetager fastlagte opgaver.

I forhold til inddragelse fra studerende og medarbejdere finder DI det uheldigt, at der i § 10 stk. 6 og i bemærkningerne anvendes formuleringerne '*medbestemmelse*' og '*medinddragelse*'. DI finder det vigtigt, at både studerende og forskere inddrages i udviklingen af universitet, men det er et brud med den enstrengede ledelse, hvis studerende og medarbejdere får formel *medbestemmelse*. DI anbefaler derfor, at ordet *medbestemmelse* fjernes fra bemærkningerne.

Charlotte Rønhof
forskningspolitisk chef

Mads Eriksen
konsulent

Videnskabsministeriet
Universitets- og Bygningsstyrelsen
Att. Helga Øregaard Dam
Bredgade 43
1260 København K

15. december 2010
J.nr. 2009-5101-06
NB
nb@dkuni.dk

Høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

Danske Universiteter takker for udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven, der er modtaget i høring fra Universitets- og Bygningsstyrelsen d 10. november 2010.

Danske Universiteter finder det positivt, at der med udkastet lægges op til friere rammer for universiteternes interne organisering, og at der holdes fast i den enstrengede ledelse.

Danske Universiteters har dog også en række mere kritiske kommentarer til dele af forslaget:

Regnskab og revision

Det er umiddelbart vanskeligt at gennemskue de fulde konsekvenser af de regnskabsændringer, der er indføjet i universitetsloven med begrebet "statsfinansieret selvejende institution", jf. § 1, stk. 2, og den overflytning af regnskabsbestemmelserne til Finansministeriet, der ligger heri.

Universitetslovsændringerne skal læses sammen med Finansministeriets nye budgetvejledning for 2011 og Økonomistyrelsens reviderede regnskabsbekendtgørelse. Udgangspunktet er den såkaldte "selvejereform", der er iværksat med henblik på, at de selvejende institutioner *underlægges* det statslige regelsæt på bevillings- og regnskabsområdet.

Ideen er angiveligt, at regelsættet på regnskabsområdet "harmoniseres" på tværs af ministerområder. Dermed skal regnskabsreglerne for en lang række institutioner – fra små gymnasier til universiteter med omsætning i milliardklassen – standardiseres. Det kan kun føre til snærende bånd for universiteterne og en meget kompleks forhandlingssituation med Finansministeriet som en ekstra part ud over ressortministeriet, når universiteterne ønsker en tilpasning af de generelle regler til deres særlige forhold. Det vil uvægerligt føre til yderligere bureaukratiske forhindringer for det selvstyre, som var et centralt idégrundlag bag universitetsreformen.

Universiteterne har påpeget disse problemer i detaljer i høringssvarene om regnskabsbekendtgørelsen og til dels i den hastigt indkaldte høring om budgetvejledningen (der kom med alt for kort frist til at muliggøre en egentlig høring).

Det forekommer problematisk, at formålet med ”selvejereformen” er så uklart, som tilfældet er. Ændringerne har ikke til hensigt at øge selvejet eller skabe gode rammer for de sektorer, der skal styres af regelsættet, hvilket ellers har været et stort ønske i universitetssektoren – og et ønske, som vi også vurderer, der har været bred politisk opbakning til.

Det er således vores vurdering, at ændringerne i selvejereformen ikke har afsæt i de politiske intentioner i universitetsloven om at styrke universitetsledelserne og øge autonomien. Ej heller synes universitetsevalueringen fra 2009 og dens anbefalinger om diversitet i sektoren og skabelse af en højtillidsstrategi at være taget i betragtning. Der er snarere tale om ændringer, der er ønsket af de ministerielle embedsmænd. De skal fremover overskue færre regelsæt og får flere håndtag til at styre institutionerne med.

Danske Universiteter bemærker, at der i § 28 stk. 4 er indføjet en bestemmelse om, at ministeren kan afskedige institutionsrevisor, hvis denne ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene til god offentlig revisionskik. Det kan lyde som en teknikalitet, men i praksis påtager ministeren sig dermed et ansvar og en nøgleopgave, der rettelig bør ligge hos bestyrelserne.

Ændringen kan læses således, at det pålægges Videnskabsministeren at føre aktivt tilsyn med institutionsrevisors virke overfor universitetets økonomi og øvrige drift. Fejl og mangler ved institutionsrevisors revision vil således med forslaget blive et ministeransvar i modsætning til i dag, hvor ansvaret er pålagt bestyrelsen. En sådan ændring finder Danske Universiteter ikke er i overensstemmelse med ånden i universitetsloven.

Danske Universiteter understreger i denne sammenhæng, at ministeren fortsat har mulighed for at afskedige bestyrelsen. Derfor bør bestemmelsen om afskedigelse af institutionsrevisor udgå.

Danske Universiteter har overordnet svært ved at se logikken i, at en reform af universitetsloven, der tager udgangspunkt i en evalueringsrapport, der anbefaler flere frihedsgrader til universiteterne og en højtillidsstrategi mellem universiteterne og samfundet, bliver benyttet til at stramme op om den statslige styring af sektoren.

Forskningsfrihed

Danske Universiteter konstaterer, at der med lovændringen indføres en bestemmelse om den enkelte forskers forskningsfrihed (§ 2, stk. 2) og en præcisering af, at den enkelte forsker har forskningsfrihed og forsker frit inden for universitetets strategiske rammer i den tid, forskeren ikke er pålagt andre opgaver – samt at den enkelte forsker ikke i længere tid må pålægges opgaver i hele sin arbejdstid (§ 14, stk. 6).

Hovedparten af universiteterne tilkendegiver, at man med denne formulering rammer den dagligdag, langt de fleste forskere kender. Som det fremgår af det vedlagte høringssvar, tager DTU forbehold for dette synspunkt.

Danske Universiteter vil understrege, at for så vidt angår især sektorforskere og enkelte andre forskere med specifikke aftaler om opgaver, vil bestemmelsen ikke være tilstrækkelig. Således kan der i disse sammenhænge være tale om medarbejdere, der kontinuerligt varetager bestemte opgaver i hele deres arbejdstid. Dette bør loven tage højde for, eksempelvis i bemærkningerne.

Danske Universiteter finder i øvrigt, at universitetsloven som helhed med fordel tydeligere kunne afspejle, at universiteternes portefølje efter fusionerne i 2007 også omfatter betydelige myndighedsbetjeningsopgaver.

Udpegning af eksterne bestyrelsesmedlemmer

Danske Universiteter konstaterer, at der er et politisk ønske om, at der fremover skal indføres et system for indstilling og udpegning af eksterne bestyrelsesmedlemmer, hvor det indstillende og det udpegende organ adskilles. Således vil bestyrelsen fremover ikke kunne være selvsupplerende.

Danske Universiteter finder det i den sammenhæng uheldigt, at der i loven er optegnet et meget komplekst apparat til udpegning af eksterne bestyrelsesmedlemmer. Universiteterne bør hver især have plads til at udvikle en model, der passer til netop deres behov.

Flere universiteter er usikre på, om den foreslåede lovændring kan garantere den sagligt set bedste bestyrelsessammensætning, og om udpegningsprocessen fremmer ønsket om, at universiteterne skal kunne tiltrække de mest kvalificerede bestyrelsesmedlemmer.

Medarbejderinddragelse

Danske Universiteter finder det af største vigtighed for universiteterne og deres udvikling, at der finder en aktiv og positiv inddragelse af medarbejdere og studerende sted. Det sker eksempelvis gennem repræsentation i bestyrelsen og gennem systemet med SamarbejdsUdvalg.

Danske Universiteter er i dette lys glade for, at udkastet til ny universitetslov præciserer, at det påhviler bestyrelserne at sikre en sådan inddragelse. Det er også meget positivt, at det flere steder påpeges, at medarbejderinddragelsen skal finde sted uden at kompromittere den enstrengede ledelse (eksempelvis i bemærkningerne om den organisatoriske opkobling af Akademisk Råd, jf. bemærkningerne til § 15, stk. 1).

Til gengæld er det uheldigt, at der i såvel lovudkastet som bemærkningerne anvendes formuleringen ”medbestemmelse og medinddragelse”. Denne formulering antyder, at der er et skel mellem medbestemmelse og medinddragelse – og at begge fænomener skal sikres. I universiteternes dagligdag er der under alle omstændigheder forskel på *medbestemmelse* og *medinddragelse*.

Anvendelsen af begrebet ”medbestemmelse” kan således – til trods for bemærkningerne til loven – meget vel foranledige medarbejdere til at tro, at man gør op med den enstrengede ledelse. Resultatet bliver i praksis forvirring om den lovmæssige relation mellem ledere og medarbejdere. Entydighed i lovgivningen vil enkelt kunne indføres ved alene at anvende betegnelsen medarbejderinddragelse.

Danske Universiteter har ikke yderligere bemærkninger, men henviser i øvrigt til de vedlagte høringssvar fra universiteterne.

Med venlig hilsen

Jens Oddershede

Bilag: Høringssvar fra KU, AU, SDU, AAU, DTU, CBS og ITU.

Danske Universiteter
Fiolstræde 44
1171 København K

Ledelsessekretariatet
Campusvej 55
5230 Odense M

Tlf. 6550 1000
Fax 6550 1090
www.sdu.dk

9. december 2010
J.nr. 010-2010
JS/kfm
Bilag

Høring om forslag til lov om ændring af universitetsloven

Ved mail af 12. november 2010, j.nr. 2009-5101-06, er universitetet blevet anmodet om at komme med eventuelle bemærkninger til Universitets- og Bygningsstyrelsens mail af 10. november 2010 med udkast til lov om ændring af lov om universiteter.

Syddansk Universitet har følgende bemærkninger:

Universitetet hilser det velkommen, at der med de foreslåede ændringer skabes mulighed for en mere fleksibel organisering af universitetet dels i relation til etablering af organisatoriske enheder i form af fakulteter og institutter og dels i relation til rektors mulighed for at fastsætte den interne organisering inden for rammerne udstukket af bestyrelsen.

Det er umiddelbart vanskeligt at gennemskue de fulde konsekvenser af de regnskabsændringer, der er indføjet i lovforslaget med begrebet "statsfinansieret selvejende institution", jf. § 1, stk. 2, og den overflytning af regnskabsbestemmelserne til Finansministeriet, der ligger heri.

Lovforslagets ændringer skal læses sammen med den nye Budgetvejledning for 2011 og Økonomistyrelsens reviderede regnskabsbekendtgørelse. Udgangspunktet er den såkaldte "selvejereform", der er iværksat med henblik på, at de selvejende institutioner underlægges det statslige regelsæt på bevillingsområdet.

Ideen er angiveligt, at regelsættet på regnskabsområdet "harmoniseres" på tværs af ministerområder. Dermed skal regnskabsreglerne for en lang række institutioner – fra små gymnasier til universiteter med omsætninger i milliardklassen – standardiseres. Det kan kun føre til snærende bånd for universiteterne og en meget kompleks forhandlingssituation med Finansministeriet i centrum, når univer-

siteterne ønsker en tilpasning af de generelle regler i deres særlige forhold.

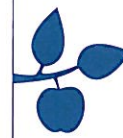
Disse problemer har universitetet gjort opmærksom på i høringsvaret vedrørende ny regnskabsbekendtgørelse.

Det forekommer problematisk, at formålet med ”selvejereformen” er så uklart, som tilfældet er. Ændringerne har ikke til hensigt at øge selvejte eller skabe gode rammer for de sektorer, der skal styres af regelsættet, hvilket ellers har været et stort ønske i universitetssektoren – og et ønske, som universitetet også vurderer, der har været bred politisk opbakning til. Det er universitetets vurdering, at ændringerne i selvejereformen for universiteterne ikke har afsæt i de politiske intentioner i universitetsloven om at styrke universitetsledelserne og øge autonomien. Ej heller synes universitets-evalueringen fra 2009 og dens anbefalinger om diversitet i sektoren og skabelse af en højtillidsstrategi at være taget i betragtning. Der er snarere tale om ændringer, der er ønsket af de ministerielle embedsmænd, der fremover skal overskue færre regelsæt og får flere håndtag til at styre institutionerne med.

Det er universitetets opfattelse, at forslaget i § 28, stk. 4 om at ministeren kan afskedige institutionsrevisor giver ministeren et ansvar og en kompetence, som rettelig burde ligge hos universitetets øverste myndighed, bestyrelsen. Formuleringen af § 28, stk. 4 kan fortolkes sådan, at Videnskabsministeren pålægges at føre aktivt tilsyn med institutionsrevisors virke over for universitetets økonomi og øvrige drift. Fejl og mangler ved institutionsrevisors revision vil således blive et ministeransvar i modsætning til i dag, hvor ansvaret er pålagt bestyrelsen. Forslaget er efter universitetets opfattelse i strid med ånden i universitetsloven. Ministeren har fortsat mulighed for at afskedige universitetets bestyrelse, og derfor bør bestemmelsen i § 28, stk. 4 udgå.

Det er universitetets opfattelse, at formuleringen af forslaget om forskningsfrihed i § 2, stk. 2 beskriver den dagligdag, som de fleste forskere kender. Formuleringen rammer dog ikke sektorforskere og andre typer ansatte forskere med specifikke aftaler om opgaver. Der kan være tale om medarbejdere, der kontinuerligt varetager bestemte opgaver i hele deres arbejdstid. Dette bør loven tage højde for, eventuelt i bemærkningerne.

I forbindelse med lempelsen af reglerne for nedsættelse af akademisk råd, ph.d.-udvalg og studienævn åbnes der mulighed for, at udvalg under disse kollegiale organer får delegeret kompetence til at træffe afgørelser, jf. forslaget vedrørende § 15, stk. 5, § 16 b, stk.

3 og § 18, stk. 5. Det fremgår af bemærkningerne hertil, at delegationsadgangen ikke rækker ud over den adgang til delegation, der allerede fremgår af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger. Det er universitetets opfattelse, at det ikke er hensigtsmæssigt at lovgive om en allerede eksisterende forvaltningsretlig grundsætning, medmindre man udvider eller indskrænker denne adgang.

Det er derimod universitetets opfattelse, at der bør indføres en mulighed for, at studielederen får kompetence til at træffe afgørelser ud over den allerede nu eksisterende delegationsadgang, idet der er et udtalt og meget påtrængende behov for, at studerende i f.eks. sommerferieperioden, hvor studienævnet ikke kan samles, får mulighed for at få en afgørelse i en dispensations- eller meritsag, også hvor denne afgørelse vil gå den studerende helt eller delvist imod. Med den nuværende uskrevne delegationsadgang kan studielederen alene træffe begunstigende afgørelser, og det betyder, at studerende i en lang række sager ikke kan få en delvis begunstigende afgørelse, men må vente i måske 2 måneder herpå. Det er utilfredsstillende.

Universitetet har som nævnt i lovforslagets bemærkninger allerede etableret en procedure med udpegning af de eksterne medlemmer af bestyrelsen, som omfatter både et indstillings- og udpegningsorgan, og det har i praksis fungeret ganske tilfredsstillende.

På Syddansk Universitet indførte man i forbindelse med universitetsloven et institutsamarbejdsforum, idet der på hvert institut skal nedsættes et institutforum, der fungerer som et dialogforum og sparringspartner for institutlederen. Institutforum skal bestå af repræsentanter for de videnskabelige medarbejdere, det teknisk-administrative personale og de studerende. Den overordnede sammensætning af institutforum skal godkendes af rektor efter indstilling fra dekanen.

På den baggrund er det universitetets opfattelse, at medarbejdere og studerende – udover i samarbejdsorganer og kollegiale organer – har medbestemmelse og medinddrages i universitetets dagligdag, hvor medbestemmelsen og medinddragelsen på Syddansk Universitet vel er synonyme.

Forslaget beskæftiger sig påfaldende lidt med myndighedsbetjening, som er en ny opgave for universiteterne efter fusionen med sektorforskningsinstitutionerne.

Det bør endvidere præciseres, at ph.d.-skolelederen og studielederen skal udpeges af rektor og ikke skal ansættes, jf. § 16, stk. 4

og 7. Det forudsættes således, at ph.d.-skolelederen og studielederen ikke er omfattet af forslaget nr. 15, jf. universitetslovens § 14, stk. 4.

På rektors vegne

Jørgen Schou
Kontorchef

Direkte tlf.: 6550 1040

E-mail: js@sdu.dk

Universitets- og bygningsstyrelsen
Via email: ubst@ubst.dk

Sagsnr. 10-088435 - att. Helga Øregaard Dam

CBS' bemærkninger til høring over udkast til forslag om ændring af universitetsloven

15. december 2010

AJP

J.nr.: COR11348

CBS har modtaget udkast til lov om ændring af universitetsloven af 10. november 2010 i høring, og skal nedenfor afgive sine bemærkninger til ændringsforslaget.

CBS skal henvise til Danske Universiteters høringssvar som CBS finder dækkende for langt de fleste af ændringsforslagets bestemmelser.

CBS har dog en række særskilte bemærkninger som vi vil give udtryk for i nedenstående.

Ny procedure for udpegning af eksterne medlemmer til bestyrelsen

Forslaget indfører en ny procedure for udpegning af eksterne bestyrelsesmedlemmer, hvor universitetet nedsætter hele to organer (et indstillingsorgan og et udpegningsorgan) til at forestå udpegningen.

Vi mener ikke, at forslaget i sig selv giver større gennemskelighed i udpegningen, tværtimod. Når hele tre organer (bestyrelsen og de to nye organer) er involveret i processen vil det efterlade for mange uklarheder og mulige misforståelser om kompetencefordelingen mellem de tre organer.

Vi mener heller ikke, at forslaget i sig selv sikrer mod "kammerateri", som har været et af argumenterne mod den nuværende selvsuppleringsmodel.

Vi finder det betænkeligt, at forslaget fjerner bestyrelsens kompetence til at foretage selvsupplering blandt eksterne medlemmer og mener, at det man forsøger at tilsikre med en ny model bedre kan sikres med den nuværende model, hvis der stilles skærpede krav til gennemskelighed og de eksterne bestyrelsesmedlemmers indbyrdes uafhængighed af hinanden.

Bestyrelsen på CBS har i forbindelse med udpegninger af nye eksterne medlemmer fulgt nedenstående procedure:

Trin 1: Bestyrelsen diskuterer og beslutter den ønskede profil på det nye bestyrelsesmedlem.

Trin 2: Denne profil diskuteres med FUHU¹, og med udgangspunkt i den besluttede profil bedes FUHU og CBS' bestyrelsesmedlemmer om at stille mulige kandidater i forslag

Trin 3: CBS' bestyrelse diskuterer den således fremkomne kandidatliste og udvælger to-tre kandidater som første prioritet.

Trin 4: CBS' formand og evt. næstformand tager en indledende drøftelse med de tre kandidater og foreslår den samlede bestyrelse en prioriteret indstilling.

Trin 5: FUHU høres vedrørende den prioriterede liste, hvorefter bestyrelsen foretager den endelige udpegning.

Når bestyrelsen fastlægger en ønske-profil lægges der vægt på komplementaritet i sammensætningen, således at bestyrelsen afspejler forskellige personlige kompetencer og dækkende forskellige brancher, herunder det offentlige.

Personerne må ikke repræsentere en bestemt organisation eller interesse og der må ikke være tætte personlige relationer mellem bestyrelsesmedlemmerne - fx i form af fælles VL-grupper eller at medlemmer sidder i samme bestyrelse andre steder.

CBS foreslår derfor, at bestemmelsen udgår af lovforslaget, og at det i stedet overlades til det enkelte universitet at opstille præcise regler og procedurer for udpegningen af eksterne medlemmer i universiteternes vedtægter.

Det er som bekendt ministeren, der godkender universiteternes vedtægter, og ministeren vil derfor kunne nægte at godkende det enkelte universitets vedtægter, hvis ministeren er af den opfattelse, at de beskrevne procedurer for udpegning af eksterne medlemmer ikke i tilstrækkelig grad sikrer mod kammerateri og manglende transparens i forbindelse med udpegningen.

Økonomibestemmelser

CBS tager til efterretning, at universiteterne med forslaget bliver omfattet af Budgetvejledningens regler for statsfinansierede selvejende institutioner.

Overgangen til de fælles statslige regelsæt for regnskab og revision vil umiddelbart have negative økonomiske konsekvenser for CBS. Det er særligt de ændrede afskrivningsregler for bygninger og retten til selv at vælge økonomisystem, der vil påvirke CBS negativt.

CBS skal derfor pege på nødvendigheden af, at der skabes passende overgangs- og dispensationsordninger, således at CBS' samlede økonomi ikke påvirkes negativt – til skade for kerneområderne uddannelse, forskning og formidling – af overgangen til de nye regnskabsregler.

¹ Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse

CBS foreslår i lighed med Danske Universiteter, at bestemmelsen i § 28, stk. 4, der giver ministeren adgang til at afskedige institutionsrevisor, udgår af lovforslaget. CBS henviser i øvrigt til Danske Universiteters høringsvar.

Friere ledelsesstruktur

CBS ser positivt på, at universiteterne med forslaget gives større fleksibilitet i forhold til at fastsætte sin egen organisation indenfor rammerne af den enstrengede ledelsesstruktur. CBS vil gerne kvittere for, at det med dette forslag er muligt at opnå en større diversitet i det danske universitetslandskab, og at der med forslaget overlades et større ansvar til bestyrelsen og den daglige ledelse i forhold til at fastsætte rammerne for universitets virksomhed.

Medinddragelse

Vi vil gerne pointere, hvor værdifuldt det er for bestyrelsen, den daglige ledelse, og CBS i øvrigt, at have engagerede medarbejdere og studerende, der involverer sig i, tager ansvar for og søger indflydelse på ledelsen af universitetet.

CBS' finder det positivt at forslaget overlader det til universiteternes bestyrelse, at fastsætte de nærmere regler for medinddragelse i universiteternes vedtægter, og at medinddragelsen skal ske med respekt for den enstrengede ledelsesstruktur.

CBS skal i øvrigt henvise til Danske Universiteters besvarelse.

Forslag til ændring af universitetslovens § 35

CBS foreslår, at folketinget i forbindelse med revisionen af universitetsloven også inddrager bedre mulighed for at åbne universiteterne yderligere mod omverdenen og erhvervslivet, i form af bedre samarbejdsmuligheder. Konkret vil CBS foreslå at universitetslovens § 35 ændres.

I en række tilfælde kan man forestille sig, at private fonde eller lignende organisationer i Danmark eller i udlandet ville kunne supplere universiteternes kompetencer på uddannelsesområdet. Vi foreslår derfor en omformulering af universitetslovens regler for uddannelsessamarbejde med private fonde (§ 35).

Venlig hilsen

Anders Knutsen
Formand

Johan Roos
Rektor

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K
Att. Helga Øregaard Dam

DATO/REFERENCE

8. december 2010 KMI

JOURNALNUMMER

2006-00-000-0002

Høringsvarubst_uni_lov

DERES REFERENCE / JOURNALNUMMER

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven

Universitets- og Bygningsstyrelsen har i skrivelser af 10. og 25. november 2010 fremsendt udkast til forslag til ændring af universitetsloven i høring.

Lovudkastet giver Roskilde Universitet (RUC) anledning til følgende bemærkninger;

Generelt

RUC er overordnet set positivt indstillet overfor ændringsforslagene og hilser målsætningen om at give universiteterne større frihedsgrader velkommen. Dette gælder bl.a. friheden til, at universiteterne i deres vedtægter kan udforme lokale bestemmelser for, hvorledes de ansattes og studerendes indflydelse på universitetets beslutninger sikres og udvikles.

I det følgende skal der på denne baggrund peges på nogle områder, hvor der efter RUC's opfattelse er grund til at overveje lovforslagets udformning yderligere.

Øgede frihedsgrader

RUC ser som nævnt ovenfor generelt gerne, at universiteterne får flere frihedsgrader, og universitetet er godt tilfreds med de foreslåede nye muligheder for en friere intern organisering.

I sammenhængen med universiteternes frihedsgrader finder RUC det uheldigt, at ministeriet vil have adgang til at regulere universiteternes kommunikation med studerende og ansøgere. Universitetet har naturligvis fuld forståelse for målsætningen om effektiv elektronisk kommunikation, men dette hensyn er universiteterne selv opmærksom på og ville fremme af sig selv. Bestemmelsen forekommer derfor unødvendig.

Indstilling og udpegning af bestyrelsens ude fra kommende medlemmer

Selv om der så vidt vides ikke har vist sig konkrete problemer med det nuværende regelsæt for udpegning af eksterne bestyrelsesmedlemmer, er RUC indforstået med, at indstillingen af kandidater til ude fra kommende medlemmer af bestyrelsen sker i en organisatorisk sammenhæng, der også omfatter organer (f.eks. repræsentantskab, brugerpaneler etc.) udenfor bestyrelsen. RUC har forstået lovudkastet således, at der her er mulighed for at dette kan ske i et tæt samarbejde med

repræsentanter for bestyrelsen. RUC lægger vægt på, at loven giver størst mulig fleksibilitet til at udforme en ordning, der passer til det enkelte universitet.

Studenter- og medarbejderindflydelse

RUC hilser som sagt forslaget om at sikre de studerendes og ansattes indflydelse på universitets beslutninger velkomment. Det skal i den forbindelse understreges, at RUC forstår lovforslaget på den måde, at der ikke grundlæggende er tilsigtet en egentlig ændring af gældende ret med hensyn til den ”enstrengede ledelsesform”, men at bestemmelsen sigter imod at give de enkelte universiteter bedre muligheder for – inden for lovens rammer - at fastsætte bestemmelser, der giver studerende og medarbejdere størst mulig indflydelse.

RUC skal gøre opmærksom på, at der i forbindelse med en intern høring på RUC om universitetslovforslaget fra VIP-repræsentanterne i Akademisk Råd, Studenterrådet samt Hovedsamarbejdsudvalget er fremsat ønske om, at medarbejder- og studenterindflydelsen på universiteterne styrkes formelt og reelt i forbindelse med lovændringen, og at medarbejdernes og de studerendes ”medbestemmelse” i forslaget derfor sikres reelt indhold herunder gennem styrket indflydelse til Akademisk Råd og en ny bestyrelsessammensætning, der sikrer et ligeligt antal interne og eksterne medlemmer.

RUC bemærker i denne forbindelse, at en sådan styrket indflydelse som ønsket til Akademisk Råd er vanskeligt forenelig med universitetsledelsens ansvar overfor bestyrelsen, som er fastlagt i universitetsloven af 2003 og som ikke er forudsat berørt af lovforslaget. Som lovforslaget er udformet, forudsættes en enstrengt ledelse med et rektorat, der refererer til bestyrelsen.

Udbud af internationale uddannelser

RUC henviser til de bemærkninger, Danske Universiteter har fremsat i sit høringssvar vedr. udbud af internationale uddannelser.

Regnskab og revision

De foreslåede nye regnskabs- og revisionsregler herunder overgangen til ”statsfinansieret selvejende institution” kan umiddelbart give anledning til bekymring. På det foreliggende grundlag finder RUC det vanskeligt at overskue konsekvenserne af disse ændringer. Blot skal det her tilkendegives, at RUC vil fraråde, at der i forlængelse af en justering af lovens tekst gennemføres yderligere indskrænkninger af frihedsgraderne i forbindelse med universiteternes økonomiske styring. Tværtimod vil RUC anbefale, at universiteterne får øgede frihedsgrader på det administrative område med henblik på at sikre en effektiv administration og mindst mulig bureaukrati.

Der skal her peges på hjemlen til umiddelbart at optage merudgifter, som følge af øget aktivitet på lov om tillægsbevilling (tekstanmærkning 8 i finansloven).

RUC går her ud fra, at ministeriet ikke med dette udgangspunkt vil åbne op for en ny praksis, hvorefter der i takt med større ungdomsårgange bliver tale om rammebevillinger, hvor taksten først beregnes, når aktiviteten er kendt. En sådan ny praksis kan RUC ikke tilslutte sig og vil fraråde.

Redaktionelle bemærkninger

I forbindelse med indsættelsen af den nye bestemmelse om medinddragelse af medarbejdere og studerende (ny § 10 stk. 6) bør det i lovforslaget anføres, at bestemmelsens nuværende stk. 6-11 herefter bliver til stk. 7-12.

RUC noterer sig, at der forslaget § 2 (ikrafttrædelsesbestemmelsen) er anført, at de foreslåede nye bestemmelser i lovforslagets § 1 nr. 37 og 40 først skal træde i kraft den 1. januar 2012. RUC mener, at der må være tale om en fejl, og at den sene ikrafttrædelse burde angå lovforslagets § 1 nr. 38 og 41.

I bemærkningerne til lovforslagets § 14 stk. 12 (om adgang til at opløse Akademisk Råd mv.) er der en meningsforstyrrende fejl i sætningsopbygningen, idet det i bemærkningen kommer til at fremgå som om, rektors adgang til at delegere sin kompetence kun må anvendes undtagelsesvis. Meningen må have været, at adgangen til at opløse Akademisk Råd mv. kun må anvendes undtagelsesvis. Det foreslås at sætningen "Rektor kan delegere sin kompetence" flyttes ned som den sidste sætning i afsnittet.

Med venlig hilsen

Christian S. Nissen
Bestyrelsesformand

Ib Poulsen
Rektor